

ISSN 0416-2242

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

Kočevarji svarilo pred nacionalizmom

Koroški deželni glavar dr. Zernatto obiskal društvi kočevskih Nemcev v Sloveniji - Ob ogledu Kočevske je v Starem Logu položil temeljni kamen za spominsko obeležje

KOČEVJE - Na pobudo društva Kočevarjev iz Avstrije in povabilo obeh društev kočevskih Nemcev v Sloveniji - društva Kočevarjev staroselcev Kočevske Poljane in Peter Kosler iz Ljubljane - je v nedeljo na Kočevsko dopotoval koroški deželni glavar dr. Christoph Zernatto. V spremstvu članov obeh društev in kočevskega ter semiškega župana si je ogledal nekaj vasi, v katerih so nekoč živeli Kočevarji, in na pokopališču v Starem Logu položil temeljni kamen za spominsko obeležje, ki bo kot znamenje sprave med preteklostjo in prihodnostjo posvečeno vsem, ki počivajo na pokopališču.

"650 let zgodovine skupnega, dobrega življenja s Slovenci ne moremo kar pozabiti in prav mi smo zadnji, ki se lahko kaj storimo, da ta zgodovina ne bo utonila v pozabo. Zato nam moralna in finančna podpora, ki jo dobivamo tudi od ljudi onkraj naših meja, še posebno pa s Koroške, veliko pomeni, saj nam daje vedeti, da v svojih prizadevanjih nismo sami," je dejal član društva staroselcev Avgust Gril v pozdravnem nagovoru v gostišču Jasenc v Gorenju, kamor je dr. Zernatto prispel, potem ko si je ogledal farno cerkev, cerkev Corpus Christi ter nato še cerkev v Stari Cerkvi.

V odgovoru je dr. Zernatto izrekel obilico pohvalnih besed o delu društev kočevskih Nemcev, za katerega je dejal, da je zaradi ohranjanja delčka neke zgodovine za prihodnje rodove neprecenljivo tudi s stališča svetovne zgodovine, dodal, da Kočevarji predstavljajo simbol za tisto življenje in vrednote, ki jih gojijo tudi na Koroškem, to pa je mirno življe-

nje dveh različnih narodnosti, ne druge ob drugi, ampak druge z drugo. Tragično usodo Kočevarjev je označil za svarilno znamenje zoper nacionalizem in pou-

daril, da je še posebno zato, ker so Kočevarji sedaj raztreseni po vsem svetu, njihovo zgodovino potrebno predstaviti in s tem predvsem mladim pokazati, kam vodi nacionalistična politika.

Iz Gorenja pri Kočevju je dr. Zernatto odpotoval v Stari Log in nato še v Kočevske Poljane, kjer si je ogledal tamkajšnji muzej in cerkev, ogled kočevskih vasi pa je zaključil z noivnarsko konferenco v Dolenjskih Toplicah.

M. LESKOVŠEK-SVETE

OBISK KOROŠKEGA DEŽELNEGA GLAVARJA - V razgovoru s kočevskim županom Jankom Vebrom se je dr. Christoph Zernatto vsem zahvalil za tople sprejem, obenem pa župana povabil, naj vrne obisk, na katerem bi se lahko več pogovorili tudi o možnostih sodelovanja (Foto: M. L.-S.)

Kmetje bodo proti vstopu v Evropo

Minister Smrkolj na občnem zboru šentjernejske SLS - Na Šentjernejskem polju propadajo milijarde - Mačehovski odnos države do kmetijstva - Mešana kmetija

ŠENTJERNEJ - V nedeljo je bil v prostorih šentjernejske osnovne šole občni zbor tamkajšnje podružnice Slovenske ljudske stranke, ki šteje okoli 330 članov. Takoj po kratkem formalnem delu se je razvila široka razprava o glavnih problemih kmetijstva v tej občini in nasploh. Po daljši zamudi je prišel tudi minister za kmetijstvo Ciril Smrkolj.

Član stranke in šentjernejski župan Franc Hudoklin je kot glavne probleme navedel dolgotrajni postopek komasacije, zanemarjeno in propadajočo melioracijo na Šentjernejskem polju ter vprašanje regresiranja kmetijstva in slabega odnosa vlade do kmetijstva sploh. Postopek komasacije v mokropoljskem koncu in drugje teče že 10 let, pa še ni končan. "Če bo tako tudi na drugem delu Šentjernejskega polja, se bo stvar vlekla 50 let," je dejal Hudoklin in pojasnil, da očitki, ki v zvezi s tem letijo na občinsko upravo, niso upravičeni, saj ima vse te stvari v rokah novomeška Upravna enota. "V dveh letih, kar obstaja občina Šentjernej, Upravna enota ni v zvezi s to komasacijo izdala niti ene same odločbe," pravi župan.

Drugi problem, ki vzbuja nejevoljo in jezo v občini, pa je melioracija na Šentjernejskem polju, ki zadnjih 7 let nemarno propada. Če bo šlo tako naprej, bo čez leto, dve melioracijski sistem povsem uničen, stran bo vrženih več milijard tolarjev, stanje na polju pa bo slabše kot pred melioracijo. Ob tem se postavlja tudi vprašanje, kam so izginili stroji za čiščenje brežin in izpiranje kanalov, ki so jih pred leti nabavili prav za vzdrževanje tega melioracijskega

sistema. Sedaj bi za ureditev tega sistema potrebovali 15 do 20 milijonov tolarjev, ki pa jih seveda občina s 300 milijoni letnega

JUTRI OTVORITEV CVIČKARIJE - V četrtek, 1. maja, ob 19. uri bo na Glavnem trgu v Novem mestu slovesna otvoritev 25. tedna cvička s 7. sejmom vinogradniško - kletarske opreme in pokušnje vin. Na otvoritvi bo v zabavnem delu, ko bodo kronali tudi kralja cvička, nastopal ansambel Lojzeta Slaka. Veselo bo vse dni od 1. do 4. maja med 9. in 24. uro, saj organizator pripravlja številne igre, nastopali pa bodo Zasavci, ansambli Franca Potočarja, Petra Finka, Rubin, Slavček, Vrisk, Palma, Akord, Fantje z vseh vetrov in drugi, ob večerih boste lahko prisluhnili Modri kroniki in drugim humoristom, pevskim zborom, oktetom, godbam na pihala, program pa bo povezoval Slavko Podboj. V nedeljo bo ob 10. uri v kulturnem centru Janeza Trdine skupščina Zveze društev vinogradnikov Dolenjske.

proračuna nima kje vzeti. Za podpiranje kmetijstva bodo težko namenili kaj več kot so lani, ko je šlo za to iz proračuna 5,5 milijona tolarjev.

"Kmetijstvo doživlja težke čase, kriva pa je država, ki ni znala ceniti vsega, kar kmet daje naši družbi. To pa ni samo hrana, ampak skrbi tudi za poseljenost podeželja, za vzdrževanje kulturne krajine in urejeno okolje. Kjer je propadlo kmetijstvo, je poseljenost padla,"

Metelku zmaga v drugem krogu volitev za župana

Novi trebanjski župan dobil 69 odstotkov glasov!

TREBNJE - Skupni kandidat SLS in SKD na nedeljskih nadomestnih volitvah za trebanjskega župana, bivši poslanec državnega zbora, diplomirani inženir agronomije Alojzij Metelko iz Trebnjega, je prepričljivo zmagal, saj je ob slabih 45,52-odstotni, volilni udeležbi, zbral kar 69,07 odstotka glasov. Njegov nasprotnik, kandidat LDS Franc Jevnikar (podprla ga je tudi Združena lista socialnih demokratov), je zbral 30,93 odstotka glasov. Na volišču Stehanja vas so glasovali za Metelka prav vsi volilci! Največjo volilno udeležbo so zabeležili na Cirniku (97,30 odst.), Dobravi (83,65) in Koritih (79,87), najslabšo pa na voliščih KU Mokronog (24,94 odst.), Gornje Laknice (27,48), OŠ Veliki Gaber (29,82) in OŠ Mirna (32,91 odstotka).

Po treh mesecih, odkar je prejšnjemu županu Cirilu Pungartniku (LDS) prenehal mandat, ker je postal poslanec državnega zbora, je tako trebanjska občina naposled le dobila novega župana. Če bo Metelko uresničil v poldrugem letu tega preostanka županskega mandata svoj predvolilni program, bo to kar velik korak naprej za občino.

P. P.

Berite danes

- stran 2:
• **Za delnice DB se zanima Japonska**
- stran 3:
• **Bo Sonček za vedno zaprl vrata?**
- stran 4:
• **Sampion je Plutov šardone-izbor**
- stran 6:
• **Gneča v šolah postaja neznosna**
- stran 7:
• **Vina za promocijo Bizeljskega**
- stran 8:
• **Rešujeta Danfos in IMP Livar**
- stran 10:
• **Kapiteljska njiva vrhunskih odkritij**
- stran 11:
• **Elku pet let zapora za umor na mah**
- stran 12:
• **Revija slovenskega rokometu v Novem mestu**

Krška vas ☎ 0608/59-059
Novo mesto ☎ 068/21-123

PESEM V POZDRAV OBEMA PRAZNIKOMA

NOVO MESTO - Dan upora in mednarodni praznik dela sta 25. aprila počastili območni Zvezi društev upokojencev in Združenja zveze borcev ter udeležencev NOB s pevsko revijo v KC Janeza Trdine. Nastopili so mešani pevski zbori upokojencev iz Straže, Škocjana in Novoga mesta, kot gostje pa tudi ljudske pevke iz Otovca pri Črnomlju. Ob dnevu upora proti fašizmu je govoril podpredsednik mestne občine Lojze Zupančič, večer pa je vodila napovedovalka Božena Petrov. Zlasti toplo so obiskovalci pozdravili več znanih partizanskih pesmi, ki so ta večer zadonele v veliki dvorani kulturnega centra. Za praznike je čestital poslušalcem revije in pevcem tudi predsednik območne Zveze društev upokojencev Mijo Kurpes.

Cviček, ta naš cviček!

To, kar Dolenjska še počne s svojim cvičkom, je neodgovorno zapravljanje pomembnega dela narodnega gospodarstva in edine dolenjske blagovne znamke, ki v svetu nima in ne more imeti konkurence. Zdad, ko je v pripravi nov vinski zakon in se poraba rdečih vin spet povečuje, je velika in morda celo zadnja priložnost, da se zgodi preobrat in da vinogradniki od tarnanja preidejo k načrtnemu prizadevanju in skupni akciji za zaščito in ponoven vzpon pridelovanja cvička, ob teranu edinega avtohtonega slovenskega vina. V sosedstvu imamo dva zgleda, kako je treba zakonsko zaščititi državno vinsko posebnost: italijansko vino collio in avstrijskega posebneža šilher, ta čas najdražje avstrijsko vino, pridobljeno iz povsem povprečne sorte wildbacher.

Če bodo dolenjski vinogradniki hoteli slediti avstrijskemu zgledu, bodo morali opustiti sedanje samozadovoljstvo, ko gre ob velikem povpraševanju v promet skorajda vsak cviček, tudi slab. Potrebno je misliti na prihodnost, zaščititi in poenotiti pridelavo, izboljšati kakovost, uvesti enotno znamko ter posodobiti nastop na trgu. Tega pa ne more biti brez stekleničenja cvička in dolenjske vinske kleti, ki bi omogočila pripravo večje količine izenačenega pridelka. In končno: na nek način bi bilo treba doseči, da bi pri strokovnem ocenjevanju cvička in njegovi primerjavi z drugimi vini upoštevali, da ima cviček ob vseh koristnih sestavinah najmanj zdravstveno vprašljivega alkohola, hkrati pa najbolj izraženo pitkost, ki pa je, žal, sedaj uporabljana 20-točkovna Buxbaumova ocenjevalna lestvica sploh ne upošteva (DL, feb. 1996)

Jutri se začne teden cvička in z njim priložnost, da se vprašamo, kaj od tega je bilo uresničeno?

MARJAN LEGAN

Čestitamo za 1. maj, praznik dela!

Uredništvo Dol. lista

KRITIČNI MINISTER - Minister za kmetijstvo Ciril Smrkolj je bil v Šentjerneju precej kritičen do države in njenega odnosa do kmetijstva, še posebej do ravnanja prejšnje vlade, ki je dovolila, da je kmetijstvo izgubilo 8 milijard tolarjev. Skeptičen je tudi do sodelovanja v Cefti in vstopa v Evropsko zvezo. (Foto: A. B.)

Jutri so še možne krajevne plohe, sicer pa bo do konca tedna pretežno sončno vreme.

Delu čast in spomin?

Na predvečer 1. maja bodo po deželi spet zagoreli kresovi v spomin na dogodke pred 111. leti, ko so delavci v Chicagu postavili zahtevo po 8-urnem delavniku. Takrat je policija povzročila krvavi pokol, pet delavcev je bilo obsojenih na smrt. Danes so pravice delavcev zakonsko določene, čeprav se lahko v praksi iz dneva v dan srečujemo s sramotnimi kršitvami zakonodaje, ki jih sodna oblast ne kaznuje. Vendar pa so lahko sedaj, ko časi gospodarstvu in splošnemu družbenemu razvoju niso preveč naklonjeni, tisti, ki so zaposleni, srečni že zato, ker imajo delo, to pa očitno postaja posebna dobrina in vrednota, saj je precejšen del zaposlenih v stalnem strahu, ali bo jutri še imelo službo ali ne. Brez nje namreč nimamo socialne varnosti in država ne trdnosti ter gospodarske uspešnosti. Pravica vsakega od nas je, da je za pošteno opravljeno delo tudi pošteno plačan. Zal je ta osnovna pravica večkrat kršena, vse bolj očitno pa postaja tudi dejstvo, da si zakonodajalec in delodajalci prizadevajo, da bi pravice delavcev še bolj skrčili. Zato je 1. maj, praznovanje katerega je sicer v zadnjem času izgubilo nekaj svojega sijaja, priložnost za ponoven razmislek o spoštovanju do dela in delavcev ter njihovega dostojanstva. In kaj o prazniku dela menijo naši bralci?

JERNĚJ PRAH, zidar - tesar, zaposlen pri novomeškem VGP, iz Volčkove vasi: "Delavski praznik pridobiva na pomenu, saj je zadnja leta ostalo brez dela veliko delavcev, mnogi, ki še imajo delo, pa se morajo vse bolj boriti za svoje pravice. Sicer pa bomo mnogi ta praznik izkoristili zato, da bomo tudi doma kaj postorili, torej ga bomo tako kot ponavadi praznovali delovno."

VIDA ERJAVEC, varuška v OVI Ljubo Šerčer v Kočevju: "1. maj je zame vedno bil in bo nekaj posebnega, ne le kot praznik dela, ampak tudi kot znanilec začetka meseca, v katerem je še posebno opazno prebujanje narave in nasploh neko novo dogajanje. Ne vem, zakaj naj ne bi bilo tako in zakaj ne bi ohranili tistega, kar je bilo nekoč lepo, čeprav sam praznik izgublja svoj pravi pomen."

MARINKA MOHORČIČ, predmetna učiteljica likovne in tehnične vzgoje na osnovni šoli dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu: "Prvomajski prazniki so še potrebni, če jih imenujemo, da so delavski praznik pa je treba pač to delavstvo širše pojmovati. Osebo sem vedno te praznike jemala kot priložnost za sproščeno druženje in oddih, ne pa kot nekakšno politično dogajanje."

VINKO PELKO, upokojeni sofer iz Govejega Dola pri Krmelju: "Delavski praznik - 1. maj, je še bolj potreben kot je bil nekdanj, kajti vse več delavcev je na cesti in delavci so vse bolj brezpravni. Hudo mi je pri srecu, ko vidim, kako zaradi brezposelnosti in brezperspektivnosti propadajo, se predajajo alkoholu, še ne tako davno odlični delavci in ljudje."

JANEZ OBLAK, zaposlen v Inle-su Ribnica: "V prejšnjem sistemu so ta praznik zelo poudarjali, čeprav še zdaleč ni imel takšnega pomena, kot ga ima danes, ko so delavci manj zaščiteni. Tudi Cerkev zato danes daje 1. maju potrebno priznanje, v koledar je namreč za ta dan dala Jožefa delavca. 1. maj praznujejo predvsem delavci, kmetje pa le, če je slabo vreme."

MARJAN URBANČ, sekretar ZSSS pri območni organizaciji Posavja iz Krškega: "1. maj je očitno vedno bolj praznik delavcev, saj sedaj poskušata delodajalec in zakonodajalec na vseh področjih, predvsem pa na delovno-pravnem kratiti pravice delavcev. Zato si delavci glede na pravno in socialno državo ne bodo pustili odvzeti praznika, ki ni le naš, pač pa tudi mednaroden."

RENATO ZORKO, športni urednik radia Posavje studia Brežice iz Brežic: "Glede na to, da je 1. maj praznik svetovnega razsežnosti, je to še praznik delavcev, čeprav so se gospodarske in politične razmere spremenile in imajo delavci morda občutek, da to ni več praznik, kot je bil. Prepričan pa sem, da bo prav zaradi sprememb 1. maj zopet dobil nazaj ugled, ki ga je imel."

MILKA KRŠTINC, uslužbenka na avtobusni postaji v Metliki: "Mislim, da večina še vedno praznuje praznik dela. Gre za neke vrste družinski praznik, saj se navadno zbere vsa družina skupaj ali pa gre na izlet. Če tega praznika ne bi bilo, bi ljudem kar nekaj manjkalo. Res pa je, da ga marsikdo koristno porabi tudi za kakšno večje delo, zlasti še, ker je prostih več dni skupaj."

SLAVO GRAČAN, ključavničar iz Vinice: "Zakaj ne bi bil 1. maj še naprej delavski praznik? Če so se prej delavci zanj borili, ne vidim razloga, da bi ga sedaj izničili. Lepo je, da ga ljudje še naprej praznujejo. Tudi pri nas si vzamemo prosto vsaj na 1. maj in gremo navadno na izlet. Včasih pa so bila tudi kakšna srečanja. 2. maja pa navadno ne praznujemo več in že kaj delamo."

Kmetje bodo...

(Nadaljevanje s 1. strani)

predpisi." Tudi na tem področju je minister napovedal več reda. "Glavna naloga ministrstva je zagotoviti več denarja za kmetijstvo. V prejšnjem mandatu so kmetijstvu ukradli 8 milijard tolarjev, ko se je država odpovedala prispevku za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč, po katerih bo tekla avtocesta." Minister je kritičen tudi do na vrat na nos vstopa v Cefto, ne da bi poznali posledice tega dejanja. "Kmetje bomo morali biti tudi proti vstopu v Evropsko skupnost, zlasti če država ne bo prej za kmetijstvo in njegovo zaščito naredila vsega, kar bi morala," je še dejal minister. Po njegovem je za Slovenijo edina možna tako imenovana mešana kmetija.

A. BARTELJ

ZASPANO DRUŠTVO UPOKOJENCEV

LOŠKI POTOK - V nedeljo, 20. aprila, so potoški upokojenci na rednem letnem občnem zboru ugotovili, da društvo žal nima večje aktivnosti. Nekateri predlogi, na primer, da se ustanovi pevski zbor, se ne uresničijo, čeprav ima društvo vse možnosti. Odbor za rekreacijo in organizacijo izletov nima prav srečne roke, hkrati pa je tudi res, da je mnogo članov aktivnih v Planinskem društvu. Po vseh teh ugotovitvah so udeleženci zbora menili, da je potrebno zlasti organe društva pomladiti. Na zboru so sprejeli nov statut in se odločili, da bodo obnovili ali kupili nov društveni prapor. Udeležili naj bi se tudi srečanja upokojencev, ki bo 19. junija v Celju, na Golovcu.

A. K.

V spomin na rojaka, umetnika Franceta Goršeta

Prireditve vse poletje

SODRAŽICA - Osrednja jubilejna slovesnost v počastitev 100. letnice rojstva kiparja Franceta Goršeta bo v nedeljo, 21. ali 28. avgusta, v Sodražici. Umetnikovo doprni kip bosta odkrila dr. France Bernik in ribniški župan Jože Tanko. Slavnostni nagovor bo imel prof. Marjan Tršar, spominsko mašo v domači župnijski cerkvi sv. Magdalene bo vodil škof dr. Franc Rode. Med povabljenimi gosti je tudi predsednik države Milan Kučan.

Prireditve v spomin na rojaka in svetovljana se bodo začele že v soboto, 10. maja, z nastopom članov Slovenskega prosvetnega društva Kočna iz Sveč na Koroškem, ter gostovanjem pevskega zbora z Opčin pri Trstu. Prireditvi bošta v dvorani Ideal centra v Ribnici. V nedeljo, 11. maja, bodo ob kiparjevi rojstni hiši v Zamostcu pri Sodražici odkrili njegovo spominsko ploščo. 16. maja bo v baročni cerkvi pri Novi Štifti koncert Dekliškega pevskega zbora Andrej Vavken iz Cerklja na Gorenjskem, kasneje pa bodo sledile še druge kulturne prireditve.

M. G.

USPEŠNA BANKA - Lani se je Dolenjska banka utrdila na 8. mestu med slovenskimi bankami, njen cilj in realen domet pa je 6. mesto. Na sliki: vodstvo banke na petkovih novinarskih konferenci (z leve): Andrej Blažon, direktor Franci Borsan, Marina Jazbec in Miro Doltar. (Foto: A. B.)

Terme z naložbami v novo tisočletje

Terme Čatež z namenom, biti najboljši v panogi, načrtujejo več investicij, z mega centrom pa naj bi bili še zanimivejši za tuje goste - Tudi nova delovna mesta

ČATEŽ OB SAVI - V Termah Čatež, ki so s 432 tisoč hotelskimi nočitvami na 2. mestu med turističnimi kraji v Sloveniji, letno pa jih obišče več kot 700 tisoč kopalcev, želijo še v tem tisočletju zaključiti velik projekt, ki bodo Terme Čatež oblikovale v pravi mega center, ki mu v Sloveniji ni para. Tako bodo še letos obnovili hotel Terme, do leta 1999 pa želijo zgraditi nov hotel, športne dvorane, pokrite površine za zabavo in novo pokrito termalno riviero, ki bo vsaj tolikšna kot sedanja.

Že v maju bodo začeli sedanji hotel Terme preurejati v center za poslovna srečanja in seminarje, del prostorov pa modernizirati v center za lepoto in zdravje, ki bo prvi te vrste v Sloveniji, saj bo med

drugim vključeval tudi rimske kopeli, ob hotelu pa bodo za hotelske goste zgradili nov zunanji bazen. Kot je na četrtkovi novinarski konferenci povedal generalni direktor Term Čatež Borut Mokrovič, bodo Terme s tem zaokrožili ponudbo, ki bo mednarodno zanimiva ter se na ta način neposredno vključili v svetovni trg.

ZA OSEBNOSTNO ZORENJE

NOVO MESTO - V življenju se srečujemo z dogodki, ki spodbujajo osebnostno zorenje. Si želite lastne duhovne vrednote spoznati na bolj poglobljen način? Lahko se pridružite predavanju Centra za duhovno kulturo z naslovom Misterijske šole, ki bo v sredo, 7. maja, ob 18. uri v Kulturnem domu Janeza Trdine na Novem trgu 5 v Novem mestu. Predaval bo učitelj Duhovne univerze Zoran Mihajlovič.

• *Motiti se je človeško, toda v zmoti vztrajati je satansko. (Rek iz rimskega prava)*

Borut Mokrovič

Za delnice DB se zanima Japonska

Dolenjska banka na 8. mestu med slovenskimi bankami, njen cilj pa je 6. mesto - 26 enot v enajstih občinah - Japonci bi radi postali solastniki - 34-odstotna stopnja rasti

NOVO MESTO - "Naša banka sodi glede na tradicijo med starejše slovenske banke, njeni rezultati in hitri razvoj pa so podobni mladim uspešnim bankam," je na nedavni novinarski konferenci dejal direktor Dolenjske banke Franci Borsan. Banka je kot prva od starejših slovenskih bank prešla v zasebno last; 70 odst. njenega lastništva imajo fizične osebe, 15 odst. zasebne družbe in firme in le 15 odst. družbena podjetja in tista, katerih lastniki so tudi skladi. V zadnjih treh letih, kar je banka samostojna, se je njena bilančna vsota povečala skoraj za 150 odst., povprečna letna stopnja rasti pa je 34-odstotna.

O zaupanju v Dolenjsko banko govori tudi stalno naraščanje števila njenih delničarjev, ki je glede na leto 1990, ko je banka postala delniška družba, petkrat večje; samo v lanskem letu se je število delničarjev povečalo za 44 odst., tako da jih je danes že več kot 640. "Uspešno poslovanje je naši banki utrdilo ugled doma in v tujini," pravi Borsan. Iz leta v leto se povečuje obseg plačilnega prometa s tujino, banka pa ima vz-

• **Na zboru Dolenjske banke 20. maja bodo predlagali tudi spremembo statuta, da bodo lahko tudi tuji postali solastniki banke, in sicer največ do višine 15 odst. Za nakup delnic Dolenjske banke se namreč zanima 3. največja japonska banka Daiwa, ki je pri Banki Slovenije že vložila prošnjo za soglasje za nakup delnic.**

postavljene korespondenčne odnose z več kot 700 bankami v 84 državah sveta.

V lanskem letu se je Dolenjska banka utrdila na 8. mestu med slovenskimi bankami, njen cilj in realen domet pa je 6. mesto. Konec lanskega leta je znašala njena bilančna vsota 53 milijard tolarjev, kar je 34 odst. več kot

leto poprej, medtem ko je povprečna rast slovenskih bank 16-odstotna. Zaradi nadpovprečne rasti se je tržni delež Dolenjske banke v slovenskem prostoru povečal od 2,7 na 3,1 odst. Lani je banka ustvarila 478 milijonov tolarjev dobička.

"Zaradi naše kakovostne in konkurenčne ponudbe se večja števila komitentov iz cele Slovenije in naša banka je že prerasla zgolj regijske okvire," pravi Borsan. Lani so bili depoziti podjetij za 47 odst. večji kot leto poprej, posojila podjetjem so bila večja za skoraj tretjino, odobrene garancije za več kot 60 odst., naložbe

Sicer pa je za Termami kljub slabemu vremenu, ki je zaznamovalo lansko poletje, uspešno leto, saj so dosegli načrtovano število nočitev in kopalcev, dobiček je na lanski ravni, rezultati poslovanja pa so nadpovprečni v panogi in primerljivi s podobnimi uspešnimi družbami v svetu. V sedmih letih poslovanja delniške družbe in štirih letih kotiranja na Ljubljanski borzi je družba postala čvrsta in

• **V Termah Čatež so v prvem trimesečju letošnjega leta imeli skoraj 67 tisoč nočitev, od tega 8 tisoč tujih gostov, število teh pa se je glede na lansko leto povečalo za tretjino. Hkrati je v tem obdobju število tujih gostov v hotelih Term presežilo število domačih gostov.**

stabilna, ustvarjena pa so vse možnosti za nadaljnjo rast družbe in povečanje donosnosti. Uspešnost potrjuje tudi tržna kapitalizacija družbe, ki je na začetku leta 1994 znašala 2,9 milijarde tolarjev, v začetku letošnjega leta pa 4,9 milijarde tolarjev, kar pomeni skoraj 70-odstotno rast oziroma 17-odstotno povprečno letno rast. Cena delnice se je v tem času letno dvignila povprečno za 17 odstotkov, vključujoč izplačane dividende.

T. G.

prebivalstvu pa so bile večje za celih 45 odst. "V lanskem letu smo se dejavno in uspešno vključevali v reševanje težkega položaja vrste podjetij."

Danes ima Dolenjska banka 26 enot v enajstih občinah. Glavne usmeritve pri poslovanju s prebivalstvom so nadaljnji razvoj brezgotovinskega poslovanja, poslovanje s plastičnim denarjem in razvoj telefonskega bančništva. Za letos načrtujejo 20-odst. rast potenciala banke, nadaljnjo širitev poslovne mreže in uvajanje novih storitev.

Na zboru delničarjev 20. maja bodo predlagali, naj bi dobrih 43 odst. dobička šlo za izplačilo dividend, kar bi zneslo 10 odst. na nominalno vrednost delnice; skoraj 42 odst. naj bi namenili za rezerve, dobre 4 odst. v sklad za lastne delnice, 10 odst. pa naj bi razdelili kot nagrado za zelo uspešno delo organom upravljanja ter delavcem banke.

A. B.

Mariborsko pismo

Mariborska trgovina gre v avstrijske roke?

Začetek z Intersparom

MARIBOR - To, česar so se mnogi mariborski trgovci dolgo bali, številni Mariborčani pa veselili, se je končno zgodilo: Interspar prihaja v Maribor. Predstavniki multinacionalne družbe Interspar so z mariborskim županom dr. Alojzom Križmanom že podpisali pogodbo o komunalni ureditvi zemljišča, na kateri bo stal največji Intersparov trgovski center v Sloveniji. Njegova izgradnja bo stala predvidoma 70 do 80 milijonov mark, za komunalno ureditev mestnega zemljišča pa bo Interspar mestni občini Maribor odštel več kot 20 milijonov mark. Novi nakupovalni center, ki bo z 32 tisoč kvadratnimi metri bruto površine daleč največji trgovski center v severovzhodni Sloveniji, bodo začeli graditi v neposredni bližini najstrožjega centra

Maribora že na začetku prihodnjega leta.

Medtem ko mnogi mariborski trgovci ne skrivajo, da se bojijo Intersparove konkurence, pa so številni Mariborčani nad odločitvijo Interspara presenečeni. Tukajšnji trgovci že nekaj let trdijo, da njihova dejavnost pada, ker je mariborsko gospodarstvo v krizi in ker kupna moč prebivalstva upada (v zadnjih letih je moralo v regiji v stečaj več kot 130 velikih in srednje velikih podjetij, brezposelnih pa je 32 tisoč delavcev).

Interspar torej prihaja po Ljubljani, Celju in Velenju s svojo največjo investicijo v Sloveniji v štajersko metropolo v času, ko naj bi bila po ocenah tukajšnih trgovcev kupna moč Mariborčanov na najnižji točki. Ob tem pa je jasno, zakaj bo Interspar v Mariboru investiral preko 100 milijonov mark: zato, da bi prodajal in ustvarjal dobiček. Vse kaže, da Intersparovi strokovnjaki zaupajo v svojo poslovno, trgovsko sposobnost, kvaliteto in konkurenčnost. Interspar prihaja v Maribor kot ščuka v zaspani ribnik. Samo kdo lahko jamči, da nova "ščuka" mariborskih trgovcev ne bo pohrustala, temveč le predramila in spodbudila za konkurenčni boj?

TOMAŽ KŠELA

SPOL - Lojze Zupančič, novomeški podžupan, večkrat nadomešča župana na kakšnih prireditvah, zato se ga je prijel vzdevek Podžupančič. Lojze je tudi vidni član novomeške SKD. V zvezi s pisanjem o nečedni zadevi, ki so jo obelodanili na zadnjem sestanku predsednikov regijskih odborov SKD, se je izkazal tudi kot specialist za ugotavljanje spola tam, kjer ni niti prstnih, odtisov. Pisca poročila je opozoril, da telegramov o odpovedi sestanka ni iz Novega mesta pošiljal neznanec, kot je bilo zapisano, ampak neznanca.

SANJE - Ob ne največjem navdušenju za to, da bi občina prevzela vodrom v Češči vasi in tam uredila velik športni park, je eden od svetnikov gradnje velodroma, od katere je ostalo še za 170 milijonov tolarjev dolga, primerjal z rastjo in uspehom Krke, češ da so za vsako veliko stvar potrebne sanje. Res, samo da se nekatere uresničujejo, druge pa potem, ko jih je konec, postanejo mora.

ODRASLI - Pred časom je bila na ceniku v eni od novomeških kemičnih čistilnic navedena tudi cena za čiščenje "otročjih hlač". V reklamem glasilu novomeške BTC pa oglašajo, da lahko ceneje kupite "odrasle" copate. Nasploh imajo oglaševalci nenavaden pogled na slovenščino. Tako zvmemo, da imajo cene človeško lastnost in so - prijazne, spet drugi hočejo kupca opeti, saj ga privablja jo z vročimi cenami. Reklamarski veleoblikovalci pa so iz slovenščine naredili nekakšno ibernemščino in vsako besedo pišejo z veliko začetnico.

ŽUPAN - Kaže, da je slikomanija nalezljiva strast, ki še posebej ogroža župane. Novomeškega, ki je bil v eni številki Dramila, občinskega glasila SKD, na šestih fotografijah, posebej začen in pogost gost pa je tudi v Novem Mediju, je napadel šentjernejski Hudoklin in vodi. V aprilski številki šentjernejskega glasila se smehlja, nazdravlja, podpisuje, čestita na osmih fotografijah. V njegovi senci pa so Miloš Kovačič, Marjan Podobnik, Brigita Bukovec, ex kraljica cvička, športnica in športniki leta. Kdo je prvi, se ve. Naj se tudi vidi!

Ena gospa je rekla, da so v naših razmerah zagonška sredstva tista, ki so jih zagonili.

Suhokranjski drobiž

NOVE TABLE - V Žužemberku, predno cesta zavije proti reki Krki, stoji že nekaj časa tudi znak za reko Krko. Majhna tabla, pa kljub temu velika pridobitev tudi za mimoidoče, ki iščejo dostop do vode. Zvedeli smo, da imata dosti zaslug za postavitev Cestino podjetje Novo mesto in sicer Peter Lavrič, za idejo in predlog pa Turistično društvo Žužemberk-Dvor (Vlado Kostevc).

PRVOMAJSKO SREČANJE - Tradicionalno prvomajsko srečanje bo tudi letos 1. maja ob 11. uri pri lovski koči na Komanci. Poskrbljeno bo za hrano in pijačo pa tudi za glasbo. Igrali bodo fantje iz ansambla Kosobrini.

REGATA NA KRKI - V nedeljo, 4. maja, bo v vasi Krka start, tokrat že 12. mednarodne turistično rekreativne kajak, kanu, raft regate po reki Krki. Cilj vsekakor zelo zanimive regate, ki jo pripravlja in organizira Emil Glavič Kajak-kanu klub, bo v Žužemberku.

S. M.

Bo Sonček za vedno zaprl vrata?

Kernčeva iz Dolenje Stare vasi sta pred šestimi leti odprla prvi zasebni vrtec na Dolenjskem

DOLENJA STARA VAS - V Dolenji Stari vasi deluje družinski vrtec Sonček, ki sta ga pred šestimi leti na pobudo takratne skupne občine Novo mesto odprla Brigita in Jože Kernc. Novomeška občina je veliko pomagala pri vzpostavitvi tako rekoč prvega zasebnega vrtca na Dolenjskem in tudi enega prvih v Sloveniji. Vrtec s koncesijo, ki temelji na javnem vzgojnem programu, deluje kot Združenje staršev in otrok Sonček. Vse pa kaže na to, da bo vrtec moral zapreti svoja vrata, saj sta Kernčeva februarja po neuspešnih razgovorih na šentjernejski občini vrnila koncesijo.

Brigita in Jože sta pred tem živela v Ljubljani, v Dolenji stari vasi sta si zgradila hišo. Leta 1991 sta se z družino preselila vanjo, in ker je bilo v šentjernejskem vrtcu tedaj odklonjenih okoli 40 otrok, sta v sodelovanju z novomeško občino odprla vrtec in vanj sprejela 16 otrok. Danes skrbijo za 34 otrok, ki so v treh skupinah, zaposlene pa imajo 4 vzgojno-varstvene delavke in kuharico.

Vrtec Sonček ni povsem običajen vrtec, ker imajo manjše prostore, so tudi skupine otrok manjše. Ima idealno lego, saj stoji na koncu ceste. Majhne skupine otrok omogočajo, da imajo zelo razvit dodatni program, od športnih dejavnosti, do ekološke usmerjenosti - vsakdanjega stika z naravo in lastne pridelave zelenjave. "Nekateri pravijo, da smo nadstandardni vrtec, jaz pa mislim, da smo le vrtec, ki je bolj po meri otroka, za takšnim vrtcem pa vse bolj stremijo tudi ostali vrtci," pravi Brigita Kernc, ki je hkrati vodja vrtca, administratorka in vzgojiteljica. Vse do sprejetja novega zakona o vrtcih je občina prispevala za plače zaposlenih in za materialne stroške po veljavni ekonomski ceni za vrtce. Po novem občina priznava le sprejeto

Brigita Kernc

ceno programa na otroka, ki je enaka za oba vrtca, in sicer za otroke od 3 do 7 let starosti - teh imajo največ - je to 25.704 tolarjev, medtem ko je bil njihov predlog okrog 34 tisočakov. Ker delujejo v majhnih skupinah, imajo večje stroške, tako da jih s priznanim cenom programa ne morejo kriti. In to je bil tudi razlog, da sta Kernčeva februarja odpovedala koncesijsko pogodbo. Šentjernejska občina jima je ponudila dve možni rešitvi: da jim priznajo cenom programa poveča še za 2 tisočaka, to je na 27.104 tolarjev, ali pa da njihov vrtec pridruži vrtcu Čebelica kot družinsko varstvo. Kernčeva sta se odločila za drugi predlog in se o tem že pogovarjala s šolo, kamor sodi vrtec Čebelica. Pred kratkim so ju obvestili, da se je letos močno

zmanjšal vpis otrok v vrtec Čebelica in da dodatnega družinskega varstva v Šentjerneju ne bodo odpirali.

Ker to pomeni, da se vrtec Sonček zapre, so se starši na to burno odzvali in na občino naslovili peticijo, da se njihove otroke v jeseni vključi v vrtec Čebelica; če to ne bo možno, pa zahtevajo, da se otrok ne razporedi po ostalih njihovih družinskih varstvih, ampak še naprej ostanejo skupaj v sedanjem vrtcu.

Starši so z delom vrtca Sonček zelo zadovoljni, dobro delo z otroki jim priznajo tudi na občini, pa vendar bo vrtec kot vse kaže, moral zapreti vrata. Kernčeva, ki sta še do pred kratkim razmišljala, da bi se lotila gradnje novega vrtca v bližini in v njem odprla tri klasične oddelke, sta prisiljena te načrte opustiti, čeprav so ju pri tem že nameravali podpreti nekateri sponzorji. Sicer pa so jim tudi že do sedaj pri izpeljavi programa pomagali mnogi sponzorji, med njimi Kartuzija Pleterje, s katero že od vsega začetka dobro sodelujejo.

J. DORNIŽ

Krivi so (opozicijski) svetniki!

NOVO MESTO - Dva dneva po sprejemu občinskega proračuna je novomeški župan Koncilija vsem krajevnim skupnostim v občini poslal dopis, v katerem jim je sporočil, da je občinski svet zmanjšal predlog proračuna "za okoli 70.000.000 tolarjev. Zaradi tega dejstva bo financiranje krajevnih skupnosti moteno."

"Taka trditev je laž, ki usmerja krajevne skupnosti in javno mnenje proti občinskemu svetu in svetnikom!" odločno trdi svetnik Jože Derganc. Derganc pravi, da je župan na posvetih s predsedniki svetov KS krivdo za motnje pri financiranju krajevnih skupnosti še bolj natančno "lociral" in jo pripisal opoziciji. "Občinski svet je ob sprejetju proračuna z amandmaji res zmanjšal proračunske prihodke, a ne za žokoli 70 milijonov tolarjev", kot trdi župan, marveč točno za 51 milijonov tolarjev. Ob tem pa je svet županov predlog za financiranje redne dejavnosti krajevnih skupnosti celo povečal za 2 milijona tolarjev, ostalih postavk za krajevne skupnosti pa ni spreminjal."

A. B.

Pridobiti mlade in delavce

ZLSD hoče biti močna in razpoznavna leva stranka -

NOVO MESTO - Na volilnem zboru občinske in območne organizacije Združene liste socialnih demokratov se je po obširnem poročilu predsednika Marjana Somraka o dejavnosti v zadnjem obdobju in po programskih smernicah, po katerih bodo vztrajali pri svojih socialdemokratskih usmeritvah, razvila dokaj kritična razprava.

Precej besed so namenili neuspehu stranke na zadnjih volitvah. Tudi podpredsednik stranke Miloš Pavlica se strinja, da gre za neuspeh, vendar tega neuspeha, pravi, ne gre jemati tragično. "Naš program je dober, vendar smo pri njegovem izvajanju premalo opazni ali celo napačno razumljeni. Je pa zadnji referendum o gozdovih pokazal, da se ljudje odzovejo na pravilno zastavljeno akcijo, saj smo v pičlih dveh tednih zbrali potrebnih 40.000 podpisov, vsega skupaj pa čez 50.000. Medtem ko je naša stranka v parlamentu konstruktivna opozicija, imamo na drugi strani opraviti z opozicijo desnega populizma," je med drugim dejal Pavlica. V stranki vidijo možnost širitve stranke med mlade in delavce in s tem seveda njeno krepitev, saj, kot pravijo, ni prave leve stranke, ki ne deluje med ljudmi. "Z novim vodstvom hočemo postati močna, trdna, jasno razpoznavna leva stranka in tudi zastopati tako politiko."

Manj prizanesljiv pa je bil Tone Gošnik, ki je za slab volilni rezultat okrivil neučinkovito in slabo volilno propagando pa tudi nepripravnega predsednika in njegovo nekulturno obnašanje na spravi slovesnosti v Kočevskem Rogu ter druge "slabe nastope tovarišev". "Stranka ni bila razpoznavna, ti isti predvolilni plakat z dvignjenim sredincem pa je pomenil višek neokusnosti, pravo pobalinstvo. S takimi potezami si gotovo nismo pridobili volilcev," je prepričan Gošnik, ki se je na koncu zavzel za govorjenje v lepem ljudskem jeziku in za prepričljivo govorico dejstev.

Potem so soglasno izvolili novo predsedstvo občinskega odbora ZLSD Novo mesto in območne organizacije te stranke. Novi predsednik občinskega odbora je mag. Jožef Žunič, podpredsednica Staša Vovk, tajnik Darko Habjanič; predsednik območne organizacije bo še naprej Marjan Somrak, podpredsednica je Nataša Petrov, tajnik pa Jože Florjančič.

Drugi razpravljalec, Boris Gabrič, pa je za zgled, kako je treba pridobivati volilce, dal Janšo, "ki je šel v vsako vas, tudi med Cigane v Zabjaku, kjer je dobil 180 glasov."

A. B.

NA ZDRAVJE - Po končani letni volilni konferenci so člani ZLSD še posedeli in nazdravili boljšemu uspehu na prihodnjih volitvah. Podpredsednik stranke Miloš Pavlica (desni) napoveduje, da bo stranka na naslednjih volitvah, okrepljena z mladimi in delavci, dobila več kot 20 odst. glasov. Ob njem je stari in novi predsednik območne organizacije ZLSD Marjan Somrak. (Foto: A. B.)

ZADOVOLJNI OTROCI - Z vrtcem Sonček so zadovoljni tako otroci kot tudi njihovi starši. Otroci, ki so bili vanj vključeni kar nekaj let, bodo nanj imeli lepe spomine. Na fotografiji: starejša skupina otrok skupaj z vodjo vrtca Brigito Kernc. (Foto: J. Dorniž)

NOVI MOST V DOLENJI STARI VASI - Gradnja novega mostu, regulacija okrog 800 m struge Lucega potoka, širitev ceste iz vasi proti mostu, ureditev okolice in postavitve javne razsvetljave v Dolenji Stari vasi bo stala okrog 40 milijonov tolarjev. Dela na mostu gredo počasi h kraju, na sliki pa so delavci novomeške VGP-ja, ki so konec prejšnjega tedna na mostu polagali izolacijo. (Foto: J. Dorniž)

DOLENJSKI LIST

PROSLAVA OB SVETOVNEM DNEVU ROMOV - Na bršljinski osnovni šoli so prejšnji teden Romi pripravili proslavo, v kateri so nastopili romski otroci iz vrtca Pikapolonica, učenci, ki obiskujejo bršljinsko osnovno šolo in folklorna skupina novomeškega društva Rom. (Foto: J. Dorniž)

Romi imajo največ težav z jezikom

Ob svetovnem dnevu Romov so v bršljinski šoli pripravili proslavo - Šolo obiskuje več kot 50 Romov - Napredek je le - Slabši uspeh zaradi nerazumevanja slovenščine

NOVO MESTO - Romi praznujejo svoj praznik od leta 1971, ko je bila na njihovem prvem svetovnem kongresu v Londonu ustanovljena Mednarodna organizacija Romov in kjer so sprejeli svojo zastavo, himno in ime Rom ter določili 8. april za svetovni dan Romov. Novomeški Romi praznujejo svoj praznik od leta 1982. Sredi prejšnjega tedna so ob dnevu Romov pripravili proslavo v bršljinski osnovni šoli. V prijetnem programu, polnem romskih pesmi in plesov, so se predstavili Romi, ki obiskujejo bršljinsko osnovno šolo, potem romski otroci iz vrtca v Zabjaku in folklorna skupina novomeškega društva Rom.

Probleme z Romi so poskušali rešiti že naši predniki, vendar nam to še do danes ni uspelo. Že takrat so vedeli, da bi se Romi morali ustaliti, si najti stalno bivališče, se zaposliti in otroke pošiljati v ljudske šole. Zabaški Romi, ki veljajo za najbolj zaoštrane v Sloveniji, so bili v šolo prvič vključeni leta 1972. V prvi razred je bilo na bršljinsko osnovno šolo takrat vpisanih 15 zabaških Romov. Šolo so obiskovali zelo nerodno, z učenjem pa so imeli velike težave. Do leta 1990 je bila njihova povprečna doba šolanja 4 leta. Trenutno imajo na šoli 64 romskih otrok, kar je desetina vseh otrok na šoli; od tega jih 50 dokaj redno obiskuje šolo, vendar so do sedaj Romi najdlje prišli do 6. razreda, ki ga v tem šolskem letu na bršljinski šoli obiskujejo trije Romi.

Čeprav se njihova kultura približuje naši, imajo romski otroci še vedno velike učne težave. Opažamo pa tudi, da nimajo želje po znanju, je po proslavi v pogovoru s prej omenjenimi predstavniki povedal ravnatelj bršljinske osnovne šole Anton Dragan. Njihova socialna delavka Darja Padovan in učiteljica Boža Antončič, ki uči na nižji stopnji čisti romski oddelek, sta poudarili, da so, od kar imajo na šoli prilagojeni program dela za Rome, tudi oni pokazali pripravljenost za delo, težave pa se prično v višjih razredih, ko Romi težko sledijo predvsem strokovnim predmetom, kot sta fizika in kemija. Največ težav pa imajo zaradi neznanja slovenščine. Odkar se z njimi ukvarjajo tudi v vrtcu - od leta 1992 je vrtčevski oddelek Pikapolonica tudi v naselju v Zabjaku - je teh težav manj in so tudi bolj uspešni v šoli.

Kljub vsemu pa je bil v zadnjih 15-tih letih narejen velik napredek, v šolo je vključenih vse več romskih otrok, ki dosegajo boljši uspeh kot včasih, pa tudi šolo redneje obiskujejo, kot so jo pred desetimi leti. Napredek pri socializaciji je viden, zato na šoli razmišljajo, da bi čez čas čisti romski oddelek lahko ukini. Na bršljinski šoli imajo čisti romski oddelek le za prvi razred, pa še ti otroci so po 1 uro na dan vključeni v ostale oddelke.

J. DORNIŽ

Šampion je Plutov šardone-izbor

Na ocenjevanju vin za vinsko razstavo na metliški prireditvi Vinska vigred je bilo 664 vzorcev, kar je največ doslej - Izločenih je bilo 9,9 odst. vzorcev

METLIKA - Konec tedna je bilo v tukajšnji vinski kleti ocenjevanje vin za Vinsko vigred, ki bo v Metliki od 16. do 18. maja. Letošnje ocenjevanje je bilo zopet rekordno, saj so morali ocenjevalci poskusiti kar 664 vzorcev vin, kar je največ doslej. Zato so prvič namesto v štirih, ocenjevali v petih komisijah. Posebnost letošnjega ocenjevanja je bila tudi, da so ocenjevalci kar štiri vina ocenili z najvišjo oceno 18,9 točke. Zato so morali, da so dobili šampiona vin letnika 1996, ocene teh vzorcev izračunati na dve decimali. Najvišjo oceno, 18,94 točke, je prejel šardone-izbor družine Plut iz Drašičev. Sicer pa so dali vinogradniki v oceno največ belokranjskega belega vina (274 vzorcev) in laškega rizlinga (101 vzorec). Izločenih je bilo 65 vzorcev ali 9,9 odst., najpogostejši vzrok pa je bila oksidacija.

Vrhunska vina lanskega letnika so (po abecednem vrstnem redu) pridelali naslednji vinogradniki: Matija Absec, Mihejla vas - sovinjon (18,1 točke); Franc Brancelj, Metlika - sovinjon (18,1); Janez Janžekovič, Radovica - šardone (18,3); družina Kostelec, Drašiči - šardone-pozna trgateg (18,8), laški rizling-izbor (18,3); Milan Malnarič, Vavpča vas - šardone (18,3), šardone (18,1); družina Nemanič, Slamna vas - beli pinot (18,0); družina Plut, Drašiči - šardone-izbor (18,9), ki je šampion, sovinjon-pozna trgateg (18,9) in sivi pinot-izbor (18,9); Jože Primc, Črnomelj - sovinjon (18,2) in šardone (18,1), Jože in Anica Prus, Krmačina - rumeni muškati-izbor (18,6), renski rizling-izbor (18,6), laški rizling-izbor (18,3) sovinjon (18,1), renski rizling (18,0); Anton Radoš, Boldraž - šardone (18,0); Marjan Rajk, Bojanja vas - šardone (18,1); Otmar Šturm, Metlika - šardone-izbor (18,9), rumeni muškati-pozna trgateg (18,8), kraljevina-pozna trgateg (18,1), rumeni muškati (18,1), šardone (18,1), modri pinot (18,1); Jože Šuklje, Trnovec - laški rizling-pozna trgateg (18,6); Milan Vajda, Metlika šardone (18,0); Stane Vlahovič, Črnomelj - šardone (18,1). Vrhunska vina izven konkurence - gre za predikate brez ustreznih odločb ali vina starejših letnikov - pa so pridelali: Martin Črnugelj, Ljubljana: laški rizling-pozna trgateg (18,0); Slavko Grahek, Lokve: laški rizling 94 (18,1); Otmar Šturm, Metlika: modri pinot-pozna trgateg-barik 94 (18,3); Ivan Vergot, Metlika: kerner-pozna trgateg (18,2), rumeni muškati-poz-

otonel: Jože Pečarič, Zelezniki, (16,5); sivi pinot: Otmar Šturm, Metlika, (17,9); sivi pinot-barik: Otmar Šturm, Metlika, (17,8); na trgateg (18,2).

Pridelovalci drugih vin, ki so dobili najvišje ocene, pa so: belokranjsko belo vino: Milan Malnarič, Vavpča vas, (17,0); zvrst: Ot-

mar Šturm, Metlika, (17,2); kerner: družina Mavretič, Drašiči, (16,6); kraljevina: Janez Matkovič, Gornja Lokvica, (16,3); laški rizling: družina Bukovec, Semič (17,5); muškati scheurebe: Anton Konda, Sadinja vas, (15,4); traminec: Jože in Anica Prus, Krmačina, (17,6); belokranjsko rdeče vino: Alojz Hoznar, Ručetna vas (15,5); metliška črnina: Jože Žugelj, Dragomlja vas, (16,9); zametna črnina: družina Kostelec, Drašiči (16,7); gamay: Milan Vajda, Metlika (16,1); modra frankinja: Srečko Nemanič, Metlika, (17,3); muškati hamburg: Stanko Kostelec, Krmačina, (15,9); portugalka: M-KZ Vinska klet, Metlika, (16,5); rose: Jože Šikonja, Vojna vas, (15,7).

M. B.-J.

V OCENI 664 VZORCEV - Za razstavo vin na letošnji Vinski vigredi v Metliki so v petek ocenjevale vina tri komisije, v soboto pa dve. Predsedniki komisij so bili dr. Julij Nemanič, dr. Dušan Terčelj in dr. Mojmir Wondra. Da so ocenjevalci dobili šampiona lanskega letnika, pa so morali štiri vina oceniti na dve decimali. (Foto: M. B.-J.)

Bojazen pred prihodnjim letom

V osnovni šoli Loka se bojijo, da se bodo v prihodnjem šolskem letu znašli pred nerešljivim problemom, saj bodo ob nekaj učilnic v Srednji šoli, kjer gostujejo že precej časa

ČRNOMELJ - Čeprav se to šolsko leto še ni zaključilo, pa se v črnomaljski osnovni šoli Loka že bojijo začetka prihodnjega. Tare jih namreč velika prostorska stiska, kot vse kaže, pa se bo jeseni še povečala. A ne zaradi večjega števila učencev, temveč zato, ker bodo ob nekaj učilnic v sosednji Srednji šoli, kjer gostujejo že vrsto let.

Osnovna šola Loka je svojevrstna posebnost. Pouk imajo dopoldne, popoldne, v Srednji šoli ter v podružnicah v Gribljah in Adlešičih. V adlešički šoli se 57 tamkajšnjim učencem vsak dan pridruži še 70 učencev, ki se skupaj z učiteljicami pripeljejo iz Črnomlje. S tem, ko se za tri oddelke učencev vozi v Adlešiče, so jim v šoli Loka omogočili, da obiskujejo pouk dopoldne. Kljub temu ima po en oddelke 2., 3. in 4. razreda pouk popoldne. V največju pa imajo tudi 5 učilnic v sosednji Srednji šoli, kjer pa so jim povedali, da bodo zaradi razširitve programa v prihajajočem šolskem letu izgubili dve učilnici.

"Če se bo to res zgodilo, bomo postavljeni pred nerešljiv problem. Ena od možnosti je, da bi učenci višje stopnje obiskovali

občino kot ustanoviteljico že dlje časa opozarjajo na prostorske težave in razmišljajo tudi o dograditvi. Prav te dni naj bi bil narejen idejni projekt razširitve šole. Seveda je razširitev odvisna tako od države kot od občine, saj mora vsaka zagotoviti polovico denarja. Ker pa so pred začetkom gradnje tudi v črnomaljski osnovni šoli Mirana Jarca, občina dveh tako velikih zalogavcev najbrž ne bo zmogla hkrati. Res, da bosta v OŠ Loka v šolskem letu 1998/99 še dva oddelka 1. razreda in ne več tri, kot sedaj, a s tem stiska ne bo nič manjša. V šoli na Loki so prepričani, da bo prostorskih težav konec šele, ko bodo dobili prizidek z nekaj več kot desetimi učilnicami.

FLORJANOVO V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - V nedeljo, 4. maja, bo na trgu v Črnomlju praznovanje florjanovega. Pričelo se bo ob 7,30 s promenadnim koncertom črnomaljske godbe na pihala in zborom gasilcev. Pol ure pozneje bo v farni cerkvi maša, ob 9. uri pa bo nazdravil župan Andrej Fabjan. Ob 9,15 bo krst in prevzem novega gasilnega avtomobila, sledil pa bo nastop tamburašev in folkloristov iz Črnomlje ter kranjskega lajnarja Rastka Tepine. Da ne bi bili lačni in žejni, bodo poskrbeli črnomaljski gasilci in aktivni kmečki ženi iz Črnomlje. Med prireditvijo bo tudi boljši sejum, ob 15. uri pa bo pod lipami na Gričku vrtna veselica. Igral bo duo Breza.

SPREJEM ZA MAJERLETA

ČRNOMELJ - Črnomaljski župan Andrej Fabjan je nedavno sprejel Janeza Majerleta, ki je na specialni olimpiadi v Kanadi februarja v svoji skupini osvojil v smuku 3. mesto. Ob tej priložnosti je župan športniku, sicer varovancu črnomaljskega varstveno-de lovnege centra, izročil uro.

Begunski center v Črnomlju ostaja

V zbirnem centru in pri družinah še 174 beguncev

ČRNOMELJ - V nekdanji vojašnici v Črnomlju, kjer je zbirni center od aprila 1992, je sedaj še 126 beguncev, pri družinah v črnomaljski občini pa živi 48 beguncev. 96 je žensk, največ beguncev pa je starih od 25 do 60 let. 93 je Muslimanov, 74 Hrvatov, eden Ukrajinec, dva Srba ter štirje neopredeljeni.

Največ beguncev je iz Doboja, Skender Vakufa, Srebrenice in Velike Kladuše. 26 begunskih otrok obiskuje osnovno šolo, 6 srednjo ter 3 višjo ali visoko šolo. Koliko časa bo še begunski center v Črnomlju, se ne ve, za zdaj pa velja, da toliko časa, kot bodo zahtevali potrebe. Do letošnjega 31. julija bodo namreč dobili status begunca tisti, ki imajo begunski karton z veljavnostjo do 30. aprila, in tisti, ki bodo dokazali hercegovski državljanstvo oz. se izkazali z enim od veljavnih bosansko-hercegovskih dokumentov, izdanih po 6. aprilu 1992 in veljavnih do 31. julija 1997. Po 31. juliju letos pa bodo podaljšali status begunca v primeru, da gre za mešani zakon, če imajo otroke, ki se redno šolajo na VI. ali VII. stopnji, ali če se nimajo kam vrniti.

Metliški svetniki proti povišanju cen

Vrtec nima vpliva

METLIKA - Metliški svetniki so imeli na zadnji seji obsežno gradivo o delu tukajšnjega otroškega vrta, potrdili pa naj bi tudi nove cene programov v vrtcu za letošnje leto. Medtem ko o prvem skoraj niso razpravljali, čeprav je iz poročil razvidno, da so za 211 otrok, ki so lani obiskovali vrtec in jasi v desetih oddelkih, poleg rednega pripravili še bogat dodatni program.

Pač pa je dlje časa trajala razprava o novih višjih cenah v vrtcu. Ravnateljica Franciška Hauptman je poudarila, da se v vrtcu obnašajo zelo varčno, vendar na najpomembnejše odhodke nimajo vpliva. Tako na primer ne morejo vplivati na plače, ki so določene z zakonom, predstavljajo pa 75 odst. cene programov. Ministrstvo za šolstvo in šport namreč določa plačilne razrede in vanje razvršča vzgojiteljice. Prav tako nimajo vpliva na to, koliko bodo plačevali za otroke v vrtcu njihovi starši. Dejala pa je, da varčujeta, kjer le morejo, tako tudi pri nabavi igrač, drobnega inventarja, potnih stroškov. Pomagajo pa si še s sponzorji. Ker kljub temu s cenami, ki so jih sprejeli lanskega januarja, ne krijeje več stroškov, so predlagali nove cene. In sicer naj bi bila ekonomska cena za otroke v skupinah od 1. do 3. leta starosti od 1. aprila naprej 44.638 tolarjev (doslej 38.735 tolarjev), za otroke od 3. do 7. leta starosti 33.056 tolarjev (sedaj 25.098 tolarjev) ter za male šolarje 12.636 tolarjev (doslej 11.181 tolarjev).

Svetniki so v svoji razpravi opozorili predvsem na, po njihovem mnenju, nenormalno veliko povečanje tako stroškov v vrtcu kot tudi cen. Ker gre približno 15 odst. občinskega proračuna za varstvo, so menili, da se morajo v vrtcu obnašati čimbolj gospodarno. Ob tem so svetovali, naj v vrtcu pri povečanju cen svojih programov upoštevajo rast drago prodajnih cen. Po predlogu, ki naj bi ga sprejeli svetniki, naj bi se namreč cena v jaslih povečala za 17 odst., v vrtcu pa za več kot 30 odst. Hauptmanova je pojasnila, da so se plače in vse, kar sodi zraven, od konca lanskega do konca letošnjega marca povečale za 26 odst., ker so prišle vzgojiteljice v višje plačilne razrede. Cena ogrevanja se je ob prehodu kurjenja na plin povečala za 200 odst., znatno večje stroške pa so imeli tudi pri nakupu živil, saj otrokom nudijo več sadja, to pa je drago. Vsi ti argumenti pa svetnikov niso prepričali, da bi se odločili za višje ekonomske cene programov v vrtcu.

M. B.-J.

M. BEZEK-JAKŠE

Semičani imajo svoj grb

V grbu poenostavljena rdeč grozd in lipov list - Zastava je zelene barve, z grbom v zgornji polovici

SEMIČ - Semičani imajo svoj grb in zastavo. Tako so na zadnji seji občinskega sveta sklenili svetniki. V grbu sta stilizirana grozd in lipov list, medtem ko bo zastava zelene barve, v njeni zgornji polovici pa bo grb.

Grozd v grbu poudarja vinogradništvo kot eno najpomembnejših panog v občini, zato tudi zavzema osrednji del grba. Sporočilo lipovega lista pa je, da je semiška občina znana po številnih starih lipah, med katerimi je najpomembnejša 600-letna lipa v Kotu pri Semiču. Sicer pa je grbovni ščit zgoraj raven, oblika pa je standardna. Kontura grbovega ščita je bordo rdeče barve, grbovno polje pa je belo, pri slovesnejših izvedbah pa srebrno. Grozd je v spodnji polovici grba in je prav tako rdeč. Za grbom pa celotno grbovno polje obvladuje zelena silhueta lipovega lista, izrisana kot močnejši obris. Grbovni ščit in grozd sta postavljena simetrično, kontura lipovega lista pa je s svojim težiščem postavljena v sredino. Napis "občina Semič" je

centralen, ker še posebej poudarja stabilnost celotnega znaka. V črno-beli izvedbi bodo obroba ščita, grozd in kontura lipovega lista črni, grbovno polje pa belo. V izjemnih primerih pa bo moč pripraviti tudi negativno izvedbo: bela grozd in list na črni grbovni podlagi.

400 BRALNIH ZNAČK

METLIKA - Minuli petek je bila v Metliki prireditve ob zaključku tekmovanja za bralno značko. V letošnjem šolskem letu jo je osvojilo 400 ali približno dve tretjini učencev s tukajšnje šole. Kar 28 pa jih je osvojilo značko vseh osem let, zato bodo v sodelovanju z občinsko zvezo prijateljev mladine odšli za nagrado na izlet v Gardaland. Gost na metliški zaključni prireditvi je bil pesnik in pisatelj Feri Lajnšček.

• Kolikor več znaš, toliko več sreče boš imel. (Burmanski pregovor)

FOLKLORNI VEČER

ADLEŠIČI - Folklorna skupina Božo Račić iz Adlešičev in folklorna skupina Dragatuš vabita na skupni folklorni večer, ki bo v soboto, 3. maja, ob 20,30 v kulturnem domu v Adlešičih.

Črnomaljski drobir

ZELENI JURJI - Mladi vinski folkloristi so v četrtek, na jurjevo, najprej zaplesali z Zelenim Jurjem na vinskih trgu, nato pa ves dan hodili od hiše do hiše, vodili v vejice belih brez odedega fantiča, prepevali, dajali brezove vejice za srečo in seveda prosili denar. Po končanem nastopu pa so bila ena prvih vrst, pred katerimi so zapeli, vrata Dolenjske banke. Ze vedo, kje je denar.

KAŽIPOT - Eden od črnomaljskih svetnikov že od lanskega leta v imenu vaščanov Zastave moleduje, da bi postavili smerokaz, ki bi kazal, po kateri poti se pripelje v vas. A očitno ne on ne vaščani smerokaza ne bodo še tako kmalu dočakali, saj jim je direktor črnomaljskega sektorja Cestnega podjetja pojasnil, da imajo v Ljubljani veliko naročil tudi iz drugih sektorjev in iz izkušnje vedo, da marsikdaj mine tudi več kot leto dni, da dobijo naročene označbe. No ja, kaj pa je leto dni proti večnosti, bi dejal optimist.

OGRAJA - Vsa pohvala pa gre mladim z Mladenom Baričem na čelu, ki so bili pobudniki za postavitev ograje od Emonine samopostrežne proti Sadežu. Priključno ograjo so postavili zato, da se bodo starejši sokrajani lažje vzpenjali po stopnicah. Ob tem je vsako gospodinjstvo prispevalo le simboličnih 1.500 tolarjev. No ja našlo se je tudi nekaj takšnih, ki niso "mogli" odšteti ubogega pol drugega tisočaka. A naj jim bo kljub temu ograja v pomoč pri hoji.

Semiške tropine

MEDIJI - Semičani se pritožujejo, da na nekaterih območjih občine slabo lovijo zlasti radijske signale. Pa tudi sicer je marsikdaj slišati, da se v medijih o njih premalo sliši. Vestni dopisnik slovenskega radia Jože Zura pa ima povsem drugačne pripombe. Meni, da bi bilo prav, če bi mu Semičani poslali v vednost vsaj kakšno gradivo in vabilo, da bi vedel, kdaj in kaj se v novi belokranjski občini dogaja. Potem bi bilo gotovo o Semičanih več slišati tudi na osrednjem slovenskem radiu. Primer Semičanov in radijskega dopisnika pa spominja na šalo o Gorenjcu, ki se je neprestano pritoževal, da nikoli nič ne dobi na Podarim-dobim. Pa mu je Belokranjec svetoval, naj za začetek kupi vsaj eno kartico!

OCENJEVANJE VIN - Minuli konec tedna je bilo v Metliki ocenjevanje vin za Vinsko vigred, ki bo letos od 16. do 18. maja. Med ocenjevalci je bilo videti tudi kakšnega Semičana, kar pa je razumljivo, saj ni nikjer pisalo, da bo degustacija vodena...

JUBILEJ - Lovski pevski zbor Bele krajine je na predvečer dneva upora proti okupatorju pripravil v črnomaljskem kulturnem domu koncert ob svojem 15-letnem delu. Prvič so se predstavili leta 1982 na 9. srečanju lovskih pevskih zborov in registrov Slovenije v Murski Soboti. Takrat je imel zbor 12 pevcev, vodil pa ga je Brane Podgornik. Danes je v zboru, ki ga vodi Franc Milek, 14 pevcev iz lovskih družen Adlešiči, Gradac, Loka, Metlika in Semič, sedem pa jih je zvestih zboru že vsa leta. Poleg lovskega pevkega zbora Bele krajine so na slavnostnem koncertu nastopili še Štajerski rogisti pod vodstvom Franca Purgaja. Poslušalce sta še posebej pozdravila črnomaljski župan Andrej Fabjan in predsednik zveze lovskih družen Bele krajine Anton Vrščaj, predsednica ZKO Črnomelj Vidica Adlešič pa je podelila pevcem zlate in srebrne Gallusove značke. (Foto: M. B.-J.)

Gneča v šolah postaja neznosna

Le novi osnovni šoli Višnja Gora in Ivančna Gorica do 2000 - Gradnja osnovne šole v dolini Krke in širitev OŠ Šentvid pri Stični možna šele v novem tisočletju

IVANČNA GORICA - V ivanški občini delujeta dve osnovni šoli, ena srednja šola in dislocirani oddelki glasbene šole. Pouk poteka v osrednjih šolah, OŠ Stična in OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični ter v podružničnih šolah v Višnji Gori, na Krki in v Stični v dveh izmenah. Organizacija pouka v podružnični šoli v Centru za zdravljenje boleznih otrok pa je prilagojena zdravstvenim razmeram in potrebam otrok. V ostalih šolah poteka pouk samo dopoldne. Na obeh osrednjih šolah in podružnični šoli v Višnji Gori je kljub dveh izmenam precejšnja prostorska stiska. Šola na Korinju je prazna.

Najstarejše šolske zgradbe so v Ambrusu, na Krki, v Višnji Gori in v Stični (iz začetka stoletja), najmlajša pa je Šolski center v Ivančni Gorici. Vse šole, tudi najnovejše, po besedah Boga

Sušiča, na županstvu pristojnega vse družbene dejavnosti, potrebujejo precej denarja za investicijsko vzdrževanje. Med osnovnošolci je veliko otrok, ki jim morajo po zakonu zagotoviti brezplačen pouk v šolo in nazaj. Najdlje (do 25 km daleč!) se vozi-jo učenci z območja Ambrusa, organizacijsko pa je najzahtevnejši prevoz na območju podružnične šole v Višnji Gori.

Srednja šola deluje v prostorih Šolskega centra Ivančna Gorica, izvaja pa naslednje programe; gimnazija, ekonomsko-komercialni tehnik in prodajalec. Učenci prihajajo v silno utesnjeno šolo od Trebnjega do Ljubljane. Glasbena šola Grosuplje ima v Ivančni Gorici dislocirane oddelke, pouk pa poteka kar v gaderobah tamkajšnjega kulturnega doma. V tem šolskem letu je v glasbeni šoli 65 učencev. Ministrstvo za kulturo leta 1995 ni ugodilo prošnji za dodelitev koncesije za nižje glasbeno izobraževanje.

Tudi v ivanški občini se postopoma pripravljajo, da bi s šolskim letom 2002/03 prešli na 9-letno osnovno šolo, hkrati pa ustvarjajo, predvsem prostorske razmere, da bodo pričeli z enozimskim poukom. Petletnega programa investicij v šolstvu v občini do leta 2000 očitno ne bo mogoče uresni-

čiti, kvečjemu naj bi zgradili novi šoli v Višnji Gori in Ivančni Gorici, pridobili tehnično dokumentacijo za novo šolo v dolini reke Krke in širitev šole v Šentvidu. Po Sušičevem prepričanju pa bo dejanska gradnja zadnjih dveh šol mogoča šele po letu 2000. Z izgradnjo nove osnovne šole v Ivančni Gorici bodo ves sedanji Šolski center namenili srednji šoli, zato bodo ivanški občinski volje trdno vztrajali, da prevzame poglavito finančno breme za to osnovno šolo država.

P. P.

AKRIPOL ZAKLJUČIL SEZONO NA 7. MESTU

TREBNJE - Rokometaši trebanjskega Akripola so v dveh zaključnih tekmah premagali ASP Dobovo in so tako na koncu tekmovalnega pristanika na 7. mestu, kar je velik uspeh, lahko pa bi bil še večji, če Trebanjci ne bi tako nihali v formi. V upravi trebanjskega prvoličja v celoti z doseženim niso zadovoljni, zato v novi tekmovalni sezoni načrtujejo korenite kadrovske in druge spremembe, kar velja za igralce kot tudi za trenerje. Zanesljivo je, da ekipe ne bo več vodil trener Junuzović, poslavljata pa se tudi igralca Makarevič in Čopič. Kdo bo prišel in kdo bo še odšel, se od uprave Akripola ni dalo izvedeti, vendar bo to kar kmalu jasno, saj bodo kmalu pričeli s pripravami na novo tekmovalje, kjer nameravajo doseči še več.

M. GREGORČIČ

DOLENJSKI LIST

KADETI LISCE PREMAGALI RK AM COSMOS SLOVAN

SEVNICA - Nepopolna ekipa kadetov RK Lisca je v prvi finalni tekmi državnega prvenstva v domači dvorani povsem zaslužno premagala kadete RK AM Cosmos Slovan iz Ljubljane s 24:20 (12:10). Proti fizično močnejšim ljubljancem, prvo-uvrščeno ekipe polfinalne skupine A, so se Sevničani zoperstavili z močno obrambo in borbenostjo do konca tekme. Za mlade "lisjake" so zadetke dosegli Novšak in Požek po 6, Mlakar 4, Deronšek 3, Dražetič in Močivnik po 2, gol za Lisco pa je dosegel z metom čez celo igrišče tudi odlični vratar Medved. Za goste so bili strelci: Zorman (9), Backović in Svetič (po 5) ter Godec (1).

5. SREČANJE MLADIH LIKOVNIKOV DOLENJSKE - Preteklo soboto je bila dobra gostiteljica srečanja mladih slikarjev s 26 osnovnih šol Dolenjske, Bele krajine in Posavja šentruperška osnovna šola dr. Pavla Lunačka. Kraj in šolo je gostom predstavil ravnatelj Jože Zupan, nastopili so učenci trebanjske glasbene šole, nadobudni slikarji pa so se srečali s trebanjskim slikarjem Lucijanom Reščičem in njegovim ustvarjanjem. Tema 5. slikarskega srečanja, katerega pokroviteljica je bila kot vsa leta Dolenjska banka, je bila kulturna dediščina. Predstavnica Dolenjske banke Marija Rus se je zahvalila vsem mladim ustvarjalcem, mentorjem, strokovnem sodelavcu, likovnemu pedagogu Branetu Šuštru, Reščiču in šoli, zatem pa po žrebu podelila 6 nagrad najboljšim varčevalcem. DB bo plačala 250 km izleta z avtobusom OŠ Stari trg ob Kolpi, 8. r. OŠ Brusnice, 3.b. SEŠ Novo mesto, po 125 km pa 5. r. OŠ Stari trg ob Kolpi, 4. r. OŠ Koprivnica in 5. r. OŠ Škocjan. Na posnetku: Reščič se podpisuje v svoj zadnji katalog mentorjem. (Foto: P. Perc)

BOGOVIČEVE PERUNIKE V ESKULAPU - V galeriji Eskulap, v sevniškem zdravstvenem domu je še na ogled razstava del slikarja Mirka Bogoviča iz Loke pri Zidanem Mostu. Bogovičeva ustvarjalna nuja je iskala in našla svež slikarski izraz, ki temelji na gostoti potez in ritmu barve. Ni naključje, da so Mirkove pokrajine hvalnice čudežu narave, šopki rož pa elegije, kjer prihaja v zavesti resnica o minljivosti vsega... Njegova dela so plod srca in tistega žara razmišljanja o naravi, sebi, svetu okoli sebe, ki likovnike vlečejo iz človekovega povprečnega življenja, je med drugim dejal umetniški vodja galerije Eskulap, Rudi Stopar, potem pa čestital slikarju Bogoviču (na desni), ki se mu je zahvalil tudi direktor ZD Sevnica, dr. med. Željko Halapija (vmes, v ozadju), v kulturnem programu pa je sodelovala pianistka, prof. Karolina Vegelj - Stopar. (Foto: P. P.)

PREZAPLETENO VODENJE POSLOVNIH KNJIG - Na sobotnem občnem zboru Gasilske zveze Trebnje je Tone Fortuna iz PGD Velika Gaber (na posnetku) sprožil preče vprašanje, kako urediti ustrezno vodenje poslovnih knjig društev, pri čemer ga je podprl Pavel Jevšvar (PGD Mokronog) in še nekateri delegati društev. Za uspešno sodelovanje v akciji GZS in Turistične zveze Slovenije "Moja dežela lepa urejena in čista", sta republiški priznanji prejeli PGD Čatež in PGD Trebnje, občinsko pa PGD Velika Loka, Račje Selo, Trebelno in Mokronog. (Foto: P. P.)

Brez gasilcev ni varnega življenja

Z občnega zbora Gasilske zveze Trebnje - Pohvale gostov za nadpovprečno uspešno delo - Alarmni sistem gradijo po finančnih zmožnostih - Razočaral gasilski sklad

TREBNJE - "Preteklo leto je bilo za gasilstvo v trebanjski občini zelo uspešno. Brez gasilcev ne le ni varnega življenja, ampak še marsičesa v naših krajih, zlasti na podeželju. Pomanjkanje sredstev ni gasilcev nikoli spravljalo v pasivnost, v brezvoljnost, temveč so nas take zagate še dodatno spodbujale," je preteklo soboto na občnem zboru Gasilske zveze Trebnje, ki povezuje 27 gasilskih društev, dejal podpredsednik Gasilske zveze Slovenije (GZS) Tone Koren.

Večjo pozornost naj bi gasilci posvetili tudi sistemskim vpraša-

njem. V GZS, po Korenovih besedah predlagajo zakonsko spremembo, da naj "kot enota v občini ne prepoznajo le operativne enote, ampak naj se govori o društvih.

Za operativno moč je pomembna celotna društvena dejavnost, moč vseh gasilskih društev v občini." Z mnenjem podpredsednika GZS, da je bilo delo gasilcev v trebanjski občini po uvodnih poročilih predsednika in poveljnika GZ Trebnje, Antona Straha in Antona Bajca, tako uspešno, da ni moč kaj kritizirati, temveč le čestitati in želeli, da bi tudi poslej tako skrbeli za izobraževanje in usposabljanje članstva, da bi še bili uspešni pri združevanju mladine in žensk in da bi ostali dobri gospodarji, so soglašali tudi številni drugi gostje, med njimi predstavnik leta 1976 pobratene GZ Velika Gorica iz sosednje Hrvaške, slovenskega ministrstva za obrambo ter Gasilskih zvez Sevnica, Novo mesto, Črnomelj in Ivančna Gorica.

Predsednik GZ Trebnje Anton Strah se je zahvalil vsem gasilkam, gasilec, veteranom in mladini, Civilni zaščiti občine Trebnje in trebanjski izpostavi ministrstva za obrambo za uspešno sodelovanje in pomoč, in pa seveda občini,

KRVEDAJALSKA AKCIJA V TREBANJSKI OBČINI

TREBNJE - Tukajšnja območna organizacija Rdečega križa vabi krvedajalce, da se zglasijo bodisi 7. maja v trebanjskem zdravstvenem domu, 8. maja v mokronoški kulturni dvorani ali 9. maja v mirenski osnovni šoli in darujejo kri.

županu in članom občinskega sveta za njihovo aktivno sodelovanje pri občinskem proračunu v korist gasilcev ter podjetjem in raznim sponzorjem, ki so kakorkoli prispevali k boljši požarni varnosti v občini. Strah je dejal, da se iz lanskoletnega delovnega programa prenaša v letošnjega predvsem izgradnja alarmnega sistema, ker gre za zelo velik finančni zalogaj za zvezo in društva, in ga bodo zato morali uresničevati postopno. Strah je povedal, da jih je razočaral požarni sklad, saj je oklestil delež sofinanciranja, po drugi strani pa se država trka po prsih, koliko daje za gasilstvo.

P. PERC

Podeželju kane premalo cekinov

Občinski svetniki s podeželja niso zadovoljni z delitvijo denarja za šport in kulturo njihovim krajevnim skupnostim - Proračun občine Sevnica vseeno soglasno sprejet

ŠENTJANŽ - Sevniški občinski svetniki so 28. redno sejo sveta, imeli 23. aprila v Šentjanžu, kjer so se kot gostje tamkajšnje krajevne skupnosti, lahko že uvodoma, iz ust predsednika sveta KS Milana Jamška, seznanili s poglavitnimi težavami in hotenji Šentjančanov. Na tej seji so po 2. obravnavi brez večjih polemik soglasno sprejeli odlok o letošnjem občinskem proračunu.

Ta znaša 1.028.371.253 tolarjev, odhodkovna stran pa je enaka prihodkovni. Kot je povedala računovodkinja Dragica Jug so zadolževanje (od 1. obravnave) povečali za 6 milijonov (na 14,8 milijona tolarjev), za 7.148.000 tolarjev so povečali komunalne naložbe, za 6 milijonov naložbe na lokalnih cestah, za kanalizacijo na Studencu pa primaknili še 1,8 milijona tolarjev. Na račun teh povečan postavk, so morali zmanjšati druge, niso pa sprejeli predloga sveta krajevnih skupnosti, naj bi za 10 milijonov tolarjev zmanjšali postavko za delo občinske uprave, ker so delavci občinske uprave upravičeni do plač po zakonu o delavcih v državnih organih. Svet krajevnih skupnosti je

predlagal tudi zmanjšanje sredstev za kulturo in šport v skupnem znesku 13 milijonov tolarjev, a tudi tega predloga svetniki niso sprejeli, ker 20. člen zakona o financiranju občin določa, da je financiranje kulture in športa nujna naloga, višino sredstev za te namene določi pristojno ministrstvo.

Svetniki so imeli ravno o kulturi in športu največ pripomb. Franc Pipan (ZLS) je izrazil zadovoljstvo, da je ostalo pri predvidenih proračunskih postavkah, ker so karateisti, atleti, rokometaši lani dosegli odmevne rezultate, ob številnih kulturnih prireditvah pa že tako primanjkuje denarja za ohranjanje naše kulturne dedišči-

ne. Boris Pernovšek (SDS) je opozoril, da lanska realizacija Športne zveze Sevnica kaže, da je 9 krajevnih skupnostim namenila le dober milijon, eni krajevni skupnosti pa več kot 4 milijone tolarjev. Pernovšek je pozval, naj bi kaj naredili, da bi se kultura in šport na podeželju ohranila. Marjan Jamšek (ZLS) je soglašal, da je za kulturo in šport na podeželju premalo denarja in da je razdelitev sredstev neustrezna.

Župan Jože Peternel je povedal, da za kulturo in šport, žal, ne morejo najti dodatnih sredstev, saj se bo potrebno dodatno zadolžiti tudi še za posodobitev ceste Cirkni - Roženberk, za katero so z amandmajem uspešno lobarili Šentjančani. Svetniki so sklenili še, da morata Športna zveza in Zveza kulturnih organizacij pripraviti podroben pregled realizacije ter plana in usmeritev v letu 1997.

P. PERC

Sevniški paberki

BREZ MEDA O(B)STALI PRVOLIGAŠI - Rokometaši sevniške Lisce so si že v povratni tekmi z Inlesom v Ribnici priborili, pravzaprav ohranili, prvoličjaški status (več na športni strani!). Lisjaki so zmogli ta podvig, kljub temu da so že eno odločilnih tekem play outa z Delmarjem v Izoli odigrali in osvojili točko brez svojega trenerja Toneta Medveda. Medo, kot so Sevničani klicali Medveda, se je na tisto tekmo omamno "odišavljen" primajal v slačilnico rokometašev in so ga zato ti napodili. Odločilno tekmo play outa s trboveljskim Rudarjem so lisjaki z izvrstno igro dobili in potisnili rudarje v nižji rang tekmovalja, brez trenerja. V tekmah z Inlesom sta na trenersko klopo sedla uveljavljena dolgoletna sevniška trenerja Janez Simončič - Simo in Bojan Dernovšek. Oba sta zatrdila, da sta pomagala kot domačina, kot Rdeči križ, brezplačno. Simo je rekel, da je bilo to le začasna funkcija in da v RK Lisca noče delati, dokler je predsednik IO RK Franc Ernestl, čigar ostavke uprava kluba ni sprejela. Ernestlu Simončič in še marsikdo od rokometašev očitajo, da jim je nakopal nepostrebne skrbi z neplačevanjem dohodnine od honorarjev. Medo Ernestla glede odgovora ni hotel posnemati, ker je obstajala velika verjetnost, da bi jo takoj sprejeli...

ZABJEK - Sevniški lovci so prejšnji teden ob čistilni akciji v Zabjeku zaman prosili, da bi jim kdo od vaščanov prisločil na pomoč s traktorjem v višini, saj bi le tako lahko potegnili iz globeli ob robu vasi nekaj odvrženih štedilnikov. Ta krama bo tam ostala vsaj do naslednje akcije. Se bo do takrat kaj pomladila ali namočila?

Mladi pogrešajo primeren prostor

Mladina, ki je v sedanjem času izpostavljena številnim tveganjem, ki jo lahko speljejo na kriva pota, danes nima primerne prostora za druženja, koncerte, projekte...

KRŠKO - Če mladino iz Krškega in širše okolice pa tudi tiste organizacije, društva in skupine, ki se ukvarjajo z mladimi, vprašate, kaj jih najbolj muči, bodo kot najbolj pereč problem navedli prostorsko problematiko. Prav zato je Društvo zaveznikov mehkega pristanka v okviru projekta Polnjenja april prejšnji četrtek v kleti Doma Milke Kerin organiziralo okroglo mizo o tem, udeležili pa so se je tudi predstavniki občinske oblasti in občinskega sveta.

Seveda niso edina težava klubski prostori, v katerih bi se lahko srečevali mladi, ki si ne želijo

• **Društvo zaveznikov mehkega pristanka** je z okroglo mizo, vsaj upamo lahko, naredilo korak naprej k večji povezanosti društev, skupin in organizacij, ki povezujejo mlade in delujejo v dobro mladih. O njihovi pobudi za ustanovitev mladinskega centra, delovnega telesa pri občinskem svetu za delo z mladimi in za dogovor o zagotovitvi prostorov za dejavnosti mladinskega centra bosta morala končno besedo reči župan in občinski svet. In ob pomanjkanju denarja bo ponovno stopilo v ospredje vprašanje, ali želimo na primer kak kilometer asfalta več ali pa se bomo morda zavedeli, da je najboljša naložba človek - predvsem mladina, ki je iz dneva v dan izpostavljena večjim pogubnim tveganjem, kot so na primer mamila in alkohol.

zakajenih diskotek, ali kjer bi lahko priredili koncerte. Zatika se celo pri že uveljavljenih organizacijah za mlade. Tako celo Zveza

RAZOČARANI - Minuli vikend bi moralo biti v Krškem v znamenju speedwaya. Tako vsaj je napovedoval koledar športnih prireditev, veledogodek pa so še istega dne vztrajno napovedovali tudi na nacionalnem radiu. Gotovo je bil razočaran tudi štirikratni svetovni prvak Danec Nielsen, ki je že potrdil udeležbo v Krškem. Organizatorjem jo je namreč zagodel denar, ki ga ni bilo niti za plačilo voziške licence za tekmovalce v klubu, kaj šele za organizacijo prireditev. Ali morda za znamke za nekaj pisem, da bi novinarje obvestili o odpovedi tekme.

prijatelj mladine Krško, v preteklosti ena od osnovnih nosilk dela z mladimi, nima svoje pisarne ne telefona (zaradi tega se ne morejo vključiti v državno mrežo TOM - telefon za otroke in mladostnike), čeprav bi bili po besedah sekretarke Vide Ban še kako zadovoljni s skupnimi prostori, ki bi jih po dogovoru delili s podobnimi organizacijami in društvi. Zveza pogreša tudi koordinacijo vseh aktivnosti za mlade, moti pa jo slab posluš za mladinsko problematiko pri občinski oblasti.

GLAVNO BESEDO SO IMELI VAROVANCI - Varovanci Varstveno delovnega centra so prejšnji četrtek ob otvoritvi prenovljenih prostorov pripravili prirčno proslavo. Na njej so zapeli tudi pesem Petra Lovšina Hiša 'Nasprot' sonca, slovesnosti pa se je udeležil tudi Peter Lovšin. (Foto: T. G.)

Lepša hiša "nasprot' sonca"

Prenovljena stavba Varstveno-delovnega centra v Leskovcu - V načrtu še obnova stavbe za bivanje

LESKOVEC PRI KRŠKEM - "Prenovljeni prostori so velika pridobitev za naš zavod. Pomenijo razširitev naših kapacitet in možnost vključitve novih varovancev, po drugi strani pa bomo v njih omogočili boljše pogoje za njihovo vsakdanje delo in počutje. V njih bomo lahko razvijali tudi nove aktivnosti, ki jih do sedaj zaradi prostorske stiske in pomanjkljive opremljenosti ni bilo mogoče izvajati," je na otvoritvi, ki se je je med drugim udeležila tudi podsekretarka sektorja za socialno varstvo v ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Stanka Tutta, dejala direktorica Centra za socialno delo Krško Olga Gorenc.

Olga Gorenc

Varstveno-delovni center je prve varovance sprejel pred 17 leti. Z velikim razumevanjem občine in vodstva OŠ Leskovec so dobili prostore v obnovljeni stari osnovni šoli, ki ima sedaj okoli 1.000 kvadratnih metrov. Danes obiskuje center 32 varovancev iz občin Krško, Brežice in Šmarje, na sprejem pa čaka še 10 oseb. Letos naj bi začeli obnavljati tudi stavbo poleg stare šole, v kateri bodo prostore uredili za bivanje. Obnova stavbe - investicija je bila

Tudi agencija Lukec, ki je v 15-letnem delovanju naučila plesa blizu 15 tisoč mladih, opozarja že 10 let obično na prostorsko stisko, je še vedno vezana na neprimerne barake na Vidmu, kjer domujejo še nekatera društva. Sicer pa lahko v Krškem in v občini, kjer je skupaj registriranih več kot 100 društev, ugotovimo vsesplošno prostorsko stisko.

"Priznam, da v zadnjih letih bistvenega napora v tej smeri ni bilo," je dejal župan Danilo Siter, vendar pa se bodo očitno v Krškem v kratkem kot podirajoče se domine začele odpirati prostorske možnosti. Izpraznil se bo namreč dom upokojevcev, gradili bomo nov zdravstveni dom, novo srednjo šolo, za usklajevanje pa bo potreben program."

T. GAZVODA

Pred KS Zdole precej zahtevnih in dragih naložb

Tudi samoprispevek?

ZDOLE - V krajevni skupnosti Zdole se je v zadnjih letih precej premaknilo na boljše. Tudi lani, saj so s Kostakom in občino uspeli za prevzem usposobiti vodovodno omrežje Zdole, ki napaja 330 uporabnikov. Kostak pa je vodovod prevzel marca letos. Za sanacijo je KS prispevala 3, Kostak pa 1,5 milijona tolarjev. Tudi pri asfaltiranju ceste Cerina so krajin in KS prispevali tretjino sredstev, ostalo pa občina. Pomembno delo je bilo opravljeno z napeljavo centralnega ogrevanja v domu Bena Zupančiča in kabliranjem električnega omrežja v centru Zdol.

Novembra lani so se že začele aktivnosti za posodobitev tako imenovane obvoznice Zdol s priključki, kar bo prednostna naloga vodstva KS tudi v letošnjem letu. Po predračunu je vrednost investicije 12 milijonov tolarjev, od katerih bo dve tretjini prispevala občina, ostalo pa krajin in KS. Konec lanskega leta je bil izbran izvajalec za gradnjo večnamenskega objekta na Zdolah - Pionir, gradbena operativna Krško; z deli so začeli novembra lani, po zagotovilih predsednika sveta KS Jožeta Slivška pa naj bi bila stavba pod streho še letos. Lani se je KS s pomočjo občine uspešno javila na dva razpisa: za sofinanciranje programov CRPOV in za financiranje dveh namakalnih sistemov Anovec in Cerina - Ravne.

Sicer pa je pred krajinami še nekaj pomembnih nalog: dokončanje javne razsvetljave na Zdolah in v Pleteljah, priprava projektov za ostale vasi, izgradnja igrišča, začele pa so teči tudi priprave za širitev ceste Krško - Zdole. Da bi lahko uresničili obsežno zastavljeni program, v svetu krajevne skupnosti razmišljajo tudi o samoprispevku.

T. G.

Na rokah, res!

Krška skrb za upokojevce

KRŠKO - "Zavedamo se, da moramo našim stanovalcem nuditi nekaj več kot le dobro oskrbo in hrano, toda povejte mi, kako in kje?" Tako se je pred časom vprašala direktorica krškega upokojskega doma, misleč na mnoge težave, s katerimi se domsko osebe srečuje pri delu in od katerih domala vse izhajajo iz prostorske stiske v domu na Cesti 4. julija.

Če bi imeli prostor, pravi direktorica, bi lahko razvijali cenejše oblike varstva - od dnevnega varstva do nege na domu. V domsko dejavnost bi radi vključevali tudi starejše ljudi, ki se bivajo doma. To so le pobožne želje, ko pa v obstoječem domu ni prostora niti za to, kar počno zdaj. Pomanjkanje prostora čutijo in vsakem koraku. Stanovalci telovadijo na hodniku, skupine za samopomoč delujejo že drugo leto v nemogočih razmerah, različne domske dejavnosti potekajo v utesnjenih prostorih. Vrata sob so preozka, zato stanovalci, ki težko hodijo, lahko potujejo iz sob npr. v kopalnico le na rokah bolničark, nikakor pa ne z vozičkovi. Nekdanje dvoposteljne sobe so v času od nastanka zgradbe do danes spreminili v triposteljne.

Za sprejem v dom čaka kar 50 ljudi, v različnih ustanovah po Sloveniji je več kot 70 ljudi, izmed katerih bi se nekateri srčno radi preselili v krški upokojski dom.

Vse to kaže, da je dom upokojevcev koristna zadeva. Tako je pripravljen vsaj 230 omenjenih starejših ljudi. Da je dom koristna reč, so v Krškem in drugje prepričani tudi drugi, zlasti tisti, ki so dobro zaslužili na račun nezgrajenega novega doma. In ker taki zaslužkarji očitno so in ker je tudi te Krško očitno nosilo na rokah v njihovo svetlo denarno prihodnost, že dolgo časa odmevajo v prazno direktorice besede: "Zavedamo se, da moramo našim stanovalcem nuditi nekaj več kot le dobro oskrbo in hrano, toda povejte mi, kako in kje?"

M. LUZAR

- Če ne najdeš miru v sebi, ga zaman iščeš drugje. (La Rochefoucauld)
- Spomin je edini raj, iz katerega nas ne morejo pregnati. (Richter)

Novo v Brežicah

SPRAVA - V sicer razgibanem tednu, ki je za nami, so bila v ospredju vina. Predvsem bizeljska, saj so Bizeljanci (za katere se sliši glas, da doma radi rečejo: "Vino pijete, vino, vodo moramo plačati") s praznikom bizeljskih vin medse privabili ljubitelje dobre kapljice in lepih vinskih gričev iz vse Slovenije. Tako je bilo v dobrem tednu več prireditev, ena tudi v petek, vendar pa z njo vsi domačini niso bili najbolj seznanjeni. Tako so bili nekateri precej začudeni, da se je po njihovih krajih prevažal poln turistični vlak Čatež Ekspres, iz zadržnega doma pa je bilo slišati navdušenje vse do jutranjih ur. Le zakaj so nekateri pomišljali, da gre za spravno slovesnost različnih političnih strasti?

TROPSKO TUDI NA ČATEŽU - Tisti, ki so mislili, da se jim ne bo uresničila želja, da bi videli južnoafriški Sun city, mega turistično mesto, ki ga mnogi poznajo predvsem po prireditvah za miss sveta, se lahko potolažijo. Prav nekaj takega nastaja v Termah Čatež, ki so z mokriškimi kompleksom vred po površini primerljive s sončnim mestom, za ostalo pa bo tudi poskrbljeno. Tropsko vzdušje bo med drugim pričarano tudi s palmami, papigami, celo opice naj bi gostom delale družbo. Le tega še ne vemo, ali bodo slednje uvožene.

ONE NISO KOT BLONDINKE - Dijakinje srednje ekonomske šole bi rade videle, da bi se strojepisja učile na računalniku, saj ga skoraj ni podjetja, ki za pisanje uporabljajo pisalni stroj. Zadovoljne bi bile seveda s tistimi računalniki, ki jih številna podjetja odpišejo in končajo v smeteh. Razlog imajo precejšen, saj ne želijo, da bi zanje po končani šoli mislili, da bodo ekran računalnika tako kot list papirja popravljale z edigsom.

PO MEDICINSKE PRIPOMOČKE V BREŽICAH

BREŽICE - Od torka, 6. maja, bodo Brežice bogatejše za novo prodajalno medicinskih pripomočkov Sanolabor, ki bo na Černelčevi 8, v zgradbi zdravstvenega doma.

Vina za promocijo Bizeljskega

Ocenili kar 250 vzorcev vina - Najvišja ocena 19,31 laškemu rizlingu - jagodni izbor Vina Brežice - Praznik vin naj postane osrednja turistična prireditev na Bizeljskem

BIZELJSKO - Strokovnost vinogradnikov in kletarjev na širšem bizeljskem območju se je v zadnjih letih izredno dvignila. Tako je vsakoletni praznik bizeljskih vin tudi prikaz vin, ki v državi in svetu veliko pomenijo, kar vinogradniki in vinarji iz tega območja vedno znova dokazujejo tako doma kot v tujini.

Da je vinogradništvo res napomembnejša gospodarska panoga na Bizeljskem, ki jo prebivalci tudi ob pomoči projekta bizeljsko-sremske vinske ceste vse bolj združujejo tudi z dejavnostjo prihodnosti - s turizmom, pa se je znova potrdilo tudi v Jurijevem tednu, v katerem sta turistično društvo in društvo vinogradnikov Bizeljsko organizirala več prireditev z zaključno slovesnostjo v nedeljo, na kateri so podelili priznanja najboljšim vinom. 19-članska ocenjevalna komisija,

ki ji je predsedoval inž. Janez Istenič, je bila z ocenjenimi vini zadovoljna, saj je vinogradnikom kljub sorazmerno neugodnim vremenskim razmeram v preteklem letu uspelo pridelati boljše vina, kot bi lahko pričakovali. Hkrati se je ponovno pokazalo, da je vredno počakati z začetkom oziroma časom trgatve, saj se le iz zrelega grozjda pridelati vrhunsko vino.

Med vzorci je prevladovalo bizeljsko belo vino (66 vzorcev). Srebrno medaljo sta prejela vzorca Vina Brežice in Sandija Lilega, sledijo pa mu Dušan Antolovič, Jože Zmavc, Vika Kolar, Marjan Bernardič in Živko Lupšina. Med bizeljskimi rdečimi vini so bronasto medaljo prejeli Nežka Lupšina, Martin Kovačič, Bojan Kostevc, Stanko Kostevc, Milena Petančič in Ivan Škof. Najboljšo žametno črnino ima Marjan Sumrak z Malega Vrha, modri pinot VINO Brežice, modro frankinjo pa Franc Polovič, zanj je dobil zlato medaljo. Najvišjo oceno za neuburger sta dobila Mihaela in Janez Sekoranja, za kerner Božo Oberč, za šipon Herman Kunej, za zeleni silvanec pa Alojz Rožman. Med laškimi rizlingi so najbolj izstopali vzorci Molipačija, Živka Lupšine, Ferda Pinteriča in Vide Somrak. Kar 6 vzorcev chardonnayja je dobilo zlato medaljo, med njimi tudi Mihaela Sekoranja in Ivan Lipej, z zlatom pa so bili odlikovani štirje vzorci sauvignona, tudi vzorci Rudija Meglena

in Vina Brežice. Zlato je za rume-ni muškat dobil Vilko Matjašič, za laški rizling pozno trgatve Molipačija, za chardonnay - pozno trgatve Ivan Marjan Kelhar in Martin Kovačič, za traminec - pozno trgatve Mihaela in Janez Sekoranja ter Molipačija, za laški rizling - izbor Molipačija in Klakočar, za chardonnay - izbor in sauvignon - izbor VINO Brežice, ki je dobilo tudi najvišjo oceno ocenjevanja 19,31 in veliko zlato medaljo za laški rizling jagodni izbor. Med penečimi vini so štiri zlate medalje prejela vina Barbare International.

T. G.

DRUŽENJE OB VINU V JURIJEVEM TEDNU - V prazniku bizeljskih vin so v petek na Bizeljsko prišli gostje iz vse Slovenije, ki so se lahko med drugim popeljali s turističnim vlakom do zidanice enologa Romana Šepetavca, kjer so jih ob domači kapljici zabavali domači muzikantje. (Foto: T. G.)

Rešujeta Danfos in IMP Livar

Konec aprila je bilo na Dolenjskem in v Beli krajini natanko 6.000 brezposelnih - V Črnomlju zaposlujeta Danfos in IMP Livar - V Novem mestu zaposlujejo sezonske gradbene delavce

NOVO MESTO - Število brezposelnih na območju Dolenjske in Bele krajine je v prvih štirih mesecih letošnjega leta padlo za skoraj 5 odstotkov, najbolj se je zmanjšala brezposelnost na območju urada za delo Črnomelj in Novega mesta, medtem ko je v Metliki brezposelnost celo za 3 odstotke narasla, v Trebnjem pa je stanje nespremenjeno.

Po podatkih območne enote Zavoda za zaposlovanje Novo mesto, ki pokriva območje vseh belokranjskih občin in upravnih enot Novo mesto in Trebnje, se je od 31. decembra lani pa do zadnjih dni aprila brezposelnost zmanjšala za 4,8 odstotka, število brezposelnih pa od 6.298 ob koncu lanskega leta na okroglih 6.000, kolikor so jih našli v petek, 25. aprila. Zmanjšana brezposelnost v regiji gre najbolj na račun kar precejšnjega zaposlovanja v Črnomlju, kjer je precej ljudi našlo delo v Danfosu in IMP Livarju, nekaj pa tudi v semiški Iskri. Na območju urada za delo Črnomelj je tako sedaj brez dela 135 manj ljudi kot pred štirimi meseci.

Na območju novomeškega urada za delo se je v prvih štirih mesecih brezposelnost zmanjšala za 4,8 odst. oziroma je brez dela 172 manj ljudi kot konec decem-

bra. V nasprotju s Črnomljem tu ne gre toliko za stalne zaposlitve, pač pa je zmanjšanje brezposelnosti povzročilo zaposlovanje sezonskih delavcev na področju gradbeništva, predvsem v Cestnem podjetju. V Metliki je število brezposelnih resda za 3 odst. večje, vendar to pri skupnem številu brezposelnih v regiji ne

pomeni veliko, saj je bilo v Metliki 25. aprila na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih 427 ljudi. V Trebnjem sta po štirih mesecih dva brezposelna manj.

Med nekaj več kot 300 na novo zaposlenimi v prvih štirih mesecih prevladuje zaposlitev za določen čas. Takih zaposlitev je kar za 80 odst. Za 2 odst. je ljudi s statusom iskalcev zaposlitev, kar pomeni, da so ti ljudje lahko že bili zaposleni, a s svojo zaposlitvijo niso bili zadovoljni in so jo dejansko le zamenjali.

I. V.

Rentno varčevanje pri DB

Nova ponudba Dolenjske banke - Najugodnejša obrestna mera - Od enkratnega depozita do mesečnega varčevanja

Rentno varčevanje je v tujini ena pomembnejših oblik varčevanja. Ljudje varčujejo zato, da bi si zagotovili večje prihodke za čas upokojitve ali zato, ker je obrestna mera pri rentnem varčevanju običajno najugodnejša. Tudi Dolenjska banka uvaja v svojo ponudbo rentno varčevanje. Do sedaj so te oblike varčevanja ponujale predvsem zavarovalnice v kombinaciji z življenjskim zavarovanjem, sedaj pa lahko varčujete za rento pri banki, kar je z vidika varnosti naložbe prednost.

Način varčevanja v paketu rentnega varčevanja so različni, od enkratnega tolarjskega ali deviznega depozita in depozita z valutno klavzulo do mesečnega varčevanja v tolarjih ali devizah. Čas varčevanja določa varčevalec, najkrajša doba varčevanja je pet let, najnižji znesek pa 5.000 tolarjev ali protivrednost v valuti. Banka sredstva obrestuje po najugodnejši obrestni meri, ki jo dovoljuje dogovor o pasivnih obrestnih merah bank. Po koncu varčevalne dobe se lahko varčevanje podaljša ali pa se varčevalec odloči za eno od mnogih oblik izplačil privarčevanega denarja: izplačilo samih obresti ali obresti in glavnice v enkratnem znesku ali izplačilo v obliki mesečne, trimesečne ali polletne rente za dobo od dveh do dvajsetih let. Skupni znesek izplačil je pri daljšem času izplačevanja bistveno večji, saj se privarčevana

sredstva tudi med izplačevanjem rente obrestujejo po enaki obrestni meri kot med varčevanjem.

Rentno varčevanje ni vezano samo na varčevalca, pač pa je prenosljivo in varčevalec sam po koncu varčevanja izbira, kdo bo prejel pravarčevani denar.

Hmelj in sadje ne zanimata Mercatorja?

Velika škoda, tudi z narodnogospodarskega vidika

ŠENTJANŽ - Sevnški občinski svetnik Tine Zupančič (SLS) je na zadnji seji sevnškega občinskega sveta v Šentjanžu prizadeto in argumentirano opozoril na nesprejemljivo ravnanje Poslovnega sistema Mercator, ki je lastnik nekdanjega Kmetijskega kombinata Sevnica in njegove kmetijske proizvodnje, Mercator pa opušča ravno dve najintenzivnejši in dohodkovno zanimivi panogi - hmeljarstvo in sadjarstvo. Čeprav je bil hmelj "politična" kultura, uvedena z dekretom, so to tehnološko zahtevno kulturo delavci sevnškega Kmetijskega kombinata spoznali do podrobnosti in sprejeli jo sprejeli za svojo. Za vpeljavo hmeljarstva je bilo potrebno poleg že tako dragih nasadov, žičnic in specialne mehanizacije za obdelavo zgraditi tudi drugo infrastrukturo: hale za obiralne stroje, sušilnice z vso opremo, po-

možna skladišča, prostore za delovno silo... Danes bi takšna naložba stala več milijonov mark, meni diplomirani inženir agronomije Zupančič, ki je bil 9 let zaposlen v sevnškem kombinatu in pozna hmeljarstvo še iz študentskih let, zdaj pa je kmetijski referent na Upravni enoti Sevnica.

Danes se nasadi hmelja rušijo kar po vrsti, čeprav so še v polni rodnosti, rušijo tudi hmeljske žičnice, ki niso bile niti do tretjine amortizirane. Stavbe na Dvorcu na kopoljskem polju vidno propadajo, slišati pa je, da namestajo iz tega obrata prodati za smešno nizko ceno. Sušilnice hmelja že nekaj let niso niti polovično izkoriščene, saj so se površine pod hmeljem od nekdanjih 88 ha zmanjšale le še na 25 ha.

Sevnškemu sadjarstvu, po mnenju dr. Franceta Adamiča, tudi glede na naravne pogoje za gojenje jabolk med vrhunskimi, skoraj idealnimi v Sloveniji, grozi počasno odmiranje, saj so se površine pod sadovnjaki zmanjšale od 120 ha na borih 72 ha. Zmogljivosti najsodobnejše hladilnice na Blanci (2400 ton), zgrajene tudi na račun zaposlenih, bodo tako vse manj izkoriščene.

P. P.

Prve ocene škode

BREŽICE - Posavje je aprilska pozeba hudo prizadela, tudi občino Brežice, ki je pretežno kmetijska, saj so zaradi zgodnje vegetacije in večkrat ponavljajoče se zmrzali dejansko prizadete vse vrste kmetijskih kultur. Prizadetih je tudi okoli 1.000 hektarjev vinogradov, na katerih grobo ocenjena škoda znaša okrog 260 milijonov tolarjev. Prizadeti so nasadi jagodičevja, zelenjave in poljščin, točna škoda pa bo ugotovljena po zbranih prijavah in oceni škode s strani pristojne komisije. Tako je po podatkih kmetijske svetovne službe Brežice na 216 hektarjih jablan zaradi mraza med 8. in 16. aprilom prizadetih od 50 do 80 odstotkov nasadov, prva škoda pa je ocenjena na 181 milijonov tolarjev. Na 30 hektarjih hrušk je pozeba 95-odstotna, kar pomeni 34 milijonsko škodo, na 15 hektarjih breskev, ki jih je prvi mraz uničil 70 do 90 odstotno, pa je prva ocenjena škoda 27 milijonov. Glede na to, da so se nizke temperature nadaljevale tudi v drugi polovici aprila, bo škoda katastrofalna.

• Če bomo našemu gospodarstvu dajali injekcije, mora biti volvska. (Cjuha)

PRENOVLJENI MARKET V ŠENTJERNEJU - Trgovska družba Dolenjka je minuli petek slovesno odprla prenovljeni market v Šentjerneju, ki so ga prenovili v 24-tih dneh. Prenova 310 m² poslovnih površin je Dolenjko stala 31 milijonov tolarjev. Posodobili so tudi poslovanje, ki bo poslej računalniško vodeno. Obogatili pa so tudi ponudbo blaga, kupci bodo lahko izbirali kar med 4000 različnimi vrstami blaga. Dolenjka ima na Dolenjskem in v Beli krajini 38 poslovalnic in gostišnično skladišče, kjer dela 360 zaposlenih. V Šentjerneju je Dolenjka prisotna že od samega začetka. Direktor Dolenjke Maksimilijan Jakopin je v petek povedal, da so lani imeli skupno za 7 milijard tolarjev prometa in 5,2 milijarde tolarjev čistih prihodkov od prodaje, o delitvi dobička pa bo skupščina delničarjev razpravljala junija. (Foto: J. Dornič)

Stečaj tudi za obrtnike, a...

Mizar je misel na to hitro opustil

KOČEVJE - Tema zadnjega posveta Mreže za pomoč malemu gospodarstvu zahodnodolenjske regije je bil stečaj med obrtniki oziroma kako povečati finančno disciplino v malem podjetništvu. Čeprav zakonodaja glede stečajev ne pozna bistvene razlike med velikimi ali malimi podjetji in samostojnimi podjetniki, pa med slednjimi ni slišati, da bi šel kdo v stečaj. Ob tem je prišla na dan zanimiva zgodba, ko je mizar novopečenemu gostincu opremil lokal, a mu naročnik opravljenega dela več let ni plačal. Upnik bi sicer lahko iz izvršbo sodišča posegel v dolžnikov tekoči račun, a je bil ta vedno prazen. Opreme upnik dolžniku ne more odvzeti, ker jo po-

trebuje za opravljanje dejavnosti, dolžnik ima hišo pisano na ženo, avto pa na sina, tako da mu jih sodišče ne bi moglo odvzeti. Tako upniku ni preostalo drugega, kot da poskusi doseči svoje po pravni poti in zahteva stečaj dolžnika, s čimer bi lahko posegla tudi v zasebno premoženje dolžnika in mu odvzela opremo. Tu pa je naletel na vrsto zaprek. Odvetnik je namreč zahteval plačilo vnaprej, sodišču bi moral plačati predjem od 400 tisoč do milijon tolarjev, postopek lahko traja tudi nekaj let, stečajni postopek pa morata zahtevati vsaj dva upnika. Ob vsem tem mizarju ni preostalo drugega, kot da je misel na stečaj opustil. M. CETINSKI

Riko prodan za slabo četrtno prvotne vrednosti

Še nekaj predlogov s posveta Mreže v Kočevju

KOČEVJE - Na nedavnem kočevskem posvetu so menili, da bi morali stečajni postopek nad obrtniki poenostaviti. Izvedlo naj bi ga okrajno sodišče. Predujem za stroške naj bi začasno prevzela država in si ga povrnila iz stečajne mase. Če že to ni mogoče, naj bi bil predjem vsaj v sorazmerju s stroški postopka. Postopek pa naj bi lahko izvedel tudi kdo, ki ni odvetnik, ali pa upnik sam.

Res je, da bi morali manjši podjetniki več skrbi posvetiti stopanju v poslovne odnose. Premalo je to, če se prodajalec in kupec dogovorita le o ceni blaga ali storitve ter kakovosti in roku izdelave. Prav tako važen je tudi dogovor o roku plačila in posledicah, ki bodo prizadele dolžnika, če se dogovorjenega ne bi držal. Med obrtniki je še vedno nek strah, kadar bi bilo treba dolžnika obremeniti z zamudnimi obrestmi. Če bi se tega vsi držali, bi se dolžniku splačalo najeti kratkoročno posojilo pri banki. Tega je mogoče dobiti že z 10 odst. obrestmi.

Na posvetu so še opozorili, da je treba kaj storiti zoper zasebna podjetja, ki že več let ne delujejo, a Agencija za plačilni promet še vedno vodi kot delujoča in imajo že več let blokirane račune. Vrednost stečajne mase pa je vsak dan nižja. Dokaz za to je tudi nekdanji Riko v Ribnici, ki je bil prejšnji teden prodan za manj kot četrtno prvotno ocenjene vrednosti. M. C.

Uspех je plod bistveno povečane obsega del v lanskem letu, v katerem je bilo zaključenih nekaj pomembnejših objektov, največji med njimi pa je bil Danfos Compressors, ki ga končujejo te dni. Po besedah direktorja Franca Panjana ustvarijo dve tretjini dohodka v osnovni dejavnosti, torej v gradbeništvu, razliko pa v ostalih dejavnostih, kjer ima vse pomembnejšo vlogo zlasti trgovina z gradbenim materialom.

V Begradu se zavedajo, da so glede na investicijsko moč Bele krajine premočni, zato želijo povečati tržni delež tako v Sloveniji kot na Hrvaškem. Slednjega zlasti s pomočjo svoje družbe AB gradnja iz Ozlja, ki je v 100-odst. lasti Begrada, d.d. Prav sedaj so dobili dvoje pomembnih del na Hrvaškem, načrtujejo pa, da bodo

• V Begradu načrtujejo, da bodo v letošnjem letu namenili za naložbe v podjetju milijon DEM. V IGM v Kanižarico nameravajo umakniti enoto vzdrževanja, postaviti novo betonarno ter usposobiti ostale prostore za proizvodnjo. V začetku junija bodo pričeli izdelovati nove izdelke, in sicer betonske tlakovce. Načrtujejo tudi zapiranje kamnoloma Neraje, ves betonski in maltni pesek pa bo moč dobiti v kamnolomu Suhor. Pomembna naložba bo tudi rešitev odpravevanja v kamnolomu Suhor.

na hrvaškem trgu zastopani kar s četrtno zmogljivosti osnovne dejavnosti ter se tako po vojni v Sloveniji zopet vrnilo v sosednjo državo. "Ustanavljamo tudi po-

slovno enoto v Novem mestu, saj menimo, da je novomeško območje finančno močnejše od Bele krajine, s svojo poslovnostjo pa lahko tudi mi najdemo delo onkraj Gorjancev. Svoji ambicij ne skrivamo, kajti zavedamo se, da z izkušnjami, opremo in znanjem lahko tekmujejo s drugimi pri manjših in tudi večjih gradnjah," pravi Panjan.

Poleg že omenjenega zaključevanja del v Danfosu Begrad sedaj nadaljuje z adaptacijo stanovanjskega bloka na Grajski v Črnomlju, zaključuje prizidek metliškega vrta in z deli v Trimo Trebnje, dela v Krki in gradi še nekaj manjših objektov onstran Gorjancev. Na Hrvaškem pa dela proizvodno halo v Karlovcu. Sicer pa pričakuje, da bo v Črnomlju gradil krak kanalizacije do čistilne naprave, rezervoarje za pitno vodo v Dobličah, center šolskih in občinskih dejavnosti v Radencih, telovadnico in prizidek k OŠ Mirana Jarca. Begrad je kupil tudi 7.000 kv. metrov veliko zemljišče v Semiču, kjer naj bi skupaj z Emono Merkurjem zgradil manjši

trgovski center. V Metliki pa se pripravljajo na gradnjo poslovno-obrtno cone pri bencinski črpalki. Po napovedih pa naj bi še letos začel nasproti sedanje metliške bencinske črpalke rasti nov bencinski servis.

M. BEZEK-JAKŠE

UGODNA EKOLOŠKA POSOJILA

LJUBLJANA - Ekološko-razvojni sklad Slovenije je 25. aprila objavil v Uradnem listu in Delu nov razpis za dodeljevanje posojil za lokalno infrastrukturo, namenjena varovanju okolja. Gre za naložbe v oskrbo s pitno vodo, odlagališča odpadkov, kanalizacijo idr., za kar je sklad tokrat namenil skupno 1,2 milijarde tolarjev posojil z zelo ugodnimi pogoji. Odplačilna doba bo znašala do 15 let, realna obrestna mera pa le 4 do 5,5 odst. na leto. S posojili bo mogoče kriti do polovice stroškov investicije, vendar sklad vseeno pričakuje veliko prosilcev, saj so potrebe po tovrstnih vlaganjih v Sloveniji zelo velike.

Odpadni papir kot gnojilo?

Kdo bo pri nas prvi kaj naredil na tem področju

Človeštvo se duši v komunalnih odpadkih, ki jih je vsak dan več. Izkušnje iz razvitih in bogatejših držav kažejo, da tudi urejena odlagališča, od katerih si toliko nadejamo, niso rešitev, saj bo okolje okoli nas po tej poti prej ali slej postalo eno samo odlagališče. Prava, naravna in trajna rešitev je samo reciklaža, to je ponovna vrnitev zemlji tega, kar smo ji vzeli. Kar narava da, to narava tudi vzame. V kemični industriji izdelane polivinilne laste vrečke ne mara in se je zato tako težko znebiti.

Ta naravni zakon pomeni, da je mogoče brez ostanka vrniti zemlji samo organske odpadke. Zato je nujno sortiranje komunalnih odpadkov, ki zdaj končajo na skupnem odlagališču. Zanimivo je, da imajo med organskimi odpadki vse večji delež papir in različni izdelki iz celuloze, ki je poglaviti gradbeni element rastlinskih celic. Ker papirna industrija kaže vse manj zanimanja za odkup odpadnega papirja, če ga sploh še kaj, v razvitem svetu mrzlično raziskujejo, kako bi iz komunalnih odpadkov odbrani papir kompostirali ali še

kako drugače izkoristili kot gnojilo v kmetijstvu in s tem ubili dve muhi na mah. Zadeva ni tako enostavna, kot je morda videti na prvi pogled, saj gre pri reciklaži papirja v veliki meri za časopisni papir, ki pa poleg sorazmerno lahko razgradljive celuloze vsebuje tudi druge sestavine, ki izvirajo iz postopka izdelave papirja in tiskanja. Papir ima tudi za potek razgraditve neugodno razmerje med dušikom in ogljikom, zato lahko kot gnojilo rasti bolj škoduje, kot koristi.

Kot poroča dr. Tone Wagner v Kmetovalcu, so k praktičnim rešitvam nagnjeni Američani že odkrili nekatere postopke, ki te pomanjkljivosti odpravijo. Z mešanico zemlje, na majhne, do centimeter velike koščke raztrganega papirja in kurjekov so dosegli kar za 60 odst. večji pridelek poljšin kot brez nje. S poskusi so dokazali, da je cefranje papirja in dodajanje dušika, lahko tudi v obliki gnojek, za pravilen razkroj papirja na kompostnem kupu oz. v zemlji nujno in da tudi brez zadostne vlage (padavin) ne gre.

M. LEGAN

S siliranjem za prašiče se mudi

Z zelo mlado travo ali deteljo lahko nadomestimo večji del dragih beljakovin

Pri običajnem kolobarju na kmetijah moramo pri intenzivni prirabi prašičev večji del beljakovin kupovati (soja, ribja moka, mesna moka), ki pa so na trgu tudi najdražje. Prirejo prašičev lahko pocenimo s pravilno uporabo oz. vključevanjem trav in detelj v obroke za prašiče. Če uporabljamo dovolj mlado travo (kosimo v višini 10 - 12 cm), ta vsebuje tudi do 22 % surovih beljakovin pri prebavljivosti 60 %, kar pomeni, da približno 2 kg take krme pokrije potrebo po beljakovinah pri nizkobrojnih plemenskih svinjah.

Ključnega pomena za vključevanje trav in detelj v obroke za prašiče je torej dovolj zgodnja košnja. Ob košnji v višini travne ruše 10 - 12 cm, tako rušo kosimo 7- do 8. krat na leto. Če je pridelek večji, je trava za uporabo v prehrani prašičev prestara in tako tudi neprimerna za polnovredno vključevanje v obroke. Ker tako intenzivne rabe čisti posevki detelj dolgoročno ne prenesejo, je pametneje da uporabimo travno-deteljne mešanice (TDM). V ta namen lahko posejemo 5 kg črne

detelje, 2 kg bele detelje, 15 kg trpežne ljuljke in 12 kg travniške latovke na 1 ha.

Ker je kvaliteta trave največja spomladi, priporočam siliranje trav za prašiče v naslednjih dne. Pri uporabi sveže košenih trav je potrebna vsakodnevna košnja. Pri tem pa je nemogoče uporabiti vedno travo ustrezne kakovosti, saj ta prehitro ostari.

Prašiči ne marajo tako suhe silaže kot govedo, zato za prašiče siliramo travo z manjšo vsebnost-

jo suhe snovi, in sicer med 20 % in 25 % suhe snovi (pri zavijanju krme z roko iz krme kaplja). Pri tako sveži travi je ustrezna fermentacija skoraj nemogoča brez dodatka krme z visoko vsebnostjo ogljikovih hidratov. Med 100 kg sveže mase trav dodamo 5 kg do 10 kg mletega koruznega zrnja (ali siliranega koruznega zrnja ali siliranega koruznega storža) ali 0,5 kg do 2 kg sladkorja.

Siliramo lahko tudi v manjših posodah, vendar pa ne smejo biti kovinske (razen če jih prevlečete s folijo), maso potlačimo in hermetično zapremo. Pri taki silaži morate vedno računati z odvzgomom 10 cm, da ne prihaja do naknadne fermentacije (gretja silaže). Za kubični meter silosnega prostora potrebujemo približno 600 kg sveže mase trav, kar je približna ocena potreb za eno plemensko svinjo v zimskem obdobju. Inž. ZDENKA KRAMAR

NI GA ČEZ DOBER NASVET Kaj po pozehi?

Nič posebnega

Vdor polarnega zraka, ki je povzročil v drugi polovici aprila snežne padavine in pozebo zlasti na Vipavskem in v severovzhodni Sloveniji, malo manj pa v naših krajih, bo zelo prizadel letošnjo sadno in vinsko letino. Kaj naj zdaj ukrenemo, vprašujejo prizadeti. Nič, ker zdaj za zmanjšanje škode ni mogoče več storiti ničesar, vseeno pa je potrebno opraviti vse priporočene sadjarske ukrepe. Dokončno bo škoda znana šele v juniju, ko v sadjarstvu nastopi tako imenovano junijsko trebljenje plodičev in bo moč čisto natančno ugotoviti, koliko je bil prizadet rodni nastavek. Mraz k sreči ni prizadel poljšin, saj so oziroma žita pa tudi jarine odporna, krompir je bil šele posajen ali pa še to ne. Koruzna setev šele prihaja, saj mora imeti zanjo zemlja 8° do 10° C, zrak pa okrog 18° C.

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

V ponedeljek so branjevke poleg ostalih pridelkov na trg prinesle tudi veliko sadik, od zelenjave pa do rož. Sadike paradiznika so bile po 50 tolarjev, zavitek zgodnjega zelja, solate in nadzemne kolerabice po 200, kozarec fižola za sajenje po 100, liter čebulčka je bil po 300 in kilogram šalotke prav toliko. Sicer pa so bili koren, koleraba in rdeča pesa po 200 tolarjev, česen po 600 do 700, ocvirki po 600, merica špinače po 200, jabolka po 60 do 100, hruške po 130, med po 600 do 700, zavitek rezancev in mlincev je bil po 250, lonček smetane po 500 do 600, kilogram sirčka po 400, orehi po 800.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 100 prašičev, starih do 3 mesece, 40 v starosti od 3 do 5 mesecev in 60 starejših. Prvih so prodali 65 po 410 do 430 kilogram žive teže, drugih 20 po 350 do 380, tretjih pa 10 po 210 do 230 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Drugo in tretje dognojevanje

Ozimno žito je prešlo v fazo kolenčenja in to je čas za drugo dognojevanje z dušikom. Ozimno pšenico dognojimo s 40 do 60 kg čistega dušika na hektar, kar pomeni 150 do 220 kg KANa na hektar. Podobne količine potrebuje ozimni ječmen. Nekoliko manjše količine dušika damo rži, ki pa jo dognojimo nekoliko pozneje, to je v času bilčenja ali po razvitem drugem kolencu. Jaro pšenico in ječmen prav tako dognojimo v času kolenčenja, in sicer z 200 do 250 kg KANa na hektar, medtem ko jari oves pogojimo z nekoliko manjšo količino dušika med latenjem 150 do 300 kg KANa na hektar. Zgodnejši in preveliki odmerki lahko povzročijo poganjanje ovs. Nižje odmerke dušika damo žitu, ki je gosto, intenzivno zelene barve in raste na humusno bogatih tleh. Z manjšo količino dognojimo tudi nekaterim sortam, ko sta justus in profit.

Da pa ne bi dognojevali na pamet, se poslužujemo hitrih rastlinskih nitratnih testov, kjer na osnovi iztisnjene soka 20 naključno zbranih rastlin žita odrežemo od tal dvakrat po pol centimetra bili in iztisnemo v stiskalnici za česen. Dobljeni sok pokapamo na nitratni listič, ki se nam bo obarval. Na osnovi barve po eni minuti odčitamo količino razpoložljivega nitrata v rastlini in iz tabele odčitamo potrebno količino dušika za dognojevanje, kjer pa upoštevamo gostoto posevka. S temi testi so opremljeni kmetijski svetovalci, ki lahko kmetom natančneje izračunajo potrebno količino dušika za dognojevanje.

Vsekakor pa ne pozabimo, da žito v tem času intenzivno raste in potrebuje dušik za razvoj klavkov na klasu kot za razvoj cvetne zasnovne, ki je v žitu že formirana v tem času.

V začetku klasičenja ali med samim klasičenjem pa dognojimo tretjič, ko je čas nalivanja zrnja ali ko se zrnje debeli. Takrat zrnje pridobiva na teži. Nič nam ne pomaga veliko zrn, če so ta podhranjena in debeline kimlja. Pravilne količine hranil, zlasti dušika, omogočajo bogato zasnovno zrnja in tudi samo količino beljakovin v zrnju, kar zvišuje kvaliteto in količino žita.

Inž. MARJETA UHAN

2. HIŠNI SEJEM INO V KRŠKI VASI - INO, industrijska oprema iz Krške vasi, je skupaj s podjetjem INO international pretekli vikend pripravila 2. hišni sejem, na katerem so se predstavili tako tuji kot domači proizvajalci kmetijske mehanizacije. Na ogled so bili tudi proizvodni programi podjetja INO, od traktorjskih mulčarjev in razsipalnikov do motornih valjarjev, stroji pa so razviti v razvojnih službi njihovega podjetja v sodelovanju z razvojnimi oddelki partnerskih podjetij iz Italije, Nemčije in Avstrije. Podjetje INO prodaja danes svoje proizvode kar v 27 državah, žal pa zadnji dve leti makroekonomski pogoji proizvodnji niso naklonjeni, zato, kot je na otvoritvi sejmna v petki dejal direktor podjetja Branko Kos, od slovenske vlade vsi proizvajalci strojev pričakujejo paket gospodarskih ukrepov, ki naj bi izboljšali pogoje gospodarjenja v proizvodnji. (Foto: T. G.)

Strojni krožek zaoral ledino

Nanovo ustanovljeno "Združenje za medsosedsko pomoč - strojni krožek Krka" se najprej loteva setve koruze

ŠMARJETA - Kot smo na kratko že poročali, so kmetje iz šentjernejske, škocjanke in deloma novomeške občine 12. aprila tu ustanovili "Združenje za medsosedsko pomoč - strojni krožek Krka", ki naj bi pripomogel k boljši izkoriščenosti in s tem pocenitvi dela sorazmerno dragih kmetijskih strojev. Zanimanje zanj je bilo izjemno veliko, saj se je ustanovnega občnega zbora udeležilo nad 70 kmetovalcev, ki so sprejeli osnovne usmeritve

krožka, z njegovega predsednika pa izbrali Marjana Gorencu iz Zbur.

Registracija krožka je potekala hitro, za kar se kmetje zahvaljujejo delavcem Upravne enote Novo mesto pa tudi dobro pripravljenu temu temeljnemu aktu - pravilom združenja. Upravni odbor krožka je 18. aprila sprejel najnujnejše ukrepe za njegovo delovanje in pomoč članom. Za vodjo in koordinatorja krožka so izbrali Jožeta Rangusa iz Drame 13, ki bo večino svojega dela opravljal kar po telefonu med 7. in 9. uro (tel. 81-708, mobilni 0609/65-26-65).

• Najprej je na vrsti setev koruze, ki jo bo s sodobnimi pnevmatskimi sejalnici opravljalo sedem članov krožka (Janez Rupar s Štrita 22, Janez Povšič iz Čučje Mlake 3, Marjan Kralj iz Dobruške vasi 4, Stane Kovačič iz Zbur 33, Alojz Kos iz Orehovice 6, Franc Golob s Sel pri Šentjerneju 3 in Franc Frančič iz Dol. Stare vasi 24); cena storitve znaša okrog 4.000 tolarjev na uro - toliko denarja pa sodobna sejalnica prihrani samo pri semenu!

Strojni krožek vabi v svoje vrste še nove člane, pripravil bo tudi izobraževalni program, ekskurzijo v Ried in celo družabno srečanje, da bi tudi z družabnimi vezmi utrdil medsebojno sodelovanje in pomoč.

SETEV KORUZE PO 3.700 TOLARJEV

NOVO MESTO - Strojni krožek Novo mesto obvešča, da je organiziral setev koruze s 4-rednimi pnevmatskimi sejalnici. Ura sejanja bo stala 3.700 tolarjev, člani krožka pa bodo imeli 5-odstotni popust. Naročila zbira Boštjan Hrovatič na tel. 79-562. (B. H.)

TUDI LETOS BALIRANJE

BELA KRAJINA - Strojni krožek Bele krajine tudi v letošnjem letu organizira baliranje trave v valjaste bale. Zato vabi vse belokranjske kmete, ki se zanimajo za takšno spravilo krme, da se prijavijo vodji krožka Andreju Jakliču (tel. 69-515 ali mobilni 0609-63-93-44). Cena storitve bo za vse kmete enaka, in sicer 1.400 tolarjev za štirikratno ovijanje bale.

Srebrna cvičkarija

Imel sem prijatelja. Nikoli se nisva žejna razšla. Ni fešte bilo, ne cvičkarije brez njegove vragolije.

Na prvem tednu cvička neugnana sva hudička vse dni za šankom stala, točajki Marički namigovala.

Moj prijatelj ves pretkan Maričko zvalil je v pristan. Za oba zapečatil je usodo, začel pomivati posodo.

Čas neutrudno gre naprej. Cvičkarije ta srebrni jubilej. Tam prijatelja bo hčič Marina! Spet cvička nama nalila.

JURE MURN

Še burska koza?

Predlog za oplemenitenje

Po znani zakonski prepovedi reje koz sredi petdesetih let je bilo pri nas povsem opuščeno selekcijsko delo in šele zadnje desetletje si rejci prizadevajo, da bi kaj naredili na tem področju. Domače križane in bele balkanske koze oplemenjujejo s sansko pasmo, obarvane koze pa s srnasto pasmo, ki izvira iz Nemčije in Francije. Tako bomo imeli dve temeljni napol domači pasmi: slovensko sansko in slovensko srnasto pasmo.

Med možnimi pasmami za izboljšanje reje koz pa nekateri rejci omenjajo tudi bursko kozo, s katero so že oplemenitili reje v Nemčiji in Avstriji (na Štajerskem). Manjši trop burske koze je bil uvožen že tudi v Slovenijo. Kot da slutiti že ime, izvira ta koza iz Južne Afrike (Buri, burske vojne), poznamo pa jo tudi pod imenom koza Hottentott, kar prav tako kaže na afriški izvor. Burske koze oz. njihove posebne reje še testirajo in torej še ni mogoče povsem zanesljivo soditi o njihovih rejskih lastnostih, kaže pa, da gre za zelo dobro mesno pasmo, predvsem pa odporno in prilagodljivo.

Burska koza je bele barve, z ognjeno rdečo glavo in z izbočeno nosno linijo, podobno ovnovi. Je čvrste, mišičaste rasti, s kratkimi in mesnatimi nogami, sposobnimi za hojo po strminah. Zaradi svoje prilagodljivosti je primerna za vsakršno rejo, njena posebna odlika pa je izjemna zdržnost ob pomanjkanju vode, kar ni nič čudnega, če vemo, odkod ta žival prihaja. (Drobnica)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Pouk o pokušnji

Ne le v Sloveniji, tudi v svetu se množijo prireditve z ocenjevanjem vin. Občudujem organizatorje, ki žrtvujejo veliko prostega časa za priprave in izvedbo ocenjevanj. Število vzorcev za eno samo prireditev (Vinska vigred) je preseglo številko 600, na ocenjevanju za praznik cvička, ki se bo začelo 1. maja v Novem mestu, jih tudi ni bilo dosti manj. Dolenjska praksa, da ocenijo vina najprej po vaseh ali ožjih okoliših in izberejo tista, ki smejo nastopiti na glavnem ocenjevanju, je pravilna z več vidikov. Krajevna ocenjevanja omogočajo velikemu številu vinogradnikov, da sodelujejo v komisiji. S tem se srečajo z nelahko nalogo, da morajo sami, brez mnenja sosedov, napisati na listek oceno in ta listek podpisati. To ni isto, kot če se možakarji zberejo med sodi in modrujejo o vinih. V pivskem okolju raste razpoloženje, kritičnost pa pada. Gospodar je presrečen, ker povabljenici ugotavljajo, kako dobro vino je pridelal. Zato pa je razočaranje toliko večje, če dobi neugodno uradno oceno na Kmetijskem inštitutu Slovenije ali na lokalnem komisijem ocenjevanju. Sodelovanje v komisiji opozori vinogradnika na samokritičnost. Večina ljudi je po naravi sposobna, da se razvije s pomočjo znanja in vaje v dobre

pokuševalce vin. Ljudje se med seboj močno razlikujemo po sposobnosti zaznavanja. Eni, na primer, ne občutijo vonja po gnilih jajcih, zaznajo pa vonj po zamašku itd. Zato so pri ocenjevanju vina nujne veččlanske komisije, da presodijo kakovost. Vinogradnik, ki se je naučil vino pokušati, laže ugotovi, kje je storil napako pri lastni pridelavi.

Na 1. slovenskem vinogradniško-vinarskem kongresu, ki je bil lani decembra v Portorožu, smo se dogovorili, da bomo v Sloveniji vpeljali vsakoletni program izobraževanja degustatorjev na več stopnjah. Zavedamo se, da v Sloveniji ni bilo doslej na nobeni šoli, niti na biotehniški fakulteti, izobraževanja v pokušnji vin, ali bolj strokovno povedano, o "senzorični analizi vin". Na Kmetijskem inštitutu Slovenije v Ljubljani zato pripravljamo sodoben izobraževalni program. V okviru društva vinogradnikov in vinarjev pripravljamo tudi ustanovitev "Zveze enologov". Na letošnjem vinarskem sejmu v Ljubljani bo sklicana skupščina strokovnega društva, kjer bo predstavljen njen statut. Prvi tečaji za degustatorje, ki so v Sloveniji pooblaščenici za ocenjevanje vina po zakonu, bodo v maju. Pripravljeni bodo tudi programi za začetnike, ki bodo potekali v zimskem času.

dr. JULIJ NEMANIČ

PREDSTAVILI VRHUNSKA VINA - Štirjerski vinogradnik Franc Anderlič je prejšnji torek v hotelu Valentin v Kočevju predstavil ponudbo svojih vrhunskih vin pridelanih v vinogradih na Meljskem hribu in Peklu na obronku Maribora. Med predstavljenimi osmimi vini so bila predvsem suha vina, po katerih je Anderličeva kmetija, ki obsega 10 hektarjev v celoti obnovljenih vinogradov, tudi najbolj znana. Kot je ob predstavitvi in pokušni vin povedal Anderlič, potrditve kakovosti svojih vin ne iščejo več na sejmih, saj jim je zadovoljen gost najboljša potrditev in poplačilo za vloženi trud. Kakovosti njihovih vin zaupa tudi bančno podjetje Denor iz Ljubljane, ki jim pomaga pri reklamiranju vin, potrdil pa jo je tudi hotel Valentin z razširjenimi svojimi ponudbami Anderličevih vrhunskih vin. (Foto: M. L.-S.)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Med posevki spet leča?

Nekdaj je bila leča tudi pri nas močno razširjen posevek in priljubljena jed. Po sortah ločimo drobnornatno in debelornatno in obeh je kar nekaj deset vrst. Drobnornatna je nizke rasti z zelenimi do temnorjavimi zrni in zraste največ 40 cm v višino. Debelornatna je visoka 70 cm in ima zrna svetlozelene do rumene barve. Leča dobro uspeva na višjih legah in na plitvejših tleh, ki niso primerna za intenzivne kulture. Sejemo jo konec aprila ali na začetku maja. Cveteti prične sredi junija, in ko doseže 20 cm, se poleže. Pridelke pobiramo med junijem in avgustom. Posušeno zrnje hranimo v hladnem in suhem prostoru do dve leti.

Leča je hranljiva in lahko prebavljiva stročnica. Vsebuje vitamina A, B1, B2, B6 in nekaj vitamina C. V 100 g leče je 75 mg kalcija, 7 mg železa, 75 mg magnezija, 410 mg fosforja in nekaj bakra. Pomembnih je 23,5 g beljakovin in 10,6 g topnih vlaknin,

ki imajo zelo ugoden vpliv na prebavila. Pred kuhanjem lečo dobro operemo in za kratek čas namočimo, če je zrno že starejše. Največkrat pripravimo juho in solato iz leče z dodatkom začimb, kot so čebula, česen, peteršilj, majaron, lovor, poper in bazilika.

Za 4 porcije SOLATE IZ LEČE potrebujemo 40 g leče, 4 paradiznike, 2 papriki, 1 pečen piščančji prsni koš, sol, poper, česen, 20 g olja (nekaj ga lahko nadomestimo z bučnim oljem) in kis. Kuhani in ohlajeni leči dodamo na drobno zrezano piščančje meso, na majhne kocke narezane paradiznike, sesekljano papriko in začimbe. Kis redčimo z vodo, v kateri se je leča kuhala. Če nam solata ostane, jo shranimo za naslednji dan v hladilniku. Lečo lahko skuhamo za več obrokov naenkrat, jo razdelimo po porcijah in zamrznemo. Takšno uporabljamo za pripravo juh in enolončnic.

Lep uspeh brežiških skupin

Svečan sprejem

BREŽICE - V sredo, 23. aprila, je predsednik ZKO Brežice Ernest Ferk pripravil svečan sprejem za tri kulturne skupine, ki delujejo v okviru Zveze in ki so pred kratkim svoje uspešno delo dokazale tudi izven meja svoje občine.

To sta dva pevski zbora, ki sta se 19. in 20. aprila udeležila 15. jubilejnega tekmovanja slovenskih pevskih zborov v Mariboru Naša pesem 1997 in se zelo dobro odrezala. Mešani pevski zbor Viva iz Brežic, ki ga vodi Simona Rožman, je prejel srebrno plaketo, vokalna skupina Solzice pri Glasbeni šoli Brežice, ki jo vodi Marjetka Podgoršek Horžen, pa je prejela bronasto plaketo. Častnega sprejema in čestitk je bila deležna tudi folklorna skupina KUD Oton Župančič iz Artiča, ki je bila 19. aprila na 12. regijskem srečanju folklornih skupin v Artičah izbrana za udeležbo na mednarodnem festivalu Folk Art, ki bo 5. julija v Mariboru. Res, da se omenjeni folkloristi že lahko hvalijo z lepimi rezultati (lani so gostovali v Zakopanem), toda ta uspeh je do sedaj največji.

Sprejema so se poleg mentorjev in predsednikov omenjenih kulturnih skupin udeležili še ravnatelj Glasbene šole Brežice Dragotin Križanič, z občinske strani pa dr. Slavko Sušin in Nuška Hribar. L. M.

NA OBISKU UMETNIKI IN GOSTJE IZ KARLOVCA - V sklopu prireditve ob svetovnem dnevu in slovenskih dnevih knjige so Novo mesto obiskali literati in ostali gostje iz Karlovca. Srečanje je predvsem rezultat dobrega večletnega sodelovanja tamkajšnje knjižnice in Knjižnice Mirana Jarca iz Novega mesta. Goste je v torek, 22. aprila, popoldne sprejel novomeški župan Franci Koncilija, jim predstavil občino ter jim za dobrodošlico poklonil knjižna darila. Zvečer ob 18. uri so karlovški gostje skupaj z Jadranko Matič-Zupančič oblikovali zanimiv in dobro obiskan literarno-glasbeni večer, in sicer sta pritegnila zlasti pogovor s pisateljico Ireno Lukšič ter glasbena poprestitve, za kar so poskrbeli učenci Glasbene šole iz Karlovca. Župan je v sredo sprejel tudi domače literarne ustvarjalce. (Foto: L. M.)

MALI TEATER Z ZELENO POEZIJO - Po tem naslovom so ustvarjalci Literarnega kluba Dragotin Kette skupaj z Mihaelom Gričarjem (na sliki) v četrtek, 24. aprila, v Knjižnici Mirana Jarca predstavili projekt, posvečen dnevu Zemlje. Projekt je bil nekaj posebnega, ker so mladi ustvarjalci na ekološko osveščenost oz. pogosto kar apatičnost ljudi do onesnaževanja okolja skušali opozoriti na svoj način - tako z branjem "zelenih" poezij, videoprojektijo, sceno na stopnicah, polnih najrazličnejših smeti, ter z razstavo fotografij z ekološko vsebino avtorja Miha Gričarja. Zato res škoda, da smo obiskovalce prireditve lahko prešteli na prste ene roke. (Foto: L. Murn)

Posebna skrb za obrobna društva

"Ljubiteljska kultura se lahko zelo približa profesionalni, po namembnosti pa jo celo prekaša," meni predsednik ZKO Krško Janko Avsenak - Zveza tudi sama organizira

KRŠKO - ZKO Krško povezuje približno 16 društev, ki so različna tako po dejavnosti - nekatera gojijo po eno, na primer pevski zbora, druga pa združujejo večje število sekcij, na primer KD Svoboda Senovo, KD Svoboda Brestanica, KD Raka itd. - kot po kakovosti. "Posebno skrb posvečamo obrobim kulturnim društvom, ki so sicer manjša, njihova dejavnost pa za njihov kraj pomeni veliko več kot tista v centrih. Skušamo jim dati čuti, da nekemu pripadajo, nudimo jim vsa pomoč, od finančne do strokovne," je povedal Janko Avsenak, ki predsedniško funkcijo na ZKO Krško opravlja četrto leto.

Sicer pa je ZKO Krško ena zadnjih, ki je dobila dva profesionalno zaposlena. Prav gotovo to pomeni napredek, saj je bila Zveza prej bolj pasivna. Dela pa tako predsedniku kot strokovni tajnici

orkester Videm, ki je v slovenskem merilu že nekajkrat prejel zlato plaketo, leta 1994 v Španiji pa srebrno. Letos julija se bodo glasbeniki udeležili pomembnega mednarodnega tekmovanja na Nizozemskem. V okviru Pihalnega orkestra Videm deluje Big band, tudi zelo uspešno, vsako leto pa je v Krškem srečanje slovenskih in zamejskih big bandov.

Pohvalno je, da se je zadnje čase ZKO Krško odločila, da bo tudi sama, predvsem v poletnem času, ko je bolj sušno, poskrbela za pestrejšo tovrstno dogajanje. Tako je lani v okviru festivala "Poletje na gradu Rajhenburg" pripravila štiri zanimive prireditve, septembra pa je s sodelovanjem

Glasbene mladine Ljubljana poskrbela za 4 koncerte v sklopu "Jesenske serenade na gradu Rajhenburg". Odziv ljudi je bil zelo dober, zato si želijo, da bi te prireditve postale tradicionalne. Na Zvezi se trudijo, da bi v Krškem ponovno zaživela galerija, saj bi tako domačim ljubiteljskim slikarjem nudila večje možnosti za razstavljanje. Sicer pa so posavski likovniki postali bolj organizirani lani, ko so se združili v Društvu likovnikov Krško "OKO", ki

• Avsenak je še povedal, da se vse skupine redno udeležujejo vseh občinskih in regijskih revij ter mednarodnih tekmovanj. Maja bo revija Šolskih zborov in Pesem Posavja.

ga vodi Rudi Stopar. Najmlajše društvo Zveze je ženski pevski zbor, ki si je nadel ime Aktiv kmečkih žena pod Gorjanci, Kostanjevica. L. MURN

MLADI PLESALCI NAVDUŠILI - Razveseljivo je, da se na vsakoletnih regijskih srečanjih plesnih skupin pojavlja vedno več novih, tako iz Dolenjske kot Posavja. Tudi na letošnji predstavitvi v četrtek, 24. aprila, ki jo je organiziral ZKO Novo mesto, je bilo tako. V skoraj polni dvorani KC Janeza Trdine so predanost in veselje do plesa ter tudi plesni pokazali plesalci tako iz otroških kot mladinskih plesnih skupin, in sicer iz kostanjeviškega plesnega društva Harlekin, plesnih skupin Tabu, Aleja in Odiseja iz Brestanice, plesnega društva Terpsihora, plesnih skupin Glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta, plesne skupine Ghetto Dancers iz Metlike. (Foto: L. Murn)

Kapiteljska njiva vrhunskih odkritij

Dolenjski muzej je z izidom knjige Boruta Križa Novo mesto 4 iz serije Carniola Archaeologica, ki predstavlja najdbe s Kapiteljske njive, napovedal letošnjo veliko arheološko razstavo

NOVO MESTO - Dolenjski muzej je letošnje slovenske dneve knjige obeležil prav z izidom svoje nove, četrte publikacije v seriji Carniola Archaeologica z naslovom Novo mesto 4/ Kapiteljska njiva, ki prav tako kot tretja predstavlja najdbe z novomeške Kapiteljske njive - gomila 2 in gomila 3. Njen avtor je diplomirani arheolog Borut Križ. Na predstavitvi knjige so v četrtek, 24. aprila, v Dolenjskem muzeju napovedali veliko arheološko razstavo Železna doba na Slovenskem - Kapiteljska njiva Novo mesto, ki jo bodo odprli 28. novembra.

Omenjeno publikacijo je Dolenjski muzej izdal po štiriletnem premoru, prav gotovo pa to ni zadnja, ki je posvečena najdbam s Kapiteljske njive, največje prazgodovinske nekropole Novega mesta, enega največjih slovenskih arheoloških najdišč, po pomembnosti najdb iz halštatskega obdobja pa celo presega meje naše države. 170 strani obsežno delo Novo mesto 4/ Kapiteljska njiva Boruta Križa predstavlja dve klasični halštatski knežji gomili, kopani v letih 1990-1992. Avtor je na

predstavitvi povedal, da so najdbe, ki spadajo v čas 7. - 4. st. pr. n. št., delno tudi poškodovane. Še posebej pomembna sta dva spomenika situjske umetnosti: okrašen bronat pas in situla ter zajemalka. Poudaril je, da je knjiga, katere oblikovalec je Jovo Grobovšek, rezultat skupinskega dela, tako restavratorev, risarjev kot ostalih strokovnih sodelavcev.

Sedaj na Kapiteljski njivi potekajo izkopavanja na deseti gomili. Ker je izkopanih predmetov zelo veliko, pri restavriranju pomagajo Novomeščanom tudi v drugih restavratskih delavnica po Sloveniji, izjemne in pomembne najdbe pa restavrirajo tudi v Mainzu v Nemčiji.

"OLTAR DOMOVINE"

NOVO MESTO - Hrvaško kulturno združenje vabi v sredo, 7. maja, ob 18. uri v Dolenjski muzej na svojo redno tribuno. Tokrat bo v predavanju z naslovom "Oltar domovine" predaval umetnostni zgodovinar Milan Bešlić, in sicer o umetniškem in simboličnem pomenu spomenika, ki ga je leta 1994 izklesal akad. kipar Kuzma Kovačić iz Splita. Predstavil bo tudi svojo istoimensko knjigo. Na voljo bo najnovejša številka društvenega glasila Hrvatski vjesnik.

"SLIKARSKI MAJ NA RATEŽU"

RATEŽ - Od 30. aprila pa od 4. maja bo v vasi Ratež pod Gorjanci in njeni okolici potekalo slikarsko srečanje z naslovom "Slikarski maj na Ratežu". Ob koncu kolonije bodo nastala dela pokazali na razstavi, ki jo bodo odprli v soboto, 3. maja, ob 20. uri v gostilni Vovko na Ratežu. Razstava bo na ogled mesec dni in bo tudi prodajna.

Spoj miru in eksplozivnosti

Fotografska razstava
Blaža Mirta

BRESTANICA - Od sobote, 26. aprila, pa do sobote, 3. maja, je v popoldanskem času (od 15. do 19.) ure v Galeriji samorastnikov na brestaniškem gradu Rajhenburg na ogled fotografska razstava mladega Senovčana Blaža Mirta. Mirta, ki je končal srednjo rudarsko šolo v Velenju, sedaj pa že nekaj let dela kot policist na mejnem prehodu Obrežje, fotografira že dolgo privlači, resneje pa je začel to svojo "ljubezen" spoznavati leta 1992. Tudi likovna umetnost mu ni tuja in od lani je član likovnega društva Oko Krško.

Rad in pogosto se udeležuje skupinskih fotografskih razstav, prejel je že tudi nagrade. Tokrat se na gradu Rajhenburg predstavlja z izborom fotografij - pri tem mu je pomagal Rudi Stoapr - ki nudi temeljit pregled avtorjevih krajin in abstrakcij. Bistveni del fotografij kaže njegovo svojevrstno ljubezen do narave in prav za fotografije na temo "Svoboda bivanja" je prejel leta 1995 1. nagrado. Mirt posveča veliko pozornosti svetlobi in Rudi Stopar je celo dejal, da so avtorjeve podobe spoj realnega in irealnega; tako v igri svetlobe in senc, barve in kompozicije. Navidez so tihe, v notranjosti pa polne nekakšne eksplozivne moči. "Pred nami so fotografije zrelega raziskovalca, ki vso svojo ustvarjalno energijo osredotoča na problem, s katerim se trenutno ukvarja, v svojem delu ni nikoli površen ali nedosleden, fotografiji se posveča z zavzetostjo in natančnostjo."

Sobotno odprtje razstave so s kulturnim programom popestrili Bernarda Zarn, kitarist Dušan Pavlenič in pevka Nataša Drenovec. L. M.

NA NOVINARSKI KONFERENCI - Javnosti so novo arheološko publikacijo predstavili (od desne proti levi): avtor Borut Križ, ravnatelj muzeja Zdenko Picelj in oblikovalec Jovo Grobovšek. (Foto: L. M.)

Beseda brezoblična fraza

Razmišljanja prof. Janeza Kolenca o današnji literaturi ob dnevih knjige - Tri knjige založbe Erro

NOVO MESTO - Ena izmed mnogih prireditve ob svetovnem in slovenskih dnevih knjige je bila tudi četrtkova predstavitve knjig v KC Janeza Trdine, ki so več ali manj pred kratkim izšle pri novomeški založbi Erro. Jani Muhič, ki je povezoval program, je na kratko opisal delo založbe, ki vseh 10 let izdaja predvsem dela dolenjskih avtorjev in prvence, nato pa je v nekaj stavkih predstavil: pesniško zbirko "Prebujanje" Anice Šparavec-Erič, zbirko anekdot "Dober večer, smeh" Slavka Dokla (avtorja na predstavitvi žal ni bilo) ter najnovejšo knjigo Janeza Kolenca "Mikunda in Mikundiči", v kateri gre za zbirko aktualnih novel.

Veliko zanimivejši del prireditve pa je bilo razmišljanje prof. Janeza Kolenca o naši literaturi danes. V svojem predavanju je poudaril pomen knjige in dejal, da brez knjige prav gotovo ne bi bil tak, kot je. Kljub temu pa da mu vsakodnevno branje nudi toliko lepega, se je vendarle resno zamislil nad poplavo knjig dandanes. "Čemu toliko pisanja, dostikrat tudi slabega, in po drugi strani toliko nebranja? Je to koristno ali škodljivo? Človek se sprašuje, ali bi sploh še kaj prebral ali ne. Prevladuje misel, da je

v muzeju poskrbeli za številne spremljajoče aktivnosti. Celoten projekt je poleg novomeške občine podprlo tudi Ministrstvo za kulturo RS. Pokrovitelj razstave je predsednik Milan Kučan. L. MURN

KNJIGE KAR DEŽEVALE

BREŽICE - Akcija "Poslušalci Radia Posavje Studia-Brežice za knjižnico Slovenskega doma Zagreb" je preslegla vsa pričakovanja. V celodnevni akciji so namreč zbrali več kot 500 knjig, poleg poslušalcev pa so jih darovali tudi založbe Opus iz Krškega, Dolenjska založba iz Novega mesta in založba Branko iz Nove Gorice. Knjige so prispevale še Knjižnica Brežice, Valvasorjeva knjižnica Krško in knjižnica OŠ Brežice, v akcijo pa se je vključilo tudi podjetje DZS s svojima knjigarnama v Brežicah in Krškem.

PREDSTAVITEV DVEH KNJIG O NOB

NOVO MESTO - V veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca bo v sredo, 7. maja, ob 18. uri predstavitev knjižnih novosti Društva piscev zgodovine NOB. Avtor Silvo Grgič, s katerim se bo pogovarjal Franc Pečelin, bo predstavil svoje delo Zločini okupatorjevih sodelavcev (Umorjeni aktivisti in simpatizerji OF ter drugi Slovenci). Moja resnica je naslov knjige Franceta Perovška in jo bo predstavil avtor sam.

Janko Avsenak

ne manjka, saj skušata imeti dober pregled nad dejavnostjo vseh 16 društev. To je potrebno tudi zaradi pravične razporeditve dotacij vsake tri mesece. "Spremljamo njihove dejavnosti, točkujemo delo glede na število vaj, vrste nastopov, število sodelujočih itd., kajti čimbolj pravična razdelitev denarja je gotovo spodbuda," meni Avsenak.

V ZKO Krško, v kateri svoje kulturne interese združuje Romsko društvo "Rom", so tudi taka društva, ki po kakovosti svojega dela spadajo v slovenski, pa tudi v evropski vrh. Tu velja omeniti gledališko skupino DKD Svoboda Senovo, ki je bila lani na republiškem srečanju amaterskih gledaliških skupin s predstavo "Nasvidenje nad zvezdami" deležna še posebnih povelj, njen igralec Ernest Breznikar pa je prejel Severjevo nagrado, ter Pihalni

Janez Kolenc

lahko pisati, tudi poezijo. Pa ni tako. Vsako stvaritev je treba dati iz sebe, da je dobra. Danes pa, ko bereš, se ti zdi vse isto, ne prepoznaš avtorja, ni pripriljivosti, besede postajajo brezoblične fraze," je razmišljal Kolenc in spomnil na Sokrata, Shakespeara, Prešerna in druge, katerih besede so še danes tako žive. "Slovensko besedo branimo s slovensko mislijo in slovensko zavestjo. Slovenska beseda mora živeti sama iz sebe," je poudaril ter omenil tudi težko in tvegano delo naših založb, ki pri izdajanju doživljajo prave finančne pustolovščine. L. M.

POTA IN STRAN POTAJA

dežurni poročajo

TREZNIL SE JE - V četrtek, 24. aprila, popoldne so policisti do iztreznitve pridržali vinjenega 18-letnika B. H. s Coklovce, ki je razgrajal in grozil gostom v lokalu bistro Renata na Lokvah. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

PREHITRO MIMO RADARJA - V petek, 25. aprila, dopoldne je patrolja prometne policije iz Krškega na magistralni cesti št. 1 pri Skopicah merila hitrost. Najhitrejši je bil 73-letni Italijan z mercedesom, ki je mimo radarja pridiral s hitrostjo 166 km/h.

VLOMILI V KOSTANJEVIŠKO NOVOTEHNO - Neznanec je v petek ponoči preplezal 2,2 metra visoko ograjo Novotehne v Kostanjevici in iztrgal iz tečajev stranska vrata trgovine ter stopil v trgovino. Odnesele sta dva videokorderja, CD player, tri avtoradije, krožno žago, kotno brusilko, baterijski vrtnalnik, palični mešalnik in denar ter trgovino s tem oškodoval za 400 tisočakov.

Številka 113 tudi pomotoma

Kličite 113 v primerih, ko pričakujete, da vam bodo policisti nudili pomoč - Precej zlonamernih klicev

KRŠKO - Z letom 1997 se je spremenila številka operativno komunikacijskih centrov. Tako je sedaj namesto prejšnje številke 92 vsem, ki želijo policiste obvestiti o prometnih nesrečah, zastojih na cesti, o kaznivih dejanjih, kršitvah javnega reda in miru, o požaru, eksploziji, delovni nezgodi ali drugem nevarnem dogodku, tistim, ki so v stiski ali če pričakujejo, da jim bodo policisti svetovali in nudili pomoč, nova številka 113.

V lanskem letu so policisti na OKC UNZ Krško sprejeli okoli 27 tisoč klicev, največ jih je bilo povezanih s prometno varnostjo ter javnim redom in mirom. Okoli 4.000 klicev je bilo intervencijskega značaja. V prvem trimesečju letošnjega leta je na telefon-

Ustavil ga je šele hlod, nato pa skoraj s psom na policista

Pihati pa ne

SEVNICA - Tisti, ki malo pregloboko pogledajo v kozareček, imajo pogosto slabo vest pred policisti, ki kontrolirajo promet, in takšni vozniki bodo, da bi rešili svojo denarnico, uporabili vso iznajdljivost. Večini to ne uspe.

Tako kot v petek nekaj po polnoči ni uspelo 34-letnemu S. F. iz Sevnice, ki se je s fičkom peljal mimo železniške postaje, kjer so stali policisti in mu pokazali, naj ustavi. Može v modrem so hitro reagirali, skočili v avto in ga ponovno ustavili na Šmarski cesti. Izkazalo se je, da voznik pri sebi ni imel dokumentov. Policist ga je povabil k pihanju, vendar se je voznik fička elegantno usedel v avto in odpeljal. Policista sta ga dohitela po petih kilometrih, ko je pobežal zapeljal na gozdno pot in nasedel na manjši hlod.

Vendar se možak še vedno ni vdal. Policistoma je začel groziti, da bo z njima fizično obračunal, za grožnje pa je uporabil tudi večjega psa, ki ga je imel ob sebi. Ker se nikakor ni hotel umiriti, sta policista uporabila fizično silo in ponovno odredila preizkus alkoholiziranosti, vendar ga je Sevnčan tudi tokrat odločno odklonil. Ob pol drugi ponoči si je zaslužil počitek na policijski postaji.

Promet na južni meji še narašča

Število ilegalnih prehodov upada - Za petino več kaznivih dejanj kot leto prej - Mladoletniki udeleženi celo pri ropu, hudi telesni poškodb in prometu z mamili

METLIKA - Na cestnem mejnem prehodu v Metliki se je v preteklem letu promet povečal kar za tretjino, mejo je namreč prestopilo skoraj tri milijone potnikov; skoraj za polovico se je povečal tovorni promet, podatki v začetku letošnjega leta pa že kažejo, da se bo takšen trend tudi nadaljeval.

Kradejo mrtvim

Na turjaškem pokopališču izginja z grobov cvetje

TURJAK - Splošno je znano, da prihaja do raznih prisvajanj oz. kraj družbenega in zasebnega premoženja na bolj ali manj prefinjene načine, ki uradno niso kraje, ampak lastninjenje ali pa je za to znan še kakšen bolj mil izraz. Taka prisvajanja ljudje obsojajo, oblast in sodišča pa manj, čeprav gre tudi za velike oz. večje zneske.

Še posebno pa ljudje obsojajo, če kradejo mrtvim. V turjaškem primeru ne gre za veliko premoženje, vendar gre kljub temu za zavržno dejanje. Neki Turjačan je za naš list razburjen potožil, kako so mu izropali grob. Potem sta s sinom izmenoma vsak po eno noč stražila, da bi ujela tatu, a ga ni bilo. Drug prizadeti urejevalec groba pravi: "Tistemu, ki na tak način prihaja do rož, sem pripravljen rože kupiti, le k meni naj pride in pove, da jih potrebuje."

J. P.

Kot pravi komandir policijske postaje Metlika Mladen Desnica, se je večina državljanov že navadila na mejni režim po vzpostavitvi meje s sosednjo državo, ugotovljene pa so bile tudi nepravilnosti, predvsem pri prestopanju državne meje na mestih, kjer je za to potrebno posebno dovoljenje. Pri kršitvah so bili dobljeni tudi naši državljanji. Zaradi ilegalnega prestopa državne meje so mejni organi obravnavali 160, leto prej pa 109 oseb. Povečanje ilegalcev gre predvsem na račun nekaj skupin, predvsem Romunov, ki so bili prijeti neposredno po prestopu meje.

Na območju postaje mejne policije, ki opravlja vse policijske naloge na območju občine Metlika in na dveh mednarodnih mejnih prehodih v Metliki, so lani obravnavali za petino več kaznivih dejanj, med njimi jih je več kot polovica zoper družbeno in zasebno premoženje; svoj delež so prispevali tudi mladoletniki in otroci, poleg premoženjskih prestopkov po so pri njih ugotovili tudi kaznivi dejanji rop in hude telesne poškodbe, nepravilne proizvodnje in prometa z mamili ter omogočanje uživanja mamil. Policisti so lani obravnavali nekaj manj kršitev javnega reda in miru, največ kršitev pa so storili občani, stari 18 do 24 let.

Prometna varnost je bila na

PROMET ZAČASNO PO NOVM!

NOVO MESTO - V času prireditve 25. tedna cvička bo od 1. do 4. maja do polnoči v Novem mestu veljala začasna nova prometna ureditev. Tako bo polovična zapora Kandijskega mostu, Glavni trg in Rozmanova ulica bosta od Glavnega trga do Vrhovčeve ulice zaprta, zaprta pa bo tudi povezovalna ulica med Florjanovim trgom in Glavnim trgom. V Dilančevi, Detelovi in Jenkovi ulici bo promet potekal dvosmerno. V dneh prireditve parkiranje na Glavnem trgu in v Rozmanovi ulici ne bo možno, parkirate pa lahko na ostalih parkiriščih in na vpadnicah v Novo mesto.

Vlade RS oziroma širše posvetovalno telo, ki bo nadaljevalo aktivnosti na področju reševanja romske problematike, v kateri naj bodo poleg predstavnikov Romov tudi predstavniki posameznih občin, na katerih območju živi najštevilnejša romska populacija.

Glede na veliko potrebo po zagotovitvi primernih bivališč za občane romskega porekla komisija za petičije predlaga, da se nameni poseben poudarek izdelavi planskih dokumentov za sanacijo črnih romskih naselij na primernih občinskih zemljiščih z zagotovitvijo večje podpore države in z motiviranjem Romov za aktivno sodelovanje v izgradnji naselij. Ministrstvo za zdravstvo naj bi po priporočilu komisije za petičije čimprej začelo zastavljeno delo s projektno skupino za izboljšanje zdravstvenega stanja Romov. Komisija mestni občini Novo mesto predlaga, naj čim prej preuči možnosti za komunalno ureditev romskega naselja Šmihele s ciljem saniranja obstoječih in nehygienskih sanitarij, na Vlado RS pa je komisija za petičije naslovila pobudo, naj v proračunu nameni več denarne pomoči oddaji za Rome na Studiu D.

T. G.

po dolenjski deželi

Kot kaže, se vozniki potem, ko ga zvrnejo kak kozareček, težko odlepajo od volana, tudi če jim pri tem pomagajo policisti. Tak dober namen so imeli krški policisti v soboto, ko so nekaj pred drugo uro zjutraj v Leskovcu pri Krškem ustavili 47-letnega Ž. M. Policist ga je ustavil, vendar se možak na njegovo navodilo ni odzval, ampak je odpeljal proti Drnovemu. A policista sta bila hitrejša. Pobežli voznik je moral svoj pogum opravičevati s pihanjem v alkoestem, ki je pokazal 1,33 promila alkohola, zato sta mu policista prepovedala nadaljnjo vožnjo. Voznik se je kljub prepovedi izgubil v temni noči. A ne za dolgo. Može v modrem so ga ponovno ustavili, ta pa je stopil iz avta in pričel bežati.

Isti prostor le dva dni kasneje si je prislužil tudi 24-letni K. A. Tega so v ponedeljek nekaj čez polnoči na magistralni cesti Obrežje - Grmovlje ustavili policisti, ki so ugotovili, da je avto neregistriran, povrhu vsega so z alkoestom dokazali, da je mladenič tiste noči malo preveč pil, saj je napihal kar 1,8 promila alkohola. Policisti so mu nadaljnjo vožnjo prepovedali, česar pa ni upošteval, zato so ga čez slabo uro ponovno ustavili in ga dali na treznjenje.

OB AVTO, ČEKE, KOVČEK

BREŽICE - Prejšnji torek je prišel neznanec do garaže, ki je last Vilka U. iz Slogovskega v brežiški občini. Pot je skozi garažo nadaljeval v hišo, kjer je ukradel ključke osebnega avtomobila Renault Clio registrskih števil KK 75 04D, čeke, bančno kartico in kovček. Ko se je vračal skozi garažo, je ukradel še osebni avto in se odpeljal v noč.

Dvoje mladih življenj terjala cesta pri Krškem

Izsilil prednost

DRNOVO PRI KRŠKEM - Za nami je črn vikend, ki je samo v petek in soboto na slovenskih cestah zahteval kar sedem življenj, dve tudi v krški občini.

V petek, 25. aprila, ob 21.35 se je 24-letni Dušan U. iz Dolenjega Boštana s petko peljal po lokalni cesti od Skopic proti Drnovemu. Ko je pripeljal v križišče lokalne ceste z magistralno cesto Drnovo - Krško, ni zmanjšal hitrosti. Zaradi slabih razmer na cesti v križišču avta pri znaku stop ni mogel ustaviti. Zapeljal je na magistralno, takrat pa se je iz njegove leve strani po prednostni cesti pripeljal voznik kombiniranega vozila Chrysler Vojayer 45-letni Jožef J. iz Krškega. Ko je ta videl, da voznik petice pri znaku stop ne bo mogel ustaviti, je začel zavirati, vendar je kljub temu trčil vanj. Po trku je obe vozili odbilo preko magistralne ceste in sta pristali na travniku. Voznik Dušan U. in njegov sopotnik 28-letni Tomaž P. iz Brežic sta ostala ukleščena v vozilu. Tomaž je umrl na kraju nezgode, voznik pa med prevozom v bolnišnico. Hudo poškodovan je bil tudi Jože J.

Naj bo to priložnost, da znova opozorimo na previdnejšo vožnjo. Med prazniki bo namreč na naših cestah spet več prometa, pričakovati pa je tudi več vinjenih voznikov. Bodite torej pozorni nase in na druge!

T. G.

• Nekateri za zločine dobivajo vsilice, drugi medalje. (Juvenal)

• Pokvarjenega človeka niti lju-dožerci ne marajo. (Jurič)

Elku pet let zapora za umor na mah

40-letni Elko Brajdič je pred letom in pol v romskem naselju Žabjak ustrelil 27-letnega Borisa Brajdiča - Elko naj bi streljal v samoobrambi

NOVO MESTO - Romsko naselje Žabjak je bilo 7. oktobra 1995 prizorišče krvavega obračuna, v katerem je umrl 27-letni Boris Brajdič, ki ga je z vojaško polavtomatsko puško kal. 7,65 mm ustrelil 40-letni Elko Brajdič. Temu je okrožno sodišče pretekli teden za uboj na mah izreklo kazen 5 let zapora.

Elko in Boris sta živela v sovraštvu, ki je bilo tako močno, da sta se oba oborožila in iskala priložnost, da bi poravnala račune. Po Elkovih besedah mu je pokojni velikokrat grozil, da bo ubil njega in njegovo družino.

Boris je usodnega dne popil v romskem naselju in tudi streljal pred eno od barak. To je

Okrožno državni tožilec je sicer zagovarjal mnenje, da je Elko Brajdič Borisa Brajdiča ubil z direktnim naklepom, in se s pričevanjem obdolženega, da je ravnal v silobranu, ne strinja. Senat okrožnega sodišča je sledil pričevanjem Elka in nekaterih prič, ki so poudarjale, da je Boris Elku in njegovi družini večkrat grozil, zaradi česar naj bi Elko živel v večmesečnem strahu, v strahu pa je bil tudi usodnega dne, ko je pred sabo s pištolo v roki nenedoma zagledal Borisa. Senat je Elku Brajdiču za uboj na mah izreklo 5 let zaporne kazni. Sodba še ni pravomočna.

opazil Elko. Odšel je v svoje skrivališče v gozdu in se vrnil s polavtomatsko puško, ki jo je bil kupil od prijatelja za 150 nemških mark. Šel je za Borisom in se pri nekem grmovju iznenada srečal z njim. Boris je v roki držal pištolo. Elko ga je v trenutku ustrelil s puško, v kateri je imel le en naboj. Boris se je sesedel in slabo uro zaradi strela v prsi v novomeški

bolnišnici umrl. Elko je Borisu iz roke vzel pištolo, šel k prijatelju in ga prosil, naj ga odpelje na policijo, kjer se je sam ovadil.

Elko je v svojem zagovoru povedal, da ni vedel, kje je bil pred tem Boris, ker pa je ta ob srečanju nakazal, da bo uporabil pištolo, se je zdrznil in ga ustrelil s puško iz razdalje kakšnega metra. Šlo naj bi le za vprašanje, kdo bo koga ustrelil prvi. Očividec Milan Rataj je potrdil obdolženčevu pričanje, da je ta streljal iz razdalje enega metra, povedal pa je tudi, da

je bil pokojnik močno vinjen, tako da se je majal in govoril nerazločno. Iz strokovnega mnenja centra za kriminalistično-tehnične preiskave pri ministrstvu za notranje zadeve je razvidno, da je vstrelina nastala pri strelu iz neposredne bližine, smodniški kolobar in ožganine vstrelne rane pa kažejo, da je obdolženec ustje nastavka vojaške puške naslonil na oškodovančevu telo in sprožil. Obdolženec je bil ob dejanju trezen, v pokojnikovi krvi pa je bilo približno 2 promila alkohola. Iz pričevanj prič Romov je bilo jasno, da so tamkajšnji prebivalci razdeljeni v dva nasprotna si tabora, ki navijata vsak za svojo stran.

T. G.

OD POKOJNIKA, KI JE POKOPAN V ŽUŽEMBERKU, SO SE DOMAČI POSLOVILI V ŽABIAKU - Boris, ki je bil ubit pred letom in pol, je zapustil štiri otroke, stare dve do devet let. Fotografija je bila posneta dan po njegovi smrti. (Foto: T. G.)

Revija slovenskega rokometu v Novem mestu

Novo mesto je srečen kraj za slovensko žensko rokometno reprezentanco, saj si je tukaj priborila udeležbo na svetovnem rokometnem prvenstvu v Nemčiji - Veliko zanimanje gledalcev

NOVO MESTO - Novo mesto je bilo pred leti eno izmed središč slovenskega ženskega rokometu. Potem so prišli krizni časi in rokomet je skorajda zamrl. V zadnjem času opažamo nove poskuse, da bi ženski rokomet spravili na zeleno vejo, kar bo morda športnim zanesenjakom uspelo.

V zadnjem času tudi razmere v slovenskem reprezentančnem okolju niso bile najboljše, čeprav imamo v Sloveniji dve vrhunski ekipi, kot sta Robit Olimpija in Krim Elekta. Velik premik je bil narejen, ko je na čelo slovenskih ženskih rokometnih reprezentanc prišel znanj novomeški športni delavec Janez Štrukelj, ki je znal mobilizirati rokometiške, pa tudi strokovni tim, ki zdaj, lahko rečemo, dela kot švicarska ura. Prva žetev je uvrstitev naše reprezentance na svetovno prvenstvo, česar

prav gotovo ne bi dosegli, če Janez Štrukelj ne bi še pravi čas mobiliziral vseh sil.

Tako smo zadnji vikend v novomeški športni dvorani Marof bili priče izjemne rokometne gala predstave, saj so naše rokometiške imele v gosteh dve reprezentanci, s katerimi bodo prekrizala meče tudi na bližnjih Mediteranskih igrah v Italiji. Ženska reprezentanca Italije je bila v Novem mestu na nekajdnevni pripravah, da bi potem te izkoristila za številna prijateljska srečanja. Najprej so se Italijanke pomerile z našo reprezentanco, tekmo so dobile naše izbranke s 24:19 (10:10). V reprezentanci je nastopila tudi nekdanja novomeška rokometiška Mojca Derčar, ki je prijateljnost presenetila in dosegla tri gole. Italijanska reprezentanca se je srečala tudi z mladinsko reprezentanco Slovenije, vendar so jo gostje dobile s 14:12 (5:6). Vrhunec dnevo rokometu v Novem mestu pa sta bili kvalifikacijski tekmi med Slovenijo in Grčijo. Oba dneva so visoko zmagale naše mlade reprezentantke, ki so pokazale izvrstno igranje in s tem potrdile, da sodijo že kar v vrh evropskega ženskega rokometu. Zlasti je bila zanimiva druga tekma - naše so zmagale s 34:13 (14:7) - kjer so dekleta igrala že pod visom uvrstitve na svetovno prvenstvo, saj se je zanje izredno ugodno končala tekma Ukrajina : Francija v Zaporožju. Videli smo tudi blesteč nastop ljubljank Tanje Oder, ki je zabila trinajst golov ali toliko kot celotna grška reprezentanca.

Tako bo Novo mesto našim iz-

branim rokometiškam ostalo v lepem spominu. Bile so lepo sprejete, odložile pa so se z lepo igro, ki se ne bo kmalu pozabila. Po dolgem času smo videli na delu tudi dolenjske rokometiške iz Kočevja, Šentjerneja in Škocjana. Srečale so se s kadetsko reprezentanco Slovenije, ki se pripravlja tudi na kvalifikacijska tekmovanja. Mlade slovenske reprezentanke so bile po pričakovanju boljše in so zanesljivo zmagale.

SLAVKO DOKL

NAJBOLJŠI MORIS

KOČEVJE - Na vojaškem strelišču v Svetlem Potoku pri Kočevju je bilo v soboto drugo odprtostno prvenstvo Kočevje 97. Tekmovanje je pripravil Moris, nastopilo je 42 ekip slovenske vojske, policije, UNZ, varnostnih agencij, Zveze slovenskih častnikov in lovskih organizacij ter deset posameznikov. Med ekipami so bili najboljši tekmovalci Morisa, med posamezniki pa Lojze Trstenjak s Ptuja.

ZMAGALA JOŽE TURK IN BARBARA PAJER

OTOČEC - Novomeška obrtna zadruga Hrast, ki je te dni praznovala 20. obletnico ustanovitve, je na zunanjih igriščih na Otočcu pripravila 3. VIP teniški turnir za svoje sodelavce in poslovne prijatelje. V konkurenci dvojic je nastopilo 36 igralcev. Zmagala je dvojica Jože Turk (N.m.) - Barbara Pajer (Lj.), druga sta bila Brane Vidmar (Straža) in Jože Kocjančič (N.m.), tretja pa Tone Vesel (N.m.) in Tadeja Borštnar (N.m.).

MATEJ STAREŠINIČ ZMAGAL V VARAŽDINU

VARAŽDIN - Na kolesarski dirki deček "za veliko nagrado opeke" v Vinici pri Varaždinu je na 28-kilometrski progi zmagal Črnoma-ljan Matej Starešinič pred svojim klubskim kolegom Matjažem Vrtnom. Josip Radakovič je bil deveti, Božidar Paun pa enajsti.

NEPRIČAKOVAN PORAZ KRKE - Igra pod gostujočim košem, ki tokrat ni bila blesteča.

Krki ni uspelo premagati velikega tekmeča

Nepričakovano klonila v srečanju s Kraškim zidarjem

NOVO MESTO IN KRŠKO - Boj za prva štiri mesta, ki peljejo v elitno slovensko košarkarsko ligo, se zaostuje. Krka je bila na najboljši poti, da si že po zaključku prvega dela tekmovanja izbori mesto med štirimi najboljšimi, vendar si je z nepričakovanim porazom s Kraškim zidarjem plasma malce pokvarila. Krčani, ki so slabo štartali, so se pobrali, in zdaj spet najavljajo kandidaturu za povratek v ligo najboljših.

Med tednom sta naši ekipi odigrali štiri tekme. Krčani so iztržili popoln izkupiček. Prvi

so v tem zanimivem tekmovanju "vzeli skalp" ljubljanskemu Litostroju - Slovanu, ki se je pred tedni tako srečno rešil iz stiske, ko se je srečal doma z Novomeščani. Potem pa še s košarkarji iz Škofje Loke, ki so resni kandidati za napredovanje. Krčani so tako zabeležili dve pomembni zmagi, in še to z ekipami, ki se vidijo že v prvem razredu.

Novomeščani niso imeli enako srečo. Med tednom so gostovali v Šentjurju, kjer so premagali Kemoplast, kar je bilo nekoliko pričakovano. Nismo pa pričakovali poraza na domačem parketu s košarkarji iz Sežane. Kraškega zidarja so naši košarkarji v prvem krogu z lahkoto premagali na njihovem igrišču, zato so ljubitelji košarke v Novem mestu pričakovali, da se bo slika ponovila.

Žal ni bilo tako! Košarkarji Krke so nastopili oslabljeni. Zaradi gripe sta manjkala oba organizatorja igre Simon in Miha Petrov. Njuno vlogo je prevzel betavni Uroš Jazbec, ki je dal vse od sebe, vendar ni zmozel tako hudega bema. Gostje, ki imajo zelo visoke postave, so izkoristili ponujeno jim prilagoditve. In so do vrha napolnili koš domačih košarkarjev. Škoda za zamujeno priložnost! Ni časa za objokavanje, jutri je nov dan. Na programu je še šest krogov, pa bodo košarkarji Krke v polni postavi lahko pokazali, kaj znajo in kaj zmorejo. Glede na prikazano igranje je njihovo mesto po ocenah strokovnjakov v prvi slovenski košarkarski ligi. Seveda, če se bo popravil odnos do igre.

Rezultati: Krško : Loka kava 79:68 (44:29), Kemoplast Šentjur : Krka 81:94 (43:46), Krško : Litostroj Slovan 85:74 (43:36) in Krka : Kraški zidar 73:92 (37:36). Vrstni red po 8. krogu: 1. Litostroj Slovan 15, 2. Loka kava 14, Krško in Krka 13, Kraški zidar 12, Rogaška Donat Mg II, Kemoplast Šentjur 10 in Ilirija 8 točk.

S. D.

ŠPORTNO POPOLDNE ZA PREDŠOLSKE OTROKE

NOVO MESTO - Agencija za šport Novo mesto bo v četrtek, 8. maja, ob 16. uri na novomeškem stadionu pripravila športno popoldne za starše in njihove predšolske otroke, ki se bodo pomerili v teku, metu žogice, štafeti, skoku v daljino in drugih športnih disciplinah.

ČOLNARJENJE PO KRKI

ŽUŽEMBERK - Kajak-kanu klub Žužemberk bo v nedeljo, 4. maja, pripravil rekreativno čolnarsko regato od vasi Krka do Žužemberka. Zbor udeležencev v vasi Krka bo ob 9. uri, ko bodo organizatorji začeli zbirati prijave, pripravili pa bodo tudi nagradni kviz. Start regate bo ob 10. uri, postanka z okrepčili pa bosta v Zagradcu, pod elektrarno, in v Šmihelu, pod mlinom. Zaključek regate bo v Žužemberku, pri kmečkem turizmu Koren, predvidoma ob 15.30. Praga je dolga 18 km.

SPET POKALI

VELIKE LAŠČE - Mlade telovadke iz Velikih Lašč so se spet uveljavile na nedavnem tekmovanju ekip v športni gimnastiki, ki ga je organiziralo športno društvo Partizan Moste v Ljubljani. V mlajših deklet C program športne gimnastike so osvojile mlajše deklice iz Lašč 1. mesto; v skupini starejše deklice pa ena ekipa iz Lašč drugo mesto, ena pa tretje mesto. Domov so se vse tri ekipe vrnile s pokali in diplomami.

DRŽAVNO PRVENSTVO V JU-JITSU TACEN 97

TACEN - Na državnem prvenstvu v ju - jitsu za kadete in člane v Tacnu je nastopilo tudi precej belokranjskih in posavskih tekmovalcev. Rezultati - kadeti: nad 63 kg - 1. Marko Radanovič, 3. Simon Kurnik, 5. Stane Berce (vsi Krško), do 63 kg - 1. Vasja Sedrinek, 3. Borut Krnc, 7. Matjač Vrtovšek (vsi Krško), do 55 kg - 3. Janez Draksler (Krško) in 7. Goran Luič (Ninja Črnomelj), do 48 kg - 2. Marko Šikonja (Črn.), Kadetinja do 50 kg - 1. Tina Nemanic (Črn.), 2. Romana Košir (Krško), do 58 kg - 1. Mateja Urek, 2. Nina Jazbinskec, 3. Lucija Smrdelj, 4. Ines Daničič (vse Krško), nad 58 kg - 1. Mateja Resnik (Krško), Člani do 62 kg - 2. Darko Kastelic (Črn.), do 72 kg - 5. Danijel Lipar (Krško), do 82 kg - Sandi Ogorevc (Krško), do 92 kg - Bernard Močnik (Krško), nad 92 kg - 5. Miran Podlipnik (Krško).

MLADE DOLENJSKE ROKOMETIŠKE - Naše mlade rokometiške res niso bile enakovredne tekme slovenskim kadetinjam, vendar so s svojim nastopom razvešile številne ljubitelje rokometu na Dolenjskem. Spet lahko z optimizmom zremo v bodočnost dolenjskega ženskega rokometu.

ANDREJ MURN PO LORGERJEVIH STOPINJAH

CELJE - Novomeščan, mlajši mladinec Andrej Murn, je v Celju na otvoritvenem mitingu dosegel na 110 m ovire (14.27) in pravijo, da gre po stopinjah slavnega celjskega atleta Stanka Lorgerja. Na 1000 m je zmagal Aleš Tomič (2:25.74), enako tudi Katelic na 300 m ovire (39.19). Zmagala sta si priborila tudi Brežičana Planinc in Kostevc; prvi je preskočil lestvico na višini 186 cm, drugi pa na 4.60 m, ter Kosova s palico (3.20 m). Brežiški atleti so nastopili s palico (3.20 m) tudi v Kopru, Simona Kozmos pa je postavila nov državni rekord v kladivu (49.56 m).

Krške telovadke na stopničkah

Gimnastično društvo RAIN iz Krškega po šestih mesecih treninga doseglo prve vidne rezultate - Posvetovanje le delno uspelo

KRŠKO - Gimnastično društvo RAIN iz Krškega, ki deluje od aprila lanskega leta, aktivno pa je šele od septembra istega leta, je pred dnevi v Krškem pripravilo posvetovanje o razvoju ženske športne gimnastike v občini, na katero je povabilo ravnateljice osnovnih šol in tudi učiteljice športne vzgoje. Kljub skromni udeležbi je bilo posvetovanje poučno, hkrati pa je prineslo

tudi nekaj rešitev za razširitev tega lepega športa. Prihodnje leto naj bi učiteljice športne vzgoje na osnovnih šolah po predlogu GD RAIN v zimskem šolskem semestru eno šolsko uro tedensko posvetili samo gimnastiki in tako omogočili izvajanje tekmovalnega C programa Gimnastične zveze Slovenije. Gimnastično društvo namreč želi s svojo dejavnostjo staršem in otrokom popopri izbor vpisovanja v ženskih športih v občini in je prav zaradi tega društvo specializirano za žensko športno gimnastiko, kar v nadaljnjem razvoju ne izključuje tudi začetka moške športne gimnastike. Vodstvo gimnastičnega društva je dosedaj uspešno sodelovalo z leskovoško in krško osnovno šolo, kjer so opravili testiranja in deklice z visokim odstotkom psihofizičnih sposobnosti povabili v vrste društva, kjer je v šestih mesecih že zrasla vrsta kadetinj B programa GZS. Podobna testiranja naj bi na krških osnovnih šolah izpeljali septembra, tako tudi demonstracijske nastope s selekcijami telovadk B gimnastičnega programa. Telovadke so v spomladanskemu delu kvalifikacij nastopile že na letošnjem državnem prvenstvu.

Telovadka Simona Gnidica je v Ljubljani osvojila 14. mesto, kar je bil njen prvi nastop. Telovadke Simona Gnidica, Špela Lupšina in Samantha Špiler pa so bile ekipno tretje.

RENATA ZORKO

DVAKRAT DRUGO MESTO V SEMI CONTACTU

NOVO MESTO - Na drugem turnirju za državno prvenstvo v semi contactu v Novi Gorici sta člana karate kluba Novo mesto Izairi Petrit in Toni Turk nastopila v finalu in vsak v svoji kategoriji osvojila drugo mesto. Mladinec Tomi Tekstor je bil med mladinci dvanajsti.

KREPKA POMOČ NAVIJAČIC - Navijaška skupin deklet iz osnovne šole Bršljin redno spremlja košarkarje Krke na vseh tekmah končnice državnega prvenstva v domači dvorani. Z glasnim navijanjem ob igrišču so prebudile tudi ostale gledalce, med minutami odmora in med obema polčasema pa sredi igrišča pokažejo tudi akrobatske spretnosti, katerih je naučila profesorica Lorena Lapajne. Dekleta svoj posol dobro obvladajo, saj izkušnje že dve leti nabirajo na tekmah šolske košarkarske lige, v kateri nastopa tudi vrsta bršljinke osnovne šole. (Foto: I. V.)

Novomeška atletika v Slovenskem vrhu

Novomeški atleti so lansko sezono sklenili zelo uspešno - Osvojili 81 medalj - Imeli so dva tekmovalca na najvišjih svetovnih prireditvah, kot so olimpijske igre in svetovno prvenstvo

NOVO MESTO - Atletski klub Novo mesto, ki šteje 158 aktivnih članov je pred dnevi ocenil lansko atletsko sezono. Glede na to, da so dolenjski atleti lani postavili štiri republiške rekorde, osvojili osem naslovov državnega prvaka in imeli enajst reprezentantov ter da so na različnih republiških tekmovanjih osvojili 81 medalj, je bila sezona kronana z uspehi.

Poleg vsega velja omeniti, da so imeli v Igorju Primc tudi udeležena na olimpijskih igrah v Atlanti in mladega Aleša Tomiča na mladinskem svetovnem atletskem prvenstvu v Sydneyju. Predsednik AK Krka mag. Boris Dular je na novinarski konferenci razgrnil načrte dela za prihodnje leto oziroma dolgoročno tja do leta 2000, vse do naslednjih olimpijskih iger. V teh letih Dolenjci nameravajo osvojiti naslov ekipnega državnega prvaka, imeti na olimpijskih igrah v Sydneyju tri udeležence, enega na svetovnem prvenstvu leta 1997, tri tekmovalce na Mediteranskih igrah 1997, eden naj bi osvojil kolajno. Prihodnje leto

naj bi na članskem Evropskem prvenstvu nastopili trije tekmovalci. Veliko pozornost posvečajo tudi atletom, stariim do 23 let, ki imajo tudi svoja prvenstva. Mag. Boris Dular je dejal: "Glede na to, da smo lani 100-odstotno izpolnili načrte, sem prepričan, da bomo tudi te, ki jih planiramo za naslednja štiri leta. Osnova za izpolnitev naših načrtov so dobri materialni pogoji, ki nam jih v glavnem zagotavlja naš glavni pokrovitelj, delovni kolektiv tovarne zdravil Krka, seveda pa tudi drugi sponzorji. V klubu imamo kakovostne trenerje in bogato tradicijo, ki sloni na izrednih rezultatih sedanjih in bivših atletov, kot so Marjan Špiler, Darko Cujnik, Tine Zaletel, Jelka Hude, Janez Penca, Igor Primc, Tomaž Božič, Aleš Tomič in drugi." V AK Krka nameravajo letos za potrebe atletike porabiti blizu 20 milijonov tolarjev, od tega

naj bil Krkin prispevek 45 odstotkov, 25 odstotkov bo primaknila Mestna občina Novo mesto, ostalo pa drugi sponzorji.

S. D.

PEDAGOGI SO PRVAKI

NOVO MESTO - Končano je tekmovanje v novomeški občinski košarkarski ligi, v kateri je nastopalo 24 moštev. S 6 zmagami in brez poraza so v rednem delu v 1. ligi zmagali Pedagogi, z enim porazom so bili drugi Kekci, tretji je bil Biroelektronik, četrti Žužemberk, pete Legende, šesti Marof, sedma Mala klinika cinizma in osmi Rafting klub Gimex. V 2. A ligi je zmagala Elektronika Bajc, v 2. B ligi pa Revoz. V končnici so Pedagogi s 94:81 premagali Kekce in dokončno postali prvaki, na tekmi za tretje mesto je s 80:70 Biroelektronik premagal Legende, v kvalifikacijah za prvo ligo pa je sta bila uspešna Žužemberk in TPV. Med strelci je bil najboljši Slavko Zupančič (TPV) s 198 točkami.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

* V teniškem centru na Otočcu se ponašajo z vrsto visoko strokovno usposobljenih učiteljev tenisa, ki vam pomagajo priti v svet tenisa, če ste popoln začetnik, ali pa vas naučiti še več, čeprav ste že pravi teniški znanec. Za odrasle imajo tako petdnevni deseturni challenge začetni tečaj, petnajsturni nadaljevalni tečaj so poimenovali Australian open, situacijski tečaj za nepredneje igralce pa US open. Skupine sestavljajo trije do štirje tečajniki, naučeno pa po igri razčlenite na osnovi video pos-

netkov. Cena prvega tečaja je 10.900 tolarjev, cena ostalih dveh pa 19.900 tolarjev. Za individualno uro učenja boste odšteli 2.500 tolarjev oziroma po 1.250 tolarjev, če gre za dve osebi. Tečaji so od ponedeljka do petka popoldne, v soboto in nedeljo pa po dogovoru.
* Na teniškem turnirju Hrast 97 v teniškem centru Otočec sta zmagala Branka Pajer in Jože Turk, druga sta bila Brane Vidmar in Jože Kocjančič, tretja pa Tadeja Borštnar in Tone Vesel. Nastopilo je 18 parov.

Primorci presenetljivo premagali Bobre

Na drugi tekmi slovenskih rafting klubov, ki jo je v soboto pripravil RK Gimpex iz Straže na Krki, presenetljivo niso slavili svetovni prvaki ljubljanski Bobri, ampak Primorci iz Čezsoče

ZAGRADEC - Rafting klub Gimpex iz Straže je v soboto pripravil izredno dobro organizirano drugo tekmo za državno prvenstvo, kjer so se na vodni progi od Zagradca do Drašče vasi pomerile posadke osemnajstih klubov. V izrednih tekmovalnih pogojih zaradi malce narasle Krke so se tekmovalci lahko vozili preko kaskad in jezov, kar ni običajna praksa.

Med nastopajočimi smo se razveselili zlasti tretje posadke strážskega Gimpexa, v kateri veslajo sami osnovnošolci iz Vavte vasi. Glede na to, da so začeli zelo zgodaj z veslanjem, torej ni treba skrbeti za bodočnost tega lepega in zdravega športa v gornjem delu reke Krke.

Tekmovanje se ni odvijalo po napovedi. Prvi favoriti Bobri iz Ljubljane, ki so svetovni prvaki v raftingu, presenetljivo niso osvojili prvega mesta. Premagala jih je mla-

RAFTINGI NA ŠTARTU - Sobotna veslaška pireditev v Zagradcu na Krki je privabila veliko ljubiteljev veslanja, ki so lahko občudovali močne in hlabre fante, ki se niso ustrašili nekoliko bolj narasle Krke. Vseh 18 posadk je brez najmanjših nezgod priveslalo do mostu v Drašči vasi. (Besedilo in slika: S. D.)

ANDRAŽ VEHOVAR PODPISAL POGODBO - Pred dnevi sta v Novem mestu direktor podjetja Eko projekt Polar inž. Andrej Švent in naš srebri olimpijonek Andraž Vehovar podpisala večletno pogodbo o sponzoriranju tega našega vrhunškega športnika veslača. Ker so Polar monitorji srčnega utripa nepogrešljivi del športnikove opreme, jih že nekaj let uporablja naša kajakaška reprezentanca, seveda pa tudi Andraž Veho. V razgovoru z Andražem, kjer je bil navzoč tudi trener slovenske reprezentance Andrej Jelenc, smo zvedeli, da Andraž že tri leta uporablja monitor srčnega utripa in mu je tudi veliko pomagal pri osvojitvi srebrne kolajne na olimpijskih igrah v Atlanti. Na sliki: Andraž Veho var podpisuje pogodbo o večletnem sponzorstvu s podjetjem EKO Projekt (Besedilo in slika: Slavko Dokl)

VELIKO ZANIMANJE ZA MALI NOGOMET

NOVO MESTO - Tekmovanje v občinski ligi v malem nogometu, ki ga organizira novomeška Agencija za šport je v polnem teku. Na tekmovalni, kjer sodeluje 32 moštev, so boji zelo izenačeni in zanimivi. Nogometaši so odigrali v zadnjem vikendu tri kola. V 1. travni ligi vodi Viromo Šmarješke Toplice pred Rečro vasio, Dimnikarstvo Mihele itd. V 2. A - travnate lige vodi Vinica Plastoform, sledi Družinska vas in Dual Ekspres. V 2. B - travne igre je trenutni vrstni red: 1. Fužinar Dvor, 2. Daba, 3. Šmihel - Žužemberk.

USPEŠNI KRŠKI PLESALCI

KRŠKO - V nedeljo je bil v organizaciji plesnega kluba Urška v Novi Gorici kvalifikacijski turnir v standardnih in latinskoameriških plesih, kjer so nastopili tudi plesalci krškega kluba Lukec. Tekmovanja se je udeležilo sedem plesnih parov iz Krškega, kar šest pa jih je plealo v finalu. Mladinski par Jernej Ferme in Maja Lesjak je prvič zmagal v latinskoameriških plesih in bo v kratkem prestopil v višji, B-rzred, enako tudi mladince Mitja Puntar in Jasmina Zakšek, ki sta na tej tekmi dosegla 2. in 3. mesto. Mlajši mladinski par Peter Teropšič in Tina Strgar je tudi prijetno presenetil z odličnim 2. mestom v standardnih plesih. Seveda sta na tem temovanju blestela tudi mladince Sebastian Vodlan in Urška Klakočar, ki so jima sodniki v obeh kategorijah plesov prisodili sama prva mesta.

TOM USPEŠNO V ITALIJI

MIRNA - Igralci mirnskega badmintonskega kluba TOM so uspešno nastopili na močnem mladinskem turnirju v italijanskem Meranu. V konkurenci 120 igralcev iz Nemčije, Avstrije, Madžarske, Italije, Hrvaške in Slovenije so se v starostnih kategorijah do 14, do 16 in do 18 let kar osemkrat uvrstili na mesta, ki prinašajo kolajne. Po zmagi v Ausburgu pred dvema tednoma je spet zablestel Nejc Vojnovič, tretje mesto v Meranu med vrstniki do 14 let je velik uspeh tega tekmovalca. Skupaj z Bojanom Kolencem se je Nejc prebil tudi v polfinale pri dvojicah. Pri dekletih je komaj 11-letna Špela Silvester premagala svoje tri leta starejše tekmičice in tudi zasedla tretje mesto. S sestro Urško sta bili tretji tudi pri dvojicah. V kategoriji do 16 let je Uroš Škerbiš klonil šele v finalu, premagal ga je ljubljčan Miha Pohar. Odlično, tretje mesto je dosegel tudi Dušan Škerbiš v absolutni mladinski konkurenci. Mirnski TOM se je med devetnajstimi ekipami uvrstil na odlično tretje mesto, čeprav je na tekmovalju nastopil brez dveh najboljših tekmovalcev, ki sta na evropskem ekipnem prvenstvu v Turčiji.

MILE ČUK

tati: 1. RK Vančar (Čezsoča) 15:57.19, 2. RK Bober I. (Lj.) 5:37 zaostanka, 3. RK Gimpex I. 12.21, 6. RK Gimpex II. 49.00, 17. RK Gimpex III. 19.37.70 sekund zaostanka za zmagovalcem.

S. DOKL

ŠKEDLJEVA PODRLA 432 KEGLJEV

POSTOJNA - Na kegljaškem tekmovalju v Postojni, kjer je nastopilo blizu 200 kegljačev in kegljark, je Trebanjka Dušana Škedelj podrla 432 kegljev in je trenutno na izredno visokem sedmem mestu. Pri moških vodi Hari Steržaj (Konstruktor Maribor) z 987 keglji, pri dekletih pa Bartolovičeva iz Hrvaške z 468 podrtimi keglji.

DUŠANKA ŠKEDELJ SLAVILA NA MERCATORIADI

LJUBLJANA - Na kegljišču društva Invalid je bila pred dnevi letošnja Mercatoriada, na kateri so dolenjske ekipe dosegle lep uspeh. Ekipa Mercator - KZ Krka Novo mesto je osvojila drugo mesto, trebanjska kegljarka Dušana Škedelj pa prvo. Njenemu uspehu sta se pridružili še Ričljeva (M-KZ Krka), ki je bila druga, in tretjevrščena Milena Veber (M-PC Gradišče).

ZMAGALI BALINARJI

MIRNA - Na baliniščih na Mirni in v Šentjanžu so pripravili prvenstvo Dolenjsko-Štajerske balinarske zveze, na katerem je nastopilo šestnajst dvojic. Kljub hladnemu vremenu, ki ni bilo primerno za takšna tekmovalja, so tekmovalci vztrajali do konca, za kar zaslužijo vso pohvalo. Vrstni red: 1. BK Partizan Trbovlje (Sluga - Kastelic), 2. BK Dolenjska vas (Šukunja - Zajc), 3. BK Dana Mirna (Novak - D. Turk), 4. BK Krško (Ivič - Martincič). Prvi dve uvrščeni dvojici sta si priborili pravico igranja na prvenstvu Slovenije.

RUDI MRAZ

ZMAGALA DVOJICA IZ KRŠKEGA

MIRNA NA DOLENJSKEM - Kljub temu da so dolenjski balinarji ostali brez svojega igrišča, ki je bilo pri novomeškem domu starejših občanov v Šmihelu, kar pridno nadaljujejo s tekmovalji, vendar žal na drugih igriščih širom Dolenjske in Posavja. Organizirali so prvenstvo Dolenjske v dvojicah, kjer sta slavila Krčana Matič in Ivič. Vrstni red: 1. BK Krško (Matič - Ivič), 2. BK Cestar (Klobučar - Pirc), 3. BK Dolenjska vas (Šukunja - Zajc), 4. BK Dana Mirna (Novak - D. Turk), 5. BK Šentjanž (Jerovšek - I. Majcen), 6. BK Krmelj (Gambeta - V. Jaklič).

R. M.

ZMAGI ZA SCORPION

NOVO MESTO - Na državnem prvenstvu v kick boxingu v disciplini semi contact sta Dragan Mikič in Erika Schwaiger v svoji kategoriji med mladinci oziroma mladinkami zmagala, Urban Kastelec je bil tretji, Alina Fink pa četrta.

MALI NOGOMET V METLIKI

METLIKA - Športna zveza Metlika organizira občinsko prvenstvo v malem nogometu, na katerem sodeluje deset ekip. Tekme bodo vsako nedeljo dopoldne na igrišču na Pungartu. V prvem krogu so se srečali: Grabrovec : Radovica 2:0, Policijska postaja Metlika : Dobravice 5:0, Metlika I: Lokvica 5:0, Boršt : Slamna vas 6:3, tekma Metlika II: Metlika III bo odigrana med tednom.

JAKA MOŽE ČETRTI NA MADŽARSKEM

NOVO MESTO - V nedeljo je bilo na Madžarskem motokros tekmovalje za Pokal Alpe - Jadran, na katerem sodeluje 7 držav. V zahtevni konkurenci se je slovensko zastopstvo dobro odrezalo. V državni reprezentanci sta nastopila tudi Novomeščana Jaka Može (80 ccm) in Ludvik Mežnar (112 ccm). Naša tekmovalca sta zasedla četrto oziroma šesto mesto.

Lisca se je obdržala v prvi ligi

Ribničani tokrat slabše kot zmorejo

RIBNICA - V drugi kvalifikacijski tekmi za uvrstitev v prvo ligo so rokometarji Lisce tudi v Ribnici premagali Inles. S končnim izidom 2:0 v zmagah so si Sevnici zagotovili obstanek med prvotligaši oziroma potrdili "čudež" ob koncu tekmovalja v ligi, ko so prav v zadnji tekmi nepričakovano premagali trboveljski Rudar in se izognili selitvi med drugoligaše. Ribničani so na prvi tekmi v Sevnici nudili močan odpor, pred svojimi gledalci - zbralo se jih je blizu 700 - pa so se nekam izgubili. Zdi se, da je pomebnost srečanja glavni "krivec" za nekoliko slabšo igro v številnimi napakami, ki sicer niso bile značilne za nastope "lesarjev" na dosedanjih tekmah. Oba vratarja sta imela slab večer, napad je bil neučinkovit, saj igralci niso upoštevali navodil trenerja Šibile, "naj igrayo na dolg napad". Posamične akcije so bile namreč lahke zalogaj za bolj izkušeno obrambo Sevnice. Po tekmi je Inlesov trener Šibila dejal, da njegovi fantje niso igrali slabo, ekipa pa nima potrebnih izkušenj. Zadovoljen je z drugim mestom, saj so pred začetkom prvenstva načrtovali le obstanek v II. ligi.

M. GLAVONIČ

VESTI IZ KOČEVJA

KOČEVJE - V prijateljski mednarodni rokometni tekmi je italijanska ženska reprezentanca premagala Kočevje s 24:14. Za gostiteljice sta po tri zadetke dosegli Dragičevićeva in Vukova. Košarkarji Snežnika bodo tudi v prihodnje igrali v prvi B ligi, saj so v tretji odločilni tekmi premagali Celje z 89:82. Izjemen uspeh sta na "Teku trmastih" na Visokem pri Kranju dosegla kočevska tekača Franc Kocijančič in Srečo Majetič. Kocijančič je bil v skupini veteranov tretji, Majetič pa v skupini do 40 let drugi.

M. G.

TENIS V LUTRŠKEM SELU

LUTRŠKO SELO - Na teniških igriščih na Lutrškem selu je bil zadnji vikend teniški turnir za namlajše za Pokal Grip Inženering. Letnik 1987 in mlajši: 1. Mojstrovic (Straža), 2. Medle (Otočec), 3. Teič (N.m.). Letnik 1985 in 1986: 1. Gabrič (N.m.), 2. Zaletelj (N.m.), 3. Lavrič (Drganja sela). Starejši dečki letnik 1982 - 1984: 1. Tomič (Krško), 2. Šinkovec (Ratež), 3. Selak (Vinica). (J. Olujčić)

ZMAGA RIBIČA NA KRITERIJU MEST

KAMNIK - Kolesarji Krke - Telekom in Savaprojekta iz Krškega v članski konkurenci na "Kriteriju slovenskih mest" v Kamniku niso dosegli kakšnih vidnih rezultatov, kar pa seveda ne velja za mladince, ki so se dobro odrezali. Med starejšimi mladinci je slavil Novomeščan Ribič, v kategoriji mlajših mladincev je bil Krčan Četrnič drugi, Novomeščan Jure Zrimšek pa tretji.

ZMAGALI ŠAHISTI

NOVO MESTO - Na pokalnem šahovskem prvenstvu Dolenjske je nastopilo pet ekip v organizaciji ŠK Novo mesto. Vrstni red: 1. ŠK Stari trg ob Kolpi, 2. ŠK Novo mesto, 3. ŠK Kočevje, 4. ŠK Višnja Gora - Stična, 5. ŠKO Grosuplje. Finalni doboj: Stari trg - Novo mesto 3:1, v nadaljnje tekmovalje so se uvrstili šahisti iz Starega trga.

RADIO KRKA ŠE VEDNO NA VRHU

NOVO MESTO - Nogometaši novomeškega radia Krka so se v gostovanju v Ilirski Bistrici vrnili s tremi točkami. V zanimivi tekmi so premagali ekipo Transporta z 2:0 (strelca Plevnik in Perše) ter tako na lestvici obdržali prednost petih točk pred zasledovalci. Enako uspešni so bili tudi nogometaši Kolpe, ki so v Ljubljani premagali Ilirijo s 3:0. V 19. krogu, ki bo v soboto ob 16.30 uri, se bodo Novomeščani v Portovaldu pomerili z ekipo Mengša. Rezultati drugih selekcij: mladinci Elan: Primorje 2:2, kadeti Tabor Grosuplje: Elan 0:9 in mlajši dečki Ilirija (Lj.): Elan 0:5.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

E-SPORT

IZŠLA JE 63. — MAJSKA ŠTEVILKA REVIEJE E-SPORT, MODA, AVTO

V galeriji uspešnih slovenskih športnikov tokrat gostujejo veslač Iztok Čop, nogometaš Primož Gliha, rokometar Robita Olimpije, rokometarji Preventa in odbojkarji Salonita.

Na modnih straneh je v ospredju moda za mlade. Novosti iz pariških izložb in dosežki slovenskega modnega oblikovanja dajejo pečat pomladansko-poletni sezoni. Pogovor s Stanetom Jerkom razkriva bogato ustvarjalnost vodilnega slovenskega modnega fotografa.

Iz sveta avtomobilizma se predstavljata celotna družina Renault megane vključno z novim cabriom, na preizkušnji pa sta bila tudi volkswagen sharan in nissan terrano II. Mercedes pripravlja terenca v novem razredu M, Rover pa je sladokuscem ponudil model MGF.

Majska številka revije E-SPORT, MODA, AVTO je že naprodaj po vsej Sloveniji — tudi tokrat na 120 barvnih straneh z več kot 250 atraktivnimi fotografijami.

Svet
Osnovne šole ŠMIHEL
Šmihel 2
8000 NOVO MESTO

telefon: 068/323-970, fax: 068/23-951

razpisuje prosto delovno mesto

• RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. list RS, 12/96). Ravnatelj bo imenovan za 4 leta.

Začetek dela: 1. septembra 1997

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov sveta OŠ ŠMIHEL z oznako "RAZPIS ZA RAVNATELJA". Kandidati bodo obveščeni o izbiri v zakonitem roku.

OBČINA TREBNJE

Svet občine Trebnje je 26. 3. 1997 sprejel sklep o javni razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana občine Trebnje kot osnovo za spremembe in dopolnitve Prostorskih ureditvenih pogojev, ki bo trajala do 18. 5. 1997. Skladno s tem sklepom

vabimo

vse občane, da svoje pripombe in predloge posredujejo na sedežu občine Trebnje ali na sedežih svojih krajevnih skupnosti, kjer je razgrnjen osnutek sprememb in dopolnitev.

Istočasno vabimo vse občane, da se ob zaključku javne razgrnitve udeležijo javne obravnave, ki bo

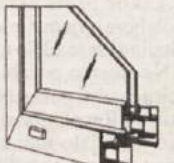
- 5. 5. 1997 ob 18.00 za območje KS MOKRONOG v sejni sobi — kulturni dom Mokronog;
- 5. 5. 1997 ob 20.00 za območje KS MIRNA v osnovni šoli Mirna;
- 6. 5. 1997 ob 18.00 za območje KS TREBNJE v sejni sobi KS Trebnje;
- 6. 5. 1997 ob 20.00 za območje KS DOL. NEMŠKA VAS v gasilskem domu Dol. Nemška vas;
- 7. 5. 1997 ob 18.00 za območje KS VELIKA LOKA v zadržnem domu Velika Loka;
- 7. 5. 1997 ob 20.00 za območje KS VELIKI GABER in SELA ŠUMBERK v osnovni šoli Veliki Gaber;
- 8. 5. 1997 ob 18.00 za območje KS ŠENTLOVRENC v kulturnem domu Šentlovrenc;
- 8. 5. 1997 ob 20.00 za območje KS ŠENTRUPERT v prostorih KS Šentrupert;
- 9. 5. 1997 ob 18.00 za območje KS ČATEŽ v gasilskem domu Čatež;
- 9. 5. 1997 ob 20.00 za območje KS DOBRNIČ, SVETINJE in KS KNEŽJA VAS v zadržnem domu Dobrnič;
- 12. 5. 1997 ob 18.00 za območje KS ŠTEFAN in RAČJE SELO v gostilni Mišič-Štefan;
- 12. 5. 1997 ob 20.00 za območje KS TREBELNO v gasilskem domu Trebelno.

ODDELEK ZA OKOLJE IN PROSTOR

ČE STE V GRADNJI ALI V FAZI OBNOVE, POKLIČITE NAS!

Izdelujemo:

Alu - okna, vrata, vetrolove, fasade, zimske vrtove, protipožarna vrata, žaluzije, komarnike...

iz NC 68 SUPERTERMIK atestiranega profila s trojnim tesnenjem, odporen na vremenske vplive in brez vsakršnega vzdrževanja. Možna izdelava iz neprobojnega profila.

Iskra pio d.o.o.
Proizvodnja inš. oprave
Trubarjeva cesta 5
8310 Šentjamej

tel.: 068 81-216
068 81-220
fax: 068 81-710

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 230. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

V čigavi denarnici so Judeževi groši

Dol. list št. 14, 10. aprila

Še preden je bil objavljen moj odgovor g. Štampoharju, se je oglašil g. Martin Rukše, da bi se on povedal svoja spoznanja o knjigi Judeževi groši in o mojem pisanju. Preden začnem odgovor njemu, ga lepo prosim, naj drugič bolj pazljivo bere, kar želi kritizirati. Njegov prvi očitke namreč dokazuje, da je ali preveč površno bral ali pa namerno stvari napačno razumel. Jasno sem zapisal, da je nemške dokumente o pogajanjih komunistov z Nemci odkril Walter R. Roberts in jih tudi objavil. Djilas sam kasneje samo navaja Roberta in priznava, da o podatki točni. Pove pa tudi podrobnosti o teh pogajanjih (Wartime 231). V teh pogajanjih so se komunisti obvezali, da se bodo borili proti zahodnim zaveznikom, če pride do izkazanja do septembra 1944 (Zapravljen dediščina... str. 94). Na koga naj se v Sloveniji obrne, ji je svetovalec George Waddams, ki je služil pri partizanih v Sloveniji in je bil po vojni imenovan za britanskega konzula v Ljubljani. Preko njega je prišla do Dakija in še nekaterih poveljnikov iz Slovenije. Seveda je bila leta 1984, ko so pri nas spoznali, kako neprijetne stvari je odkrila, pregnana iz takratne Jugoslavije. Gospodu Rukšetu so stvari na voljo, lahko jih poišče, preštudira in potem kritizira.

Tudi druga izvajanja gradi g. Rukše na netočnem branju. Jaz sem zapisal, da je organizacija šla preko občine, on je to samovoljno razložil, da preko župana Brulca. Saje (Belogardizem), ki edini želi dokazati županovo krivdo z nekimi dokumenti, navede dva "dokaza": na pozivnicah za Štajerski bataljon naj bi bil žig starih jugoslovanskih pozivnic (str. 354) in v taborišču Štajerskega bataljona naj bi našli ovitka dveh pisem, ki naj bi jih pisal župan (str. 387). Prosim g. Rukšeta, naj navede še kakšne druge dokaze, ker ti, ki jih navaja Saje, pričajo, da so županu in vsem drugim sodila revolucionarna sodišča, pri katerih niso bili pomembni dokazi, ampak ideja. Česa konkretno je bil župan kriv? Kaj je bil njegov zločin? Vprašam ga tudi, kje je KP sploh dobila kakršnokoli legitimno sodno oblast. S kakšno pravico si je KP vzela monopol za boj proti okupatorju, vse druge, ki so se kakorkoli organizirali izven njenega vpliva, pa razglasila za "belo gardo"? Djilas (za g. Rukšeta je sopotnik, oponent in revanšist), ki je bil zraven od začetka, pove, da je takoj po 6. aprila na srečanju v Zagrebu KP sprejela resolucijo, da bodo začeli z oboroženo borbo proti okupatorju, ki so se skrivali v gorah, prav tako kakor proti ustašem, nemškimi kolaboratorjem. Celo Kominterni (Stalinu) se je zdelo to predrakalno. Ne smemo pozabiti, da so prav oficirji razdrli pakt s Hitlerjem (Memoir of Revolutionary str. 388). Enako je veljalo tudi za vse ostale skupine, ki so se organizirale kasneje, in jasno je, da je KP uvedla likvidacijo nasprotnika kot sredstvo boja za oblast že leta 1941. Danes bi se nekateri radi sprenevedali in vse vzroke za medvojne zločine pripisali drugim. Ker želi g. Rukše prikazati stanje v svoji rojstni vasi, ga sprašujem: koliko je bilo v njej žrtev komunizma in koliko so jih pomorili antikomunisti? Katere žrtve so bile prej pomorjene? Po mojih podatkih so prve padle žrtve komunizma (15.7.1942) in jih je že

v letu 42 bilo pet, medtem ko je žrtev Štajerskega bataljona ena sama (25.8.1942).

G. Rukše želi dokazati, da je bil župan Brulc "samo" ustreljen, da je zapisnik lahko prikrojil in da so take poškodbe, ker naj bi bil ustreljen z brzostrelko. Vsak pameten človek ve, da se z brzostrelko ne poreže ušes, jezika, prstov... Tudi županov sin Jože ni imel nobene strelne rane, pač pa: "oči z okolnim tkivom grobo iztaknjene, nos popolnoma zdrobljen, levo uho odtrgano, desno uho pa do polovice odsekano, spodnja čeljust popolnoma zdrobljena, isto deloma zgornja čeljust. Desna roka na treh mestih zlomljena. Na levi podlaktici močne podpludbe. Pokojnik je verjetno umrl zaradi poškodbe možganov, kot posledice silnih udarcev po glavi." G. Rukšeta sprašujem, česa je bil kriv 16-letni županov sin? O njegovi krivdi ni nikjer niti besede? Na istem zapisniku so še 4 žrtve, ki nobena ni bila ustreljena. Od desetih žrtev, ki jih je uradna zdravniška komisija (dr. Korbarja) pregledala, sta bili samo dve ustreljeni, za eno pa se ni dal ugotoviti vzrok smrti, ker je truplo že precej razpadlo. O vsem tem bi se g. Rukše lahko prepračil, vse krste so bile odprte.

G. Rukše že drugič v tem časopisu razlaga svojo zgodbo, kako se je odvrnil od Cerke in postal partizan. Človek bi sicer zgodbi verjel, a je v njej nekaj podatkov preveč, nekateri pa manjkajo. V Sajejevi knjigi Belogardizem sem na strani 395, kjer je spisek belogardističnih prvoborcev, našel v 28. vrstici zapisano, da je med temi prvoborci tudi Rukše Jožeta Martin, 28.12.1924 Hrušica, tri vrstice nižje pa njegov brat Rukše Jožeta Jože, 30.9.1922, Hrušica 6. Jaz g. Rukšetu verjamem, da je bil partizan, kako se je znašel na tem seznamu ne vem, to naj vpraša Sajeja. Želim ga le opozoriti, da ni dobro preveč verjeti, kako so nekateri zgodovinarji točni, ker so "naši". Gospod Štampohar, ki naj bi znal strokovno ocenjevati, svojo "strokovnost" jemlje prav pri Sajeju.

Neka druga stvar me pa tu vseeno zanima; zakaj g. Rukše trdi, da ga je o komunizmu poučeval sosed Žurman, za katerega ni nikjer podatka, da bi imel karkoli s komunizmom, nič pa ne omeni svojega očeta Jožeta, za katerega je na več mestih zapisano, da se je s komunizmom seznanil v ruskem ujetništvu. Zakaj o tem g. Rukše nič ne ve? Ga je namesto očeta vzgajal sosed? Ne verjamem. Zakaj zamolči nekatere bistvene podatke? Zakaj "naklada", kako je na njegovo odločitev vplival kaplan, ki naj bi novačil za nasprotno stran, ne pove pa, kako je nanj vplival oče? Pa ne, da oče nanj ni imel nobenega vpliva? Mislim, da sta podatka o sosedu Žurmanu in kaplanu Urbanču v zgodbi čisto odveč. Seveda je brez njiju sporočilo zgodbe precej drugačno. Vsekakor bi bila njegova zgodba verjetnejša, če bi vanjo vpletel stvari, ki so javno znane vsem, ki so kaj brali o medvojnih dogodkih pod Gorjanci.

Ker ima g. Rukše "svoje" gledanje na dogodke, me zanima, kaj misli o dogodku, ki ga je njegova vas doživela 29.8.1942. Režimski "zgodovinar" Strle v knjigi Tomšičeva brigada piše: "Popolnoma zanesljivi viri govore, da je druga četa drugega bataljona odšla nad belogardiste v Hrušico 18. avgusta. Bila je v zasedi tudi 29. avgusta. Zasegla je 40 glav živine, 17 prašičev ter veliko živeža in opreme..." Trije "nasprotni" viri govore, da takrat ni bilo nobenega spopada, ker v vasi ni bilo nobene druge enote. Partizani so vas obkolili, ljudi pa zaprli v cerkev. Za 40 glav živine in ostalo blago so izropali vso vas. Ker do danes nisem našel nikogar, ki bi potrdil Strletovo verzijo (mnogi pa se spominjajo tiste druge), me zanima, kaj misli o tem dogodku g. Rukše. V svojem zapisu tega dogodka ne omenja.

Za g. Rukšeta so tisti, ki mislijo drugače, revanšisti. Mislim pa, da se nima česa bati, saj "revanšist" Djilas zanje še slišal ni, pisatelj knjige, iz katere "veje veliko revanšizma", pa je že mrtev. Me pa vseeno zanima, kje je v knjigi našel samo namig za kakšno maščevanje. Morda je pa že resnica, ki je zapisana, maščevanje!

Na koncu bi se zahvalil še vsem, ki ste se mi oglasili in mi posredovali še nekaj novih podatkov o dogodkih in osebah iz teh zapisov. Kot vidite, jih nisem uporabil, ker sem se opiral le na dokumente, ki so bili že javno objavljeni, pa še za te mi zmanjkuje prostora. Gotovo bi bile zanimive tudi podrobnosti kako se je končalo srečanje dveh sosedov, ki sta bila na nasprotnih straneh, sredi belokranjskih vinogradov, ali kako je nekoga zanimalo, v kakšnih

čevljih so se vrnili domobranci iz Koroške, a so to že prevelike podrobnosti. Morda kdaj drugič, če se bo polemika nadaljevala.

FRANC MERVAR
Vodice

Odločitev o vstopu še vedno naša

Dol. list št. 16, 24. aprila

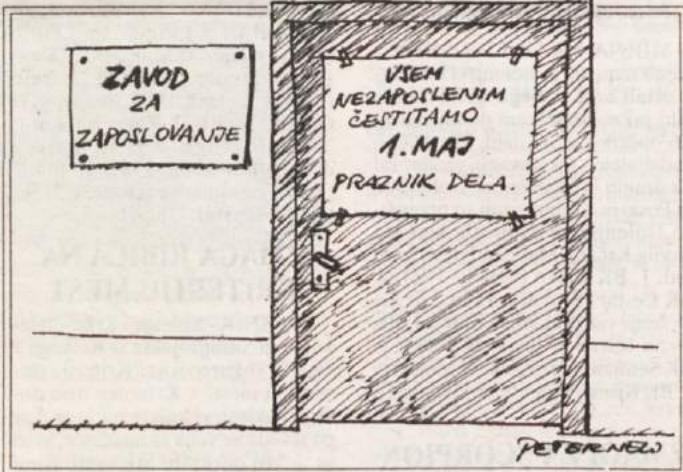
Iz Evropskega sveta izstopimo, če nam ni všeč, lahko bi nas izključili drugi, če ne bi mogli z nami sodelovati. Doma nas čaka to, kar smo pustili. Nekaj drugega pa je, če bomo sprejeti v evropsko unijo. Z njo se bomo spojili v enost. Nekako postanemo provinca Evrope. Zasužnji nas. Vrnitve ni. V gospodarstvu in v življenju na splošno nastanejo velike spremembe, seveda na slabše, ker bomo podrejeni pravilom EU, pravilom prostega trga, blaga, delovne sile in kapitala. Pohlep, kapital, dobiček - to je gibalo tržnih sil. Tržne sile pa so sile zla, dirigirane iz ZDA, ki so izrazite predstavnice ekonomskega totalitarizma. Toda vlada, ki svojo politiko gradi samo na tržnih silah, vodi svoje državljanke v propad. Zato je nujno na referendumu vprašati državljanke, kaj mislijo o vstopu v EU. Vlada bi morala pojasniti, v čem bomo na boljšem in v čem na slabšem, koliko nas bo to stalo in še kaj. Nas bodo prelisčili?

MARIJA LIPOVŠEK
Novo mesto

Bomo spet hlapci na svoji zemlji?

Dol. list št. 16, 24. aprila

V slovenski državi je Ustavno sodišče najvišji razlagalec ustave in pravnih načel. Decembra lani je jasno povedalo: Cerkev ni tučka v slovenskem narodu in gozdove si je pravno pravilno pridobila. Predvsem so sodniki poudarili, da Cerkev ni mogoče enačiti z zasebnimi lastniki, saj je družbeno koristna ustanova in zato svojo lastnino uporablja v korist državljanom.

Vključitev Cerkev v referendum je zato protiustavno. Npr.: sosedu smo ukradli traktor. Sedaj se bomo pa na referendumu odločali, ali bi mu ga vrnili ali ne.

Hujskanja množic, "mitingov resnice", so se posluševali tako fašizem in nacizem kot vse vrste komunizma in vemo, kam so pripeljali (zadnji vojno na Balkanu).

Pisanje Janka Mavra in drugih v raznih časopisih je širjenje polresnic in laži proti veri in Cerkvi. S tem se skuša obrniti pozornost od resničnih gospodarskih težav in problemov, ki jih je povzročila komunistična diktatura v naši državi. Resnica je stvar sodišča, in ne nahujskanih ljudskih množic.

FRANC BREČKO
Škofjan

V čigavi denarnici so Judeževi groši

Dol. list št. 16, 24. aprila

Ga. Malči Kostrevec, v osvobodilni vojni na Slovenskem po letu 1941 ni šlo za preganjanje vere, kakor bi radi prikazali vi in tisti, ki so s tem zapeljali številne Slovence v sodelovanje z okupatorji. V partizanih je bilo veliko vernikov in večina iz vernih družin. Tudi cerkvenih obredov smo se udeleževali na osvobojenem ozemlju, kjer je bilo to mogoče. Ob vašem pisanju o pobitih nasprotnikih že v letu 1942 bi še enkrat

ponovil, da pri nas do zločinov lažnega štajerskega bataljona ni bil likvidiran nihče, da bi šlo za pravačilne akcije.

V svojem pisanju ste si dovolili postaviti partizane izven Slovenije, ko pravite: "Imamo napisano partizansko zgodovino, slovenske pa ne." To je vrhunec nestrpnosti.

Za prehranjevanje domobrancev po okupatorjih najdete izgovor, da bi Dolenjska "scagalala od lakote", če bi morala prehranjevati še domobrantsko vojsko. Zakaj pa naj bi jo? Ali zato, ker je stopila na stran okupatorja in se borila proti lastnemu narodu? Domobranci naj bi se pridružili NOB, k čemur so bili večkrat pozvani od njenega vodstva pa tudi od takrat vplivnih Slovencev v Londonu. V tem primeru bi jih prehranjevalo ljudstvo, tako kot je partizane, dokler nam niso priskočili na pomoč zavezniški protifašistične koalicije, ki je tudi uradno priznala jugoslovansko protifašistično vojsko. Angleži in Amerikanci so nas zalagali z orožjem, obleko in hrano. Še več, zdravili so naše ranjence in civiliste, ki so jih z avioni prepeljali iz partizanskih letališč v svoje baze. To ni izmišljeno in tudi zgodovina ne more mimo te resnice.

Kaj lahko stori enotno ljudstvo, ki ve, da se bori za svoj obstanek, je lep primer takrat zaostala in revna Bela krajina, ki je ves čas vojne prehranjevala številne borce, cele brigade. Prebivalci so z nami delili poslednji kosček kruha.

Da se v vojnah dogajajo velike tragedije, posebno med lastnim narodom, je dejstvo. V razmislek o krivdi pa bi citiral misli iz intervjuja (lani umrlega) teologa in sociologa dr. Antona Trstenjaka (ND 15. 5. 1994), ki pravi: "Zmotno je bilo prepričanje, da se domobranci bojujejo zoper brezbožni komunizem, saj so pri tem izvršili zločin nad slovenskim narodom." Ob tem citira škofa Tomaziča iz Maribora, ki je ljubljanskim odposlancem, ko so prišli z zahtevo po organizaciji domobranstva, dejal: "Kaj hočete zlo, ki ste ga razširili v ljubljanski pokrajini prenesti tudi v mojo škofijo? To vam jaz kot škof odločno prepovedujem." In še patra Cerarja, ki je v svoji knjigi napisal: "Domobranci so s svojim bojem, v katerem naj bi se borili za Kristusa, grešili zoper evangelij."

MARTIN RUKŠE Brusnice

ci sem spremljala v živo, zato takim razlagam ne nasedam, da so pravilne.

Na temo knjige se je oglašil tudi Stanko Kušljan iz Šentjerneja. Kupil je knjigo Judeževi groši, da bi v njej našel podatke o dogodkih med drugo svetovno vojno pod Gorjanci. Tudi on je razočaran nad knjigo, ker je polna pravljič in fašistične propagande. Tudi jaz sem razočarana, pa ne nad knjigo, ki je ne poznam, pač pa nad tov. Kušljanom, ker ga je toliko zapustil spomin. Ne morem razumeti vaščana Šentjerneja, ki se ne spominja dogodkov iz vojne v tem kraju, saj je bil Šentjernej tudi za časa okupacije pod Gorjanci.

Tov. Kušljan se je marca 1943 pridružil Gorjanskemu bataljonu in postal komisar druge čete. Po kapitulaciji Italije je bil bataljon razformiran, borci pa so bili vključeni v Cankarjev bataljon. Ta se je večji del zadrževal v Gorjancih. Kako je mogoče vse dogodke v dolini pod Gorjanci označiti kot pravljično, naj razume, kdor more.

Zanimiv je podatek o 22 Šentjernejskih, pobitih med vojno, in to v času, ko ta kraj ni poznal domobrancev. Po vojni je bilo pomorjenih še 22 domobrancev iz iste vasi, to je žalosten spomin. Šentjernejska fara je zelo velika, zato je terjala toliko žrtev, da se človek ob tem zgrozi, podatkov o tem pa ni. O pobitih okupatorjih še nikoli ni bilo govora, ker teh med vojno ni bilo.

Tudi Kostanjevica z okolico je od aprila 1942 do avgusta istega leta terjala 13 žrtev, odpeljanih v gozd in tam pomorjenih, po vojni pa še okoli sto. Domobranci so prišli prvi v Kostanjevico 25. septembra 1942. Ta nesrečna legija smrti se je rodila v Šentjerneju pod Recljevem kozolcem, kamor so Italijani z zvijačo pripeljali moške in jih tam razporejali. Takrat je nastalo domobranstvo v teh krajih.

Tov. Kušljan je bil po vojni v vrhu oblasti v Kostanjevici, ki je imela pomembne naloge, mislim, da bi nam on lahko postregel z zanimivimi podatki. Moj namen ni koga žaliti, to je le kratek odgovor na iziv v Dolenjskem listu, ki naj ga nihče ne smatra kot fašistično propagando.

FANI LORBER
Vel. Malence 17

Odprto pismo županu občine Krško in javnosti

Dol. list št. 6, 24. aprila

Svetniška skupina LDS občinskega sveta občine Krško nam je 21. aprila dostavila vsebino odprtega pisma, namenjenega objavi v večini slovenskih in lokalnih časopisov. Vsebinsko pismo ni bilo podpisano s strani pooblaščenih oseb, ampak je bilo na pismu le žig LDS - občinski odbor Krško.

Na navedeno odprto pismo odgovorjam naslednje:

Dne 5.3.1997 ni bilo nobene izredne seje občinskega sveta občine Krško, verjetno pa je svetniška skupina LDS imela v mislih izredno sejo, ki je bila dne 6.3.1997 in na kateri je občinski svet med drugim, v zvezi s tajnikom občine Krško, sprejel sklep o umaknitvi imenovanja tajnika občine Krško g. Vinka Baha, mene pa zadolžil, da v roku 30 dni dam nov predlog za tajnika občine na podlagi 107. člena poslovnika občinskega sveta občine Krško. Zato je informacija svetniške skupine LDS nepravilna, saj občinski svet ni razrešil tajnika, ampak je sprejel sklep, da se umakne imenovanje tajnika g. Vinka Baha. Tak sklep občinskega sveta glede umaknitve imenovanja tajnika nima nobene pravne podlage, ker take oblike odločitve ne pozna noben državni predpis in tudi ne občinski predpis, zato tak sklep tudi nima nobenih pravnih učinkov. Tak sklep tudi ni bil formalno oblikovan in vročen prizadetemu g. Vinku Bahu, tako da bi ta imel možnost sprožiti pritožbeni postopek in upravni spor pri pristojnem sodišču. Če pa bi nekateri želeli, da bi sklep občinskega sveta preoblikovali in sklep o razrešitvi tajnika, pa to ni mogoče, saj je razrešitev možna po postopku in ob izpolnjenih pogojih, ki jih določata Zakon o lokalni samoupravi in Poslovnik občinskega sveta občine Krško, ki pa niso bili izpolnjeni. V zvezi z navedenim so moje trditve in moje mnenje potrdili tudi priznani pravni strokovnjaki.

Glede na navedeno menim in opozarjam javnost in poslovne partnerje, da so trditve in opozorila svetniške skupine LDS občinskega sveta občine Krško nepravilne in

provokativne, da občini Krško povzročajo moralno in poslovno škodo, pri javnosti in poslovnih partnerjih pa dvome o legitimnem delovanju občine Krško in njene uprave.

Župan
DANILO SITER

Novomeški Breg propada, oblast pa spi

Dol. list št. 16, 24. aprila

Dve muhi
Opazi se, kako se eni na vse načine trudijo polepsati naše Novo mesto in mu dati kar se da urejen videz, drugim pa je za to malo mar. Drugače si ne znam razlagati, kako je možno obesiti na ograjo plastične reklamne napise, in to na samem vходу v mesto pred občinsko stavbo, kjer je sedež župana.

Na Bregu stojim in ugotavljam, da sem bila vedno mnenja, da se stvari kmalu premaknejo z mrtve točke, če se o njej veliko govori ali piše. Tako je tudi s polemiko o novomeškem urbanizmu. Biti bi morali veseli, da se mladi zanimajo za razvoj mesta, saj jih vedno kritiziramo, da so nedelavni. Vendar bi morali pri svoji vnemi vedeti za mero in način opozarjanja, kritiziranja, toliko bolj, če se nekdo podpisuje v imenu cele organizacije. Kritizirati osebo za polom, o katerem so pisali, pa je kar velik zalogaj. Mnoge neosnovane obtožbe dela posameznika pa škodijo službeni karieri in rušijo njegov ugled. Tudi v vaši organizaciji so in bodo ljudje z odgovornimi funkcijami in delovnimi mesti. Ne želim, da bi v svoji karieri naleteli na podtikanja in očitke. Še nasvet: Le čevlje sodi naj kopitar, če ni celo še pri copatih.

ZDENKA DEZELAN
Novo mesto

Trebanjski iveri

Dol. list št. 16, 24. aprila

Gospod župnik Janez Vidic ima zelo prav glede Vesele Gore. Res je skregana Gora. Dodal pa bi še to, da je za skregano Goro kriva oblast, saj lahko nekdo gradi na črno, pa nič ne ukrepa, drug pa je za enak prekršek zaprt. Obiščite nas!

Leop pozdrav od vaščana skregane Gore.

MARTIN MARKELC
Vesela Gora

Pripombe na nadškofove izjave

Dol. list št. 16, 24. aprila

Spoštovana gospa Darinka Tratar!

Zanimivo je, da se v pismih bralcev vedno oglašate le takrat, kadar imate kaj povedati na račun rimokatoliške Cerkev in domobranstva. Vse lepo in prav, vendar ali si nasprotna stran ne zasluži prav nobene kritične misli? Kaj pa po vojni pobjoi, vzroki za državljansko vojno? Nedvomno je nadškof dr. France Rode s svojimi izjavami razburil del slovenske javnosti, še posebej zaradi nesporne avtoritete, ki jo uživa ne le doma, ampak tudi v tujini. Strinjam se z Vami, da ne sodi nobena ideologija v šolo. Kako ste torej Vi mnogi delali v tej ustanovi, ki je bila v preteklosti nedvomno zelo ideološko in enostransko obarvana? Vsekakor ste imeli možnost izraziti nezadovoljstvo na takšen ali drugačen način. Gotovo se boste strinjali z menoj, da je šolstvo potrebno temeljite prenovne.

Glede vračanja premoženja Cerkvi pa mislim tako: če je bilo le-to ukradeno, potem ji mora biti vrnjeno. V nasprotnem primeru država podpira krajo, ki je bila v množicnem obsegu storjena po vojni. Sicer pa boste svoje nezadovoljstvo o vračanju gozdov lahko izrazili na referendumu. Vprašanja vloge Cerkev v vojni pa Vi kljub Vašim prizadevanjem ne boste rešili preko pisma, ampak bodo o tem zadnje besede rekli neodvisni zgodovinarji, ki jih pri nas (žal) še ni prav dosti.

Nimam navade pisati odgovorov na pisma, ki nimajo nobene vsebine ali celo argumentov, vendar me skrbi, da bi se uresničile besede novega slovenskega metropolita, ki je v enem izmed nagovorov mladim rekel nekako takole: "Obstaja nevarnost, da laž, ki jo nekdo stalno ponavlja, v očeh javnosti postane resnica." Upam, da Vaše besede ne bodo postale resnica, čepravi si Vi želite prav to.

MIHA VRBINC Novo mesto

Novomeški Breg propada, oblast pa spi

Dol. list št. 16, 24. aprila

G. Marko Emeršič je v svojem prispevku med drugim zapisal tudi sledeče: Današnji sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora pod vodstvom Miloša Dularja se trudi popraviti podobo Novega mesta, vendar je na svoji poti večkrat oviran kot pa podpiran (lahko si le mislimo zakaj), tudi s strani "strokovnih" institucij, kot je npr. ZVNKD, Društvo Novo mesto itn. Zakaj "strokovnih" v navedenih? Zato, ker se za krinko strokovnosti skrivajo iz rok spolzele zadeve in strokovno zafurani projekti.

Ker iz tega prispevka žari želja po političnem obračunavanju z drugače mislečim, moram javnost obvestiti, da je Društvo Novo mesto politično neopredeljeno in strankarsko neodvisno (tako je določeno v prvem členu Pravil društva). V 6. čl. Pravil pa so naštetii cilji in naloge društva. Med temi so predvsem: "vzbujanje zanimanja javnosti za dogajanje v mestu in okolici, zlasti kar zadeva urejeno in kulturno podobo mesta (obnova zanemarnjenih in zlorabljenih področij in stavb), spodbujanje in spremljanje občinskih organov pri posegih v prostor..."

Iz navedenih določb naših pravil je jasno razvidno, da Društvo Novo mesto ni mogla iz rok spolzeti nobena zadeva niti ni moglo strokovno zafurati nobenega projekta. Zaradi tega apeliramo na vse kakorkoli politično razgrete glave v Novem mestu, da v svojih medsebojnih obračunavanjih ne omenjajo našega društva, ker ga s takim apostrofiranjem, kot ga vsebuje prispevek g. Emeršiča, lahko le žalijo, od tega društva pa prav gotovo ne morejo pričakovati nobene politične podpore, in to ne glede na to, na kateri strani (ali v kateri stranki) so. Društvo Novo mesto pa si bo še najprej prizadevalo, da se bo čim širša javnost zanimala za dogajanja v mestu in tudi spremljala delo občinskih organov pri posegih v prostor. Vse to bo Društvo Novo mesto počenjalno z edinim namenom, da bo naše mesto čim lepše tako za domače kot tudi za tujce, ki ga bodo obiskovali. S tem pa bo društvo zasledovalo tudi nadaljnji namen, da pomaga pristojnim organom, da bodo našli čim boljše in primernejše rešitve pri nameranih posegih v prostor.

TONE ŠKERLJ
predsednik Društva Novo mesto

Pripombe na nadškofove izjave

Dol. list št. 16, 24. aprila

Vaše pisanje, ga. Darinka Tratar, me sili k misli, da je klevetanja veliko, resnica pa le ena. Zanima me, do kod sega vaš spomin in koliko ste bili stari leta 1942, ko tako smelo okreate vse, kar vam ni po godu. Ali sploh veste, da so bili prvi šolniki prav župniki, ki so našim prednikom v nedeljskih solah posredovali znanje? Tudi moj oče je obiskoval. Da so od Trubarja, preko Mohorjevih knjig, ki so Prežihovega Voranca naučile bati, pa stiških menihov, ki so naše prednike učili umno kmetovati, prav Cerkvi vdani moške in žene prinašali z vero tudi kulturo? Kako vi kot vzgojiteljica posredujete med otroki, ko se med seboj stepejo? Najbrž najprej oštejete tistega, ki je prepričal. Ga je leta 1942 začela Cerkev?

Ali sploh veste, da je za vas ogabno "belogardistično drhal" rodila in vzgojila sama mati Partija, ki je imela namen pomesti z vsem, kar je dišalo po veri v enega boga? Zakaj so bili zaprti in umorjeni številni duhovniki? Z revolucionarnim geslom: "Kdor ni z nami, je proti nam!" se je bilo treba hitro odločiti. Objuba, da se bo vzelo tistemu, ki ima, in dalo tistemu, ki nima, je mnoge pritegnila. Tisti, ki svojih nazorov čez noč niso mogli spreminiti, so se znašli v mučnem položaju. Cerkev je v tistem trenutku grešila. Morala bi reči tistim, ki so v samoobrambi prijeli za meč: "Spravite meč v nožnico." Toda zaradi tega nima krvavih rok, krvave roke ima napadalec.

Tudi tega ne veste, ga. Darinka, kdo je odgovoren za življenja številnih padlih mladih partizanov. Parila sem jim v kotlu obleke, ko so se nalezli mrčesa, kuhala Čreslovino za strojenje kože, da so imeli dostojno

obutev. Lepo smo se razumeli, bili so hvaležni za kruh in celo žganec, kadar so ponoči potrkali na okno. Ali jih ni škoda? Osebnost sem poznala tudi tiste, ki so se v zaledju mastili z dobrotami iz kmečkih hlevov in kašč, zalivali z vinom, lačne in prezeble partizane pa na juriš naganjali v boj.

Kdor je količjak pošten, se zaveda, da če Cerkvi ni ničesar podaril, nima na referendumu kaj iskati. Tako kot se reče bobu bob, se jemanju tuje lastnine, pa naj bo državna, cerkvena ali zasebna, reče "krajca". Cerkev si po krivici ni ničesar prilastila.

ANA KOLBEZEN
Črnomelj

Novomeški Breg propada, oblast pa spi

Dol. list št. 16, 24. aprila

To pot samo na kratko, ker bi nas "prepuccavanje" (naj mi bo oproščena uporaba sočne srbske besede) privedlo do povesti o jari kači in steklem polžu. Tudi o tem, zakaj sem po slovenski vojni šel v LDS in zakaj iz njega izstopil, lahko razpravljava pri meni ali pri Vas doma, ker smatram, vsaj kar zadeva moje mnenje, da to ne sodi v Dolenjski list, najmanj pa v razpravo o zavozenem novomeškem urbanizmu. Človek ima pravico biti sovoboden v presojanju in kritiki. Ker sem vedno stremel k temu, sem bil 1946 že sojen v Rusiji in v Jugoslaviji politični zapornik.

Kar zadeva članek s tako alarmantnim in tragičnim naslovom sem po izkušnjah, ki sem si jih nabral v življenju, prepričan, da je del politične kampanje, kako deskreditirati konkurenco v borbi za oblast, in ne želja po reševanju Brega. Pa parafrazirajva Stalina, da cilj opravičuje sredstvo, pa Platona in Freuda, da je najbolj prisotna in zakoreninjena strast v človeku sla po oblasti in seks, pa Plehanova, ki je trdil, da je anarhija mati reda. Zato upravičeno pričakujem neobjektivne in revanšistične reakcije (lahko vam povem, da so se že pričele), ki dolgoročno ne bodo prinesle željenega efekta in so tuje človeški morali in kontraindicirane doseganju vašega zazeljenega efekta.

Vsem, ki spremljajo in kritično presojujejo dogajanja v novomeškem urbanizmu, je Vaša insinucija o porabi stotisočev mark in o prioritetah evidentno blefiranje. Milijoni nemških mark so bili in "so v špilu". Za par stotisočev mark, ki so z dobrimi vizijami namenjene navadnemu občanu, njegovi sprotitvi in družinju, pa ni pravega poslušala. In vendar naj bi bil urbanizem narejen po meri človeka.

Kar naj bi obravnavalo strokovno plat Vašega članka in mojega odgovora, menim, da sta vse povedala gospod Miloš Dular in gospod Marko Emeršič in je vsakemu jasno, kako se te stvari peljejo po strokovni plati in kdo ima škarje in platno. Pa brez zamere!

ZDENKO HLAVATY, d.i.a.

Bojim se podpisati

Izjemno objavljamo tudi anonimno pismo

Lepo prosim Dolenjski list, tudi v imenu večjega kroga bralcev, ki jim prispevki starih komunistov že tako presedajo, da računajo celo z odpovedjo časopisa: želimo, da odgovore na "Judežev groše" in ves bes na cerkveno kulturo, s katerimi tedensko polnijo cele strani Dolenjskega lista, obdržijo kar zase. Slovenski narod jih je bil prisiljen poslušati 50 let, sedaj pa lahko spregovorijo resnico tisti, ki so bili ves ta čas prisiljeni molčati. Tudi naj pustijo na miru vračanje posesti, saj se ta problem rešuje drugače. Lahko pa komunisti, ki so si svoje vile, posest in denar nabrali v komunističnem režimu, sedaj to odstopijo. Prosim, da pisma ne objavite z mojim imenom, saj bi mi to v kraju, v katerem živim, zelo škodilo. Morda bi me kdo celo napadel, kar pa bi bilo lahko zame, ki sem invalid, usodno.

V SVOJEM IN IMENU 12 BRALCEV ŽE 30 LET VAŠ NAROČNIK

APLAVZ NI OBVEZEN

Delajte tako, kot vam govorim!

Nekaj naših vrlih parlamentarcev ni do roka oddalo poročila o svojem premoženjskem stanju. Izgovarjajo se, da čakajo na izpiske iz zemljiške knjige pa še na to, da so preza-posleni in da nimajo časa za ureditev teh stvari. Naša znana pisateljica romanov o z drogami zasvojenimi ljudmi ni že pol leta plačala najemnine za državno stanovanje v Ljubljani. Izmotava se, da ji primanjkuje časa, ker veliko dela z odvsniki.

Zanimivo bi bilo izbrskati podatek, kolikokrat niso prišli parlamentarci pravočasno po nemale plače, ker jim je zaradi preobilice dela zmanjkalo časa. Ali pa, da pisateljica ni dvignila honorarja za svoje književno delo, ker ni utegnula. Raja dobiva opomine pred tožbo že za veliko manjše reči: za neredno plačevanje električne energije ali odvoza smeti.

Kaže, da so v veljavi dvojna merila: ena veljajo za oblastnike in druge ugledece, druga pa za navadne smrtnike. Pa smo še včeraj vpili na vsa usta: "Različni, toda enakopravni!" Vsakdanjost postaja misel, ki smo jo še pred kratkim pripisovali zgolj ožjemu krogu pridi-garjev, ki so nas hoteli cepiti s povedjo: "Ne glejte me, kar počnem, ampak delajte tako, kot vam govorim." Razhajanje besed in dejanj postaja praksa, ki nas žal niti ne razburi preveč. V družbah, kjer vlada kriza morale, se nemoralno spreminja v moralno. Tudi laž, ki jo velikokrat ponovimo, postane počasi resnica.

TONI GAŠPERIČ

Torek je naš dan!

Za ljubitelje filma

KRŠKO - Filmski sladkusi smo dočakali svoj termin, saj je vsak torek ob 20.30 možno v mali dvorani Kulturnega doma Krško videti zares najnovije filme, tiste, ki jih trenutno prikazujejo v večjih slovenskih mestih. Tisti, ki spremljate filmske sporede, ste gotovo opazili, da v rednem sporedu krškega kina ni vedno aktualnih filmskih naslovov. Razlog je izrazito tržne narave.

Če obiskovalci aktualnih filmskih naslovov želimo, da se novost krškega kina ohrani, moramo za to nekaj storiti. Nekaj truda je treba, da dobimo informacije o predvidenem sporedu. KD Krško in Kino servis Brežice sta se dogovorila tudi za boljše tehnične pogoje predvajanja - predstave so v mali dvorani, kjer je vzdušje tudi ob manjšem obisku prijetnejše. Predvsem pa sta slika in ton nepri-merno kvalitetnejša od projekcije v veliki dvorani. Če ste ljubitelji filma pa hkrati poznavalec filmskih novosti, je torkov filmski program pravišnji za vas. Več nas bo, bolj verjetno je, da bomo obdržali finančni interes obeh organizatorjev.

IVAN MIRT

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

V LEVCU JUBILEJNO SREČANJE BRIGADIRJEV

Na letališču celjskega Aerokluba v Levcu bo 24. maja ob 11. uri jubilejno srečanje brigadirjev ob 50-letnici največje delovne akcije. Leta 1947 je 1289 brigadirjev, tudi iz Dolenjske, gradilo mladinsko cesto Celje - Šempeter. Nekdanji brigadir Igor Ponikvar je organizator srečanja, na katerega so vabljeni vsi brigadirji vseh akcij MDB in vsi tisti, ki so v prvih dneh vstaje organizirali pomoč borcev proti okupatorju. Klub MDB obstaja tudi v Novem mestu in ga zastopa Kristina Plut, tel.: 068/26-539. Brigadirji, javite se! Doslej sva se javila le Brane Papež in jaz.

FERDO ZUPANČIČ EDI

Kanižarski rudarji zaslužijo spomin

Ob 140-letnici rudnika muzejska soba v Črnomlju? - Pobuda upokoencev

Letos poteka 140 let, odkar so leta 1857 začeli kopati premog v takratnem premoženju Kanižarica. Danes je rudnik Kanižarica žal v zapiranju in bo obstajal kot tak verjetno do leta 2000.

Ni moj namen v tem sestavku podrobneje opisati vso 140-letno rudarsko pot Kanižarice, to prepuščam novinarjem. Nameravam pa seznaniti predvsem s težnjami kanižarskih upokoencev za odprtje muzejske sobe o rudniku Kanižarica v sestavi muzejske zbirke v Črnomlju.

O tako visokem jubileju obstoja kanižarskega rudnika pa sem hkrati prepričan, da ta obletnica zasluži obširno reportažo v našem tisku, ne oziraje se na to, če bo rudnik v naslednjih letih prenehal delovati. Starejši smo namreč skoraj že pozabili, mladi pa ne vedo za velik gospodarski doprinos rud-

3. OKTOBER PRAZNIK OBČINE KOČEVJE

KOČEVJE - Udeleženci razširjene seje občinskega odbora ZB NOB so sklenili, da se ob 55. obletnici oboževane vstaje na Kočevskem 28. junija v Fari priredi srečanje prebivalcev z obeh strani Kolpske doline, da bi tako obudili spomin na dogodek in številne skupne akcije slovenskih in hrvaških partizanskih enot v boju proti okupatorju. Zavzeli so se tudi, da bi se 3. oktober določil za praznik Občine Kočevje, in predlog utemeljili, da je bil zbor odposlancev slovenskega naroda od 1. do 3. oktobra 1943 prvi demokratično izvoljeni zbor v slovenski narodni zgodovini.

V. D.

nika Kanižarica zlasti v povojnem obdobju in da je bil v desetletnem času tega obdobja rudnik celo največje belokranjsko podjetje. Ne samo to, kanižarski rudarji, organizirani v delavskem prosvetnem društvu Svoboda, so bili v obdobju 1954-1960 eno najaktivnejših prosvetnih društev v občini Črnomelj in so s tem veliko pripomogli k oživljanju kulture na Črnomljskem. Za svoje kulturne dosežke je njihova DPD Svoboda leta 1956 prejela od sveta Svobod in prosvetnih društev okraja Novo mesto celo Trdinovo nagrado!

Kako žilavi in povezani med seboj so še dandanes rudarji iz Kanižarice kot upokoenci, pa najbolj zgovorno dokazuje, da že vrsto let uspešno deluje klub upokoencev rudnika Kanižarica, v katerem je včlanjenih 150 upokoencev.

V aprilu je klub imel občni zbor. Takrat so sprejeli sklep predložiti občini Črnomelj, naj obstoječo muzejsko zbirko razširi z muzejsko sobo o rudniku Kanižarica. V tej sobi naj bi bil razstavljen rudniški arhiv z manjšo opremo.

Ker pa rudniški arhiv ni urejen in če do tega ne bo prišlo čimprej, obstoji nevarnost, da bo ob zaprtju rudnika razgrabljen, ali uničen. Do tega pa ne sme priti, so sklenili kanižarski upokoenci.

Pred odprtjem oz. opremitvijo muzejske sobe je nujno pregledati in selekcionirati obstoječi arhiv. To pa se lahko opravi edino pod strokovnim vodstvom muzealcev Belokranjskega muzeja Metlika in ob sodelovanju sedanje uprave rudnika in nekdanjih vodilnih in drugih delavcev, ki so že upokoje-

Kljub temu da gre za zahtevno opravilo, je pričakovati, da bo občina Črnomelj pobuda iz Kanižarice le sprejela in jo v celoti uresničila. Hkrati je tovrstna muzejska zbirka tudi priložnost vseh tistih, ki upravičeno in strokovno utemeljeno trdijo, naj se črnomaljska muzejska zbirka širi z za mesto specifičnimi zvrstmi, kot so arheologija, rudarstvo. Pričakovati je, da bo še več podobnih primerov in da se s tako programsko usmeritvijo ne bodo podvajale muzejske zbirke s tem, kar je že shranjeno v metliškem muzeju!

SLAVKO GRAHEK

BORCI PRIPRAVLJAJO VEČ SREČANJ

LOŠKI POTOK - 12. aprila je bila letna konferenca KO ZB Loškega Potoka, na kateri je uvodoma dejal njen predsednik Jože Levstek, da je v zadnjem letu v organizaciji prišlo kar do nekaj pomembnih sprememb. Tako so bili sprejeti sklepi, da se organizaciji lahko priključijo veterani zadnje vojne in občani, ki žele delati v njej in spoštovati statut. Preteklo leto so dokaj uspešno izpeljali proslavo na Travi. V mejah možnega so obnavljali obeležja in spomenike. Za letošnje leto načrtujejo, da se bodo udeležili več okoliških proslav, med drugim tudi že napovedane na Fari, sami pa bodo konec julija imeli osrednjo krajevno julija pri partizanski bolnici Ogenjca. Za prvomajske praznike bodo obdarovali vse bolne in najstarejše člane in tiste, ki so po domovih. Krajevna organizacija trenutno šteje 69 članov.

A. K.

GUBČEVCI VABIJO V KOČEVSKI ROG

Borke in borce Gubčeve brigade, borce drugih partizanskih enot ter naše prijatelje v ljudno vabimo za zbor naše brigade, ki bo v soboto, 24. maja 1997, ob 11. uri v restavraciji na Bazi 20 v Kočevskem Rogu. Predstavili bomo tudi filmske posnetke o bojni poti in spomenikih Gubčeve brigade.

Borke in borci Gubčeve brigade, svoji in prijatelji iz občin Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Semic in Trebnje, ki se želite udeležiti zbra brigade, se prijavite svojemu občinskemu doboru ZB NOB, le-ti pa naj številno prijavljene sporočijo na telefon 325-111, vsak dan od 8. do 12. ure do 20. maja 1997.

Odbor Skupnosti borcev Gubčeve brigade

PRED USESLOVENSKIM PARTIZANSKIM TABOROM '97

Dobro poznani Zapadnodolenjski odred

Po 15 mesecih bojevanja je odred prerasel v 9. slovensko narodnoosvobodilno brigado, ki se je vključila v novo ustanovljeno 18. divizijo

Zapadnodolenjski odred (ZDO) so ustanovili 25. junija 1942 v Kočevskem Rogu. Sestavljenega iz 1. in 3. bataljona Dolenjskega odreda ter 1. bataljona Pohorskega odreda so vključili v takrat oblikovano 5. grupo odredov.

Njegovo operacijsko območje je obsegalo osrednji del tako imenovane Ljubljanske pokrajine med železniško progo Kočevje - Ljubljana, okupacijsko razmejitveno črto do Bučke in črto Dobrava (ob Krki) - Novo mesto - Kočevski Rog - Kočevje. Po nalogu glavnega poveljstva je prenašal težišče svojih akcij iz enega v drugi predel. Do jeseni 1942 se je odred zadrževal na desni strani zgornjega toka reke Krke, nato pred Ljubljano pa spet v Mirnski dolini in na območju Šoteske. V prvi polovici leta 1943 je odred deloval med Catežem, Mokronogom in Krko ter v rajonu Brezova Reber. Nazadnje se je bojeval v številnih bitkah po Suhi krajini tja do Kočevja in Ribnice.

Med najuspešnejše samostojne bojne nastope šteje odred naslednje akcije:

- juriš na fašiste pri Marinči vasi 16. julija 1942;
- napadal je sovražnikove želez-

niške transporte in proge: blizu Šentlovenca 16. in 23.7.1942, pri Uršnih selih 12.8.1942, pod Birčno vasjo 26.10.1942 in pri Koblarjih 1. 9. 1943;

- preprečil je vzpostavitev belih postojank: v Sv. Križu pri Litiži oktobra 1942 in na Griču pri Mirni v novembru 1942.

Kot teritorialna enota je bil ZDO zelo uspešen pri pridobivanju novih borcev. Tako je že do konca leta 1942 več odredovih čet odšlo v Tomšičevo in Gubčevo brigado, ena pa v Vzhodnodolenjski odred.

Številno borcev v Zapadnodolenjskem odredu se je gibalo med 465, kolikor jih je imel takoj po ustanovitvi, do 150 v začetku septembra 1943. V njegovih enotah se je zvrstilo približno 830 bork in borcev, od katerih jih je 208 padlo za svobodo domovine.

Odredu so poveljevali: Martin Kos-Martinov, Albert Jakopič-Kajtimir, Alojz Grčar-Mitja Štajerc in

Alojz Hostnik-Jovo.

Red narodnega heroja so dobili naslednji borci odreda: Jože Boldan-Silni, Albin Grajzer, Ivan Horvat-Zan, Albert Jakopič-Kajtimir, Mirko Jerman, Ivan Kovačič-Efenka, Albina Mali, Dušan Remih-Duško, Vinko Robek in Jože Slak-Silvo.

Kapitulacijo Italije je Zapadnodolenjski odred dočakal v septembru 1943 v Suhi krajini. S pritiskom prostovoljcev in mobiliziranih borcev je nato v šestih naslednjih dnevih narasel na okrog 800 ljudi. Sproti se je preurejal in prerasel iz treh čet v štiri bataljone. Glavni štab Slovenije je 14. septembra 1943 preimenoval ZDO v 9. slovensko narodnoosvobodilno brigado in jo vključil v novo ustanovljeno 18. divizijo. Tako je odred prešel iz teritorialne v manevrsko enoto NOV Slovenije.

Za zasluge med osvobodilno vojno sta Zapadnodolenjskemu odredu podelili domicil občina Litijska v aprilu 1977 in občina Trebnje februarja 1978.

Ujetniki pajkovih mrež - certifikatov

Zakaj sem kot državljan jezen in prizadet, zakaj najostreje protestiram proti vsemu temu slepomišljenju

POSAVSKE SALAME V SAMOBORU - Že znani salamariji iz Brežic in okolice so tudi letos dali svoje suhomesne dobrote v ocenitev v Samobor v sosednji Hrvaški, kjer Turistična skupnost in Društvo Sv. Jurija vsako leto pripravita dobro obiskovano salamiado. Šest Posavcev je za 18 salam prejelo eno bronasto, devet srebrnih in 8 zlatih odličij. Najbolje se je odrezal Jože Strgar iz Brežic s tremi zlatimi in eno srebrno kolajno, za njim pa Rezika Šekoranja z Bizeljskega. Karli Rožman (na sliki med svojimi salamami) iz Brežic je tudi eden tistih, ki so dobili zlato odličje. (Foto: M. Vesel)

RAZSTAVA SLIK GALEBA BAIEE - V četrtek, 24. aprila, je bila v Špeličevi hiši v Črnomlju odprta razstava ženskih aktov akademskega slikarja Galeba Baiee iz Ljubljane. Razstavo sta pripravila KUD Artoteka in Arabski klub v Sloveniji. Ob otvoritvi je zapel nonet OŠ Mirana Jarca iz Črnomlja pod vodstvom Judite Henič. (Ksenija Khalil)

PODARIMO KNJIGO BLIŽNJEMU - Črnomaljska knjižnica je pretekli teden ob dnevu knjige in v okviru akcije "Podarimo knjigo bližnjemu!" pripravila dvodnevni sejem knjig. Izbira je bila velika, cene pa tako ugodne, da si je prav vsak lahko izbral vsaj eno knjigo zase ali za bližnje. Sejem, ki je bil letos prvič, knjižničarke pa so ga pripravile v sodelovanju z Založbo Mladinska knjiga, knjigarno Mladinske knjige iz Novega mesta, Državno založbo, črnomaljsko občino in Zikom, je bil tako dobro obiskan, da so se odločile, da bodo prihodnje leto zopet postavile stojnico. (Foto: M. B.-J.)

ODPRLI CENTER ZA VRTNARSTVO - Že pred leti so si šmarješki osnovnošolci izbrali za dan šole 22. april, dan Zemlje. Letos so ga praznovali še posebej slovesno, saj so obenem odprli tudi vzgojno-izobraževalni center za vrtnarstvo. Šmarješka osnovna šola je že četrta šola v Sloveniji, ki je odprla svoj vzgojno-izobraževalni center, podoben center, le za vinogradništvo imajo osnovnošolci na Bizeljskem, za sadjarstvo v Artičah in za poljedelstvo v Puconcih. Otvoritev se je udeležili tudi koordinatori centrov pri Zvezi organizacij za tehnično kulturo Slovenije Lojze Gobec. Ravnatelj šole Jože Pečnik je na proslavi, ki so se je udeležili poleg učencev in staršev še mnogi drugi gostje, povedal, da si je v Šmarjeti že pred sto leti takratni šolski odbor prizadeval, da bi imeli okrog šole vrt; tako so takrat za šolo kupili 38 arov zemlje za šmarješko cerkvijo. Danes ima šmarješka osnovna šola, ki jo obiskuje nekaj več kot 300 otrok, tako prijetno zeleno okolico kot jo ima le malokatera šola v Sloveniji. Od 4. do 7. julija bodo na šoli organizirali prvi tabor vzgojno-izobraževalnega centra za vrtnarstvo in nanj povabili učence iz cele Slovenije. (Foto: J. Dornič)

Ko smo prejeli lastniške certifikate, smo bili navdušeni in skoraj ponosni, kajti na njih je tudi spremno pismo predsednika vlade dr. Janeza Drnovška, v katerem je povedal, da je Istinjenje podjetij z družbenim kapitalom eden od pomembnejših procesov naše novejši zgodovine, da bomo s tem procesom v Sloveniji olastnili vrednost več kot dva tisoč podjetij in da z lastninjenjem lahko del te vrednosti postane tudi naš. V pismu je bilo še več navodil in priporočil, med njimi, naj bomo dobri gospodarji in naj modro izberemo in izkoristimo svojo priložnost.

Po prvem navdušenju sta sledila razmišljanje in streznitev, ponudena svoboda o treh možnostih našega odločanja, kako bomo uporabili certifikate, pa je postala prava mora. Zase vem. Bolj sem razmišljal o tem, kako naj bom dober gospodar, bolj je postajala svoboda breme, včasih pa se mi je zazdela s strani tistih, ki so mi jo ponudili že kar posmeh.

Le kako naj bom svoboden v odločanju za nekaj, za kar ne vem, ali se bo ali se ne bo zgodilo? Kako naj vidim v prihodnost, če ne morem predvideti niti posledic lastnih odločitev in dejanj, kaj šele odločitev in dejanj vseh ljudi? V podobnih zadregah in nemoči so se znašli še mnogi drugi državljanji. Nekateri so in še vedno razmišljajo, da so certifikati za tiste, ki se v sistemu ne znajdejo, samo ničvreden papir in prevara. Podobnega mnenja so tudi nekateri znani politiki, ki privatizacijo in lastninjenje pri nas označujejo za največjo krajo stoletja.

Bremena svobode so nas za nekaj časa razbremenili, tako vsaj se nam je takrat zdelo, "apostoli", v našem primeru predstavniki Nacionalne finančne družbe in njenih investicijskih skladov. Nastopili so s propagandnimi prospekti in nas obiskali tudi na domu. Za konkretizacijo citiram del njihove propagande iz prospekta Nacionalne finančne družbe in Dolenjske banke:

"Certifikate, ki jih boste vložili v investicijske sklade Nacionalne finančne družbe, bo upravljala skupina usposobljenih strokovnjakov. Ti bodo namesto vas skrbeli za njihovo vlaganje v dobra in perspektivna slovenska podjetja, sodelovali na borzi in opravljali druge posle, ki bodo omogočili, da pridete z vlaganjem

vašega certifikata do denarja." In v naslednjem odstavku: "Po- leg tega se z naložbo certifikata v sklade Nacionalne finančne družbe izognete tveganju napačne izbire podjetja, v katero želite vložiti certifikate, saj bodo naši strokovnjaki z naložbo vaših certifikatov v preko 50 podjetij različnih regij in panog zagotovili, da s propadom enega podjetja vrednost vašega certifikata ne bo ogrožena."

In še: "Z vlaganjem certifikata neposredno v podjetje tvegate, da delnice tega podjetja sploh ne bodo kotirale na borzi in jih bo zato težko prodati za denar. Kotacija delnic investicijskih skladov na borzi ni vprašljiva, kar pomeni, da jih bo kadarkoli mogoče prodati za denar."

Tako smo mnogi državljanji iz občine Trebnje konec leta 1994 in v začetku leta 1995 zaupali svoje certifikate Dolenjski banki in jih neposredno izročili predstavnikom te banke iz Ekspoziture Trebnje. Takrat se še nismo zavedali, da smo zašli v pajkove mreže in da je ista država, ki nam je izročila certifikate, hkrati poskrbela za ustanovitev pooblaščenih investicijskih družb in s tem zgradila sistem, v katerega smo zdaj popolnoma ujeti, v tem sistemu namesto nas in brez nas in povsem brez odgovornosti do nas razpolagajo in manipulirajo z našo vrednostjo družbenega premoženja drugi!

Zaradi več kot dveletnega molka smo prizadeti državljanji 3. marca 1997 napisali Dolenjski banki, ekspozituri Trebnje, pismo v katerem smo vljudno zaprosili za odgovor na vprašanje, kaj je z našimi certifikati in kdaj bomo zanje dobili denar. Pismo je podpisalo 21 državljanov.

Dolenjska banka, ekspozitura Trebnje, je naše pismo posredovala Dolenjskemu investicijskemu skladu, nas podpisnike pa je 18. marca obvestila, da je na podlagi posebnih pogodb prevzela od pooblaščenih vpisnikov (PID in podjetij) izvajanje tehničnega dela vpisa certifikatov, ki se izvaja po vseh enotah banke, med drugim tudi v Ekspozituri Trebnje.

Od Dolenjskega investicijskega sklada, pod katerim je v podnaslovu spet zapisana Dolenjska banka, Sektor za posle s prebivalstvom, pa smo prejeli odgovor, datiran s 4. marcem 1996 (!?). Tudi v tem odgovoru ni odgovora na naši vprašanji. Poleg splošnih, zdaj že tudi nam znanih zameglenih pripovedi so s strani Dolenjske banke podčrtane samo nekatere bolj konkretne stvari. Naj jih navedem:

"Vpisniki certifikatov so lastniki Dolenjskega investicijskega sklada, d.d., Novo mesto... Doslej so skladi v upravljanju NFD sodelovali na sedmih javnih dražbah in so do konca leta 1996 vložili v deleže in delnice podjetij 35,1% zbranih sredstev certifikatov... Pričakujemo, da bodo skladi lahko uvrstili svoje delnice na borzo v začetku leta 1998... Certifikatna sredstva se ne morejo vračati..."

Odgovor Dolenjske banke, ekspozitura Trebnje, o tem, da so prevzeli izvajanje tehničnega dela vpisa certifikatov, se nam zdi preprosto nerazumljivo, saj smo bili in smo še vedno prepričani, da smo certifikate zaupali Dolenjski banki in na lastniški nakaznici in vpisnici je vendarle naš podpis in pod njim žig in podpis: Dolenjska banka, ekspozitura Trebnje!

Osebn sem odnos med Dolenjskim investicijskim skladom in Dolenjsko banko razumel tako, da je Dolenjska banka soudeleženec v Dolenjskem investicijskem skladu, nikakor pa je nisem smatral za posrednika, ki bi izva-

jal samo tehnično delo. Motita me zapleteni sistem informiranja, v katerem nikomur ne moreš blizu, in popolna odsotnost odgovornosti ali pa prenašanje odgovornosti na drugega.

Jasnejši vpogled v odnose in povezave med NFD, Dolenjskim investicijskim skladom, Dolenjsko banko in podjetji mi je še vedno zastrt. Tako na primer v že omenjenem propagandnem prospektu nastopata samo NFD in Dolenjska banka, medtem ko Dolenjskega investicijskega sklada v naslovu ni, v drugem primeru komunikacije nas Dolenjska banka pošilja v Dolenjski investicijski sklad, v zadnjem primeru pa nastopata Dolenjska banka in Dolenjski investicijski sklad spet skupaj!

Iz odgovora Dolenjskega investicijskega sklada in Dolenjske banke smo še zvedeli, da je samo 35,1% zbranih sredstev certifikatov vloženo v deleže in delnice podjetij. Za nas to ni odgovor, lahko bi bil samo zagovor in opravičilo. Tudi v tisto, da bodo skladi lahko uvrstili svoje delnice na borzo v začetku leta 1998, ne moremo več zaupati, saj se razrešitev problema časovno neprestano odmika.

Ker ne vem za mnenje vseh 21 podpisnikov našega pisma, lahko naprej govorim samo v svojem imenu.

Jezen sem, prizadet in protestiram: - jezen najprej nase, ker nisem več tvegaj in vložil certifikata neposredno v podjetje, jezen na

pooblaščen investicijske družbe, ki so me s svojo propagando in obljubami zapeljale, in na državo, ki je ta sistem oblikovala;

- prizadet, ker z mojim deležem družbenega premoženja razpolagajo in manipulirajo drugi in me o tem, kaj počno, obveščajo nerazločljivo zmedeno in dostikrat tudi nasprotujoče;

- protestiram, da sem od države pri delitvi družbenega premoženja kot mali delničar odrinjen v zelo neznanu prihodnost, pričemer sem še posebej prizadet kot starejši upokojenec, saj res ne morem upati, da bom do svojega deleža prišel morda do leta 2000 ali še pozneje.

V publikaciji Delničar sem prebral pri delitvi družbenega premoženja kot mali delničar odrinjen v zelo neznanu prihodnost, pričemer sem še posebej prizadet kot starejši upokojenec, saj res ne morem upati, da bom do svojega deleža prišel morda do leta 2000 ali še pozneje.

In zelo sem začuden, da v ljudeh, ki odločajo v samem vrhu države in sprejemajo v imenu naš vseh zakonodaj, ni najbolj naravnega in osnovnega vedenja o tem, da država, ki ne upošteva in spoštuje prevladujočih interesov večine svojih državljanov, ni demokracija, nima zdravih korenin in ne bodočnosti.

FRANC REŽUN
Trebnje

Fondi, jed hribovskih kmetov

Na Otočcu nudijo štiri fondije: dva mesna, sirovega in čokoladnega - Družabni obrok

OTOČEC - V gradu Otočec, hotelu na najvišji ravni, so pred kratkim še popestrili svojo ponudbo. V grajski restavraciji in v bolj intimni lovski sobi nudijo 4 fondije: dva mesna, sirovega in čokoladnega.

Fondi je bila včasih skromna jed švicarskih hribovskih kmetov, ki pa si je utrla pot na jedilnike najbolj znanih restavracij po vsem svetu. Tako se je iz priprave osnovnega sirovega fondueja - nekaj podobnega so poznali tudi gorenjski "holcarji" - razvila prava veda o raznih načinih priprave te jedi. Vsa stvar se je začela z namakanjem kosov kruha v raztopljeni sir, nato so v posodi v vroči maščobi cvrli kose mesa in potem še narezano sadje v čokoladni omaki. Iz nekdaj preproste glinaste ali kovinske posode, ki je bila osnovni pripomoček za pripravo teh jedi, se je razvila prava industrija opreme za pripravo fondueja.

"Danes je fondi priljubljen družabni, družinski ali prijateljski obrok, saj sedijo ljudje okrog ene sklede, iz nje zajemajo in vanjo namakajo kose kruha, mesa, ribe, peciva ali sadja," pravi Milan Rižnar, vodja gostinstva na Otočcu. Za mesni fondi pripravijo koščke dobro uležanega in očiščenega govejega ali svinkega fileja, lahko pa tudi teletino; na osebo pride 15 do 20 dag mesa, ki ga v kuhinji rahlo posolijo in popoprajo.

Koščke mesa gostje nabadajo na posebne vilice, ki jih potem namakajo v posodi z vrelim oljem na špirtnem gorilniku. Ko je meso primerno ocvrto, ga gost še dodatno začini po svojem okusu in zaužije ob dodat-

FONDI NA OTOČCU - Strežba fondueja v lovski sobi otoškega gradu. (Foto: A. B.)

ku raznih omak. K mesnim fondijem štejejo še kitajski in orientalski fondi, ko gostje na tanke rezine narezano meso kuhajo v močni goveji oziroma perutninski juhi na gorilniku. Na koncu gostje popijejo tudi juho.

Pri sirovem fondiju v s česnom močno nadrgnjeni posodi v belem vinu in limoninem soku raztopijo na koščke narezan ali nariban sir in v tako pripravljeno in primerno začinjeno maso z vilicami namakajo koščke kruha. K fondiju se lepo poda kozarec piva ali dobrega rdečega vina, tudi lahkega, ne preveč ohlajenega belega vina.

Za čokoladni fondi raztopijo čokolado s tekočo smetano in malo orehovega likerja, dodajo naribane lešnike in malo ruma in v to kremno omako gostje namakajo koščke biskvita in sadja. K temu fondiju postrežejo sladko penec še vino.

A. B.

KOVINOTEHNA

prodajna centra v Intermarket centru v Brežicah in v BTC Novo mesto

POLEPŠAJTE SI PRAZNIKE

nemo očee je mo očee

- Raženj **5.650** SIT
- PVC miza Ø 90, 90 x 90 **2.569** SIT
- PVC stol, bel **799** SIT
- PVC krožniki, 20 kom. **308** SIT

Grad Struga za Franca Turka

KOROŠKA VAS - Med naročniki Dolenjskega lista, ki so do konca marca poravnali naročnino, je slikar Samo Kralj s pomočjo računalnika pred kratkim izžrebal štiri naročnike, ki bodo za redoljubnost in zvestobo dobili slike gradov s koledarja Dolenjskega lista. Izžrebanemu Francu Turku iz Koroške vasi, ki je naročnik Dolenjca že od leta 1953, je pripadla slika gradu Struga.

SLIKA GRADU STRUGE - Žreb je hotel, da jo dobi Franc Turk iz Koroške vasi 1. Na ta naslov prihaja Dolenjski list vsak četrtek že od leta 1953.

Ko smo ga obiskali in mu izročili sliko, nam je povedal, da ga je to prijetno presenetilo, na to, da je bil izžreban, pa so ga opozorili drugi. Franc se je v Koroško vas priženil pred 25-imi leti, prej pa je bil doma na Iglenu pri Dolžu. Njegova žena Marija pa je k hiši prišla z desetimi leti, ko sta jo v reju vzela zakonca Hrovatič, daljna sorodnika, ki nista imela otrok. Stric in teta, kot ju je klicala Marija, sta imela med prvimi v vasi radio, naročila pa sta se tudi na Dolenjca, od njiju pa sta ga prevzela Marija in Franc. "Kaj najraje beremo? Vsega prelistamo, najprej pa pogledamo osmrtnice. Otroke zanima predvsem to, kaj je rekla Ena gospa," pove Marija. Poleg Dolenjca so Turkovi naročeni še na Nedeljca.

Marija sta si zgradila hišo, Franc je še zaposlen in dela v Revozu; Marija je že nekaj let invalidsko upokojena, prej pa je delala v Krki. Imata pet otrok, trije še hodijo v šolo, sicer pa še vsi živijo doma. "Imamo tudi nekaj zemlje, toliko, da si za doma pridelamo nekaj hrane," je povedala Marija. Odkar imajo v hiši telefon in do hiše asfalt, je življenje lažje, še vedno pa so brez vodovoda, vendar Turkovi upajo, da bo voda tudi do njih še pritekla.

J. D.

Ali dimnikar po novem ne bo več sajast?

Proste roke koncesinarjem

KOČEVJE - Na tretjem zaporednem zasedanju kočevskega občinskega sveta v aprilu so svetniki minuli četrtek umaknili z dnevnega reda obravnavo zaključnega računa, sprejetega v prvem branju na prvi aprilski seji; največ pozornosti med preostalimi točkami dnevnega reda pa so nato namenili prvi obravnavi odloka o izvajanju in podelitvi koncesije za izvajanje obvezne gospodarske javne službe pregledovanja, nadzorovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva zraka.

Odlok bi lahko preprosto pomenovali odlok o dimnikarski službi, če ne bi razprava pokazala, da se na delo dimnikarjev nanaša toliko stvari in sprememb, da ni več neumestno vprašanje, kdo bo sploh še čistil dimnike. Ker bo koncesionar po odloku dolžan ugotavljati količine škodljivih snovi, se je Miran Novak vprašal, ali ni sprevedanje, da se z odlokom koncesionarju določa, da bo moral delati nekaj, za kar bodo kasneje ugotovili, da dimnikar ni usposobljen, in zato mirno sprejeli, da tega pač ne zna.

Antun Gašparac z občinske uprave je v pojasnitev zahtev, ki se dajejo dimnikarjem, povedal, da se bo po novem za dimnikarje zahtevala srednja šola ter da bodo morali biti dimnikarji predvsem strokovnjaki, ki bodo skrbeli za čisto okolje. Ob obširni razpravi o odloku, za katerega je Matija Jerbič dejal, da daje koncesionarju možnost neomejenega odločanja, saj so v njem porabniki in njihove pravice omenjeni vsega le dvakrat, pa se je Jože Hobič zato vprašal, ali sploh še govorijo o dimnikarjih. "Vsi vemo, kaj in kako delajo dimnikarji, in vsi vemo, da niso nobeni strokovnjaki," je dejal Hobič.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Črpalka je del bivalnega okolja

V razmislek pred graditvijo novih bencinskih servisov v Novem mestu

Gradnja novih bencinskih črpalk v Sloveniji je v razmahu. Prav posebno se to kaže ob izgradnji slovenskega avtocestnega križa, ki je tudi mati konkurenčnega boja med posameznimi naftnimi družbami. Tudi Novemu mestu se kar nekaj časa že obeta gradnja novih bencinskih črpalk. Začuda pa ta konkurenčni boj (v Novem mestu se je za lokacije borilo več naftnih

družb) prav nič ne prispeva k izboljšanju podobe slovenskih bencinskih črpalk in postajališč.

Slovenske in tuje naftne družbe imajo izdelane tipske projekte za gradnjo bencinskih črpalk s precej dodelano podobo. Spreminjajoč element je tako rekoč le velikost objekta, ki ga pogojuje predviden promet. Bencinska črpalka je postala znak podjetja, uvrščena je v sklop celostne podobe podjetja in tako seveda kaže izraz v skladu s temi, predvsem marketinškimi, zahtevami, ki pa se žal ne ozirajo kaj dosti na estetske zahteve že izgrajenega urbanega okolja in ne kažejo truda usklajeno vključiti se vanj ali pa mu celo zvišati vrednost. Bencinske črpalke očitno živijo same zase, za prostor žal ne pomenijo kaj več kot kakšen prometni znak, ki opozarja nase in na vsebino, ki jo predstavljajo.

Slovenci se sicer utapljam v poplavi grdih ali bolje rečeno neprimernih, tipskih projektov in montažne gradnje individualnih stanovanjskih hiš. Veliko je že bilo pisanja o tem, veliko zgražanja. Tudi tu je način projektiranja zvezan z ekonomskimi zmožnostmi naročnika, čeprav bi lahko bilo ljudem že jasno, da v skupni ceni objekta načrt pomeni le nekaj bornih odstotkov, dobro stanovanje pa je v zadovoljstvo celo življenje. Vprašamo se lahko le, če ni naše življenje res že tako vkalupljeno in tudi samo tipizirano, da lahko različni ljudje živijo v enakih hišah in stanovanjih. Enako bi se lahko vprašali tudi; kaj pa je tako različnega v obredu dotakanja goriva v rezervoar, če to počnemo v Novem mestu ali v Koprju? Razlika je v tem, da smo na različnih krajih. To pa ne pomeni malo, vsaj zgodovina in z njo sedanjost to potrjujeta. Res je, vsi smo ljudje, zato so črpalke lahko enake, bi morda bila misel. Ali morda bencinska črpalka pade v sklop objektov industrije, ki prav tako, ne oziraje se na okolje, v skladu s svojo močjo gradi svoje mastodontske zgradbe ali pa je to morda zvezano z logiko Maechti-

govih kioskov (saj poznate tiste rdeče plastične kioske, kjer kupite včasih Dolenjski list ali kakšno revijo), ki jih je po Sloveniji vse polno v vsakršnih okoljih in lokacijah...

Vendar ni bilo vedno tako. Konec šestdesetih let smo lahko, denimo, v slovenski prestolnici zasledili nekaj volje po spreminjanju odnosa do gradnje in projektiranja bencinskih črpalk. Kot primer bi navedel dve črpalke na Prešernovi cesti v Ljubljani, ki sta jih oblikovala dva znana slovenska arhitekta: Milan Mihelič in Edo Ravnikar (našega mesta list), ki imata zanimive gobaste betonske konstrukcije. Še posebno privlačna je Miheličeva s središčnim stebrom s svetlobnico. Ti dve torej lahko služita kot dokaz, da tudi črpalke lahko dajo prostoru nove kvalitete.

Vsaj, bencinske črpalke v mestih bi morale bolj upoštevati načelo dobrega vključevanja v naravno in trajno okolje in ga tudi arhitekturno bogatiti. Res je škoda, da v teh primerih prevladajo strogi, ekonomski interesi, škoda je, da so vsi ti ljudje brez občutka za lepoto, da razumejo navadnega meščana, graditelja individualne hiše, veže s kupom pogojev in predpisov, ne more pa vtreti v glave "naftarjev", da je gradnja teh objektov v urbanih mestnih okoljih precej občutljiva stvar in da je zato potrebno nekaj denarja in časa posvetiti tudi skrbi za lepoto.

Upamo lahko, da bo Novo mesto, ki se mu obeta gradnja nekaj bencinskih črpalk, poskrbelo za skladnost v gradnji in da to ne bo le še en element med mnogimi, ki degradirajo prostor. Upajmo, da je Novomeška oblast to sposobna narediti (čeprav lahko dvomimo glede na njene dosedanje neuspehe), ali pa bodo črpalke grd kontrast lepemu v prostoru.

TOMAŽ LEVIČAR
mladi liberalni demokrati in
demokratke
Novo mesto

"TA NAREZEK PA NI SLAB," so oni dan ugotavljali gostje gostilne Pri Kropcu na Mali Slevici. Postregli so si kar pri točilnem pultu in modrovali o vremenu, salamah, divjadi in o drugih bolj ali manj resnih zadevah, le politike so se izogibali. (Foto: J. Prime)

ZLATA NALOŽBA

Z VARNIMI
KORAKI
DO SVOJEGA
ZAKLADA

VEČ KOT EN RAZLOG ZAKAJ
SKLENITI ZLATO NALOŽBO PRI
ZAVAROVALNICI MARIBOR

1. Zavarovalnica Maribor je zanesljiva zavarovalna družba, ki ji upravičeno zaupa večina slovenskih življenjskih zavarovancev!
2. Z ZLATO NALOŽBO varčujete in ste hkrati tudi življenjsko zavarovani!
3. Z ZLATO NALOŽBO ste udeleženi pri dobičku zavarovanja, ki vam ga Zavarovalnica Maribor izplača po preteku zavarovalne dobe skupaj z zavarovalno vsoto!
4. Pri ZLATI NALOŽBI lahko po preteku zavarovalne dobe sami izberete obliko izplačila: ali rentno, kot dodatek k pokojnini ali v enkratnem znesku!
5. ZLATO NALOŽBO lahko sklenete za dobo po svoji želji (od 5 do 25 let), za vsoto, ki vam najbolj ustreza, v tolarjih ali z devizno klavzulo!
6. V ZLATO NALOŽBO lahko vključite dodatno nezgodno zavarovanje!
7. Pri ZLATI NALOŽBI sami izberete način plačila: mesečno, kvartalno, polletno ali letno!
8. Zavarovanki ZLATE NALOŽBE ob rojstvu otroka Zavarovalnica Maribor podari vsoto za opremo novorojenčka!

IN ŠE NOVOST V SLOVENSKI PONUDBI
ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ:

9. Ob hušji bolezn si lahko z ZLATO NALOŽBO zagotovite predčasno izplačilo dela zavarovalne vsote!

ZLATA NALOŽBA je vaša pot do zaklada, saj življenje ni pravljica!

„ZLATA NALOŽBA JE MOJA ČISTA DESETKA“

ZM

brezplačna telefonska številka
za naročanje zavarovalniškega zastopnika

080 - 19 - 20

Mercator

Ugoden nakup

30 izdelkov
od 15-24% ceneje do 8.5.'97

Še vedno drži:
ljubezen gre skozi želodec.

Sladoled Princessa

Banjica, 4 okusi, 1 liter
Zmajčkov butik, Ljubljana

580,00

Izberite si princeso po svojem okusu:

jagoda-kokos

spagnola-amarena

bacio-pistacija

čokolada-vanilija

Neki dvestopetdesetletniki na rob in neki srednji šoli na skrajni rob

Na rob zato, ker so take stvari, kot se dogajajo z novomeško gimnazijo, samo robovi. Nikjer nikogar, ki bi ga bilo mogoče zaradi odgovornosti odstraniti ali obesiti, še bolje pa pravočasno zamenjati. Tudi nikjer nikogar, ki bi ga bilo mogoče držati za besedo ali pa vsaj za podpis na pogodbi. Samo z gnojnico obliki ljudi po krajevnih časopisih, kar je ponavadi znamenje za umik, seveda na drugo odgovorno mesto. Temelji so res gnili, temelji gimnazijske stavbe, temelji gimnazije in temelji Gimnazije, mogoče pa celo temelji demokratične, sodobne, napredne družbe s temelji sodobnega, vzpodbudnega in kaj jaz vem kakšnega pouka vred. Sicer se ne bi dogajalo to, kar se.

Nekdaj dika srednjega šolstva na Slovenskem, gimnazija z drugo najdaljšo tradicijo in tudi po kvaliteti druga gimnazija, takoj za elitno ljubljansko, bo mogoče pa le prva, ki ji bo uspelo iznenada pasti na zadnje mesto. Na zadnje po kvaliteti profsorskega zbora in tudi na zadnje po številu učencev. Mogoče bo pa teh le kaj več, če se bodo dijaki, ki bodo odklonjeni na vajejskih šolah, vpisali na Gimnazijo, kjer omejitve vpisa ne bo.

Kakšne neki bodo videti kronike novomeške gimnazije ob tristoletnici? Nikjer slik profsorskega zbora iz zadnjih petdesetih

let z resnimi, strogimi, a vendar pametnimi in pravičnimi obziri. Samo kakšna slika profesorja, ki ga je ravnateljica obtožila spolnega nadlegovanja dijakinje, ali njena podoba iz televizijskega tednika, kako nazorno kaže to nadlegovanje. Ali slika kakšnega profesorja, ki ima teh neurejenih razmer zadosti že do roba potrpežljivosti in hlepi po novi in bolj plačani službi, jezo pa sem in tja izlije nad dijaki in jim zagretni kakšno kontrolko. Ali morda slika profesorja, ki je nekdanji sanjal o znanstveni karieri, pristal pa na tem necenjenem in slabo plačanem delovnem mestu. Potem pa seveda slike dijakov, maturantov, podivjanih, neumnih, nevednih. Takih, kot nam jih je Gimnazija vzgojila in izobrazila. Krivi pa bodo temelji, teh pa na slikah ne bo, ker so nevidni. Zraven bo mogoče slika svečane akademije ob dvestopetdesetletnici, svečanih govorov in svečanih pojedinih. Teka prepotenih dijakov čez mesto do športne dvorane, kjer se, če sploh se, izvaja pouk telesne vzgoje, ki je dijakom v smislu zdravega duha v zdravem telesu zagotovljen z ustavo in zakoni, seveda ni nihče fotografiral in dokumentiral. Tudi ne bo fotografij utrjenih dijakov, ki se pozno zvečer iz šole vračajo domov, tudi ne statističnih prikazov in raziskav njihovega zdravstvenega stanja zaradi pomanjk-

ljive prehrane, prav tako ne raziskav njihovega duševnega razvoja zaradi neurejenih šolskih razmer. V slavnostno publikacijo se bo napisalo samo: "Zaradi gnilih temeljev je Gimnazija šolsko leto 1996/97 (ali do 97/98, morda celo do leta 00, tega sedaj še ne moremo predvideti) preživela v težavnih razmerah kot ne-ljubi gost tehnične šole, pa vendar so vztrajna naprezanja vseh, pa res prav vseh, od ministra, sekretarja, župana, ravnatelja, gradbenega odbora pa še koga, rodila sad in dijaki se po enem (dveh, treh, petih?) letih vračajo v svojo obnovljeno stavbo z zdravimi temelji."

Ne zahtevam odgovora od odgovorno neodgovornih ali od neodgovorno odgovornih in ga tudi ne pričakujem. Četudi bi stokrat napisali v časopis, da minister ta in ta daje zagotovilo, da se bodo takoj, ko sneg skopni, začela obnovitvena dela, ne verjamem več. Jasno mi je, da so krivi temelji, kakršnikoli in čigarkoli ti že so. Tudi ne pišem zato, ker bi obstajalo upanje, da bi pisanja na rob premaknila kakšen temelj. Pišem samo iz obupa, iz jeze nad temelji.

Zraven se celo ne upam podpisati, pa ne zato, ker se bojim zase, bojim pa se za enega tistih, za katere bi se morali vsi bati.

Neki obupani oče ali mama (naslov v uredništvu DL.)

Odpadke v Špajo dolino

Izbrana lokacija za novo odlagališče odpadkov

DOBREPOLJE - Občinski svet je imel doslej 30 sej in prvič se je minuli teden zgodilo, da je bila udeležba slaba in da je bil svet na robu sklepčnosti.

Največ so razpravljali o poslovanju Javnega komunalnega podjetja Grosuplje, ki deluje za tri občine, tudi za dobrepoljsko. Direktor podjetja Janez Skarlovnik je poročal, da je bilo lansko poslovanje podjetja uspešno in boljše kot obe leti predtem. Finančni rezultat je bil lani za celotno podjetje ugoden, čeprav so nekatere dejavnosti podjetja imele tudi izgubo, in sicer zaradi povečanih stroškov in amortizacije.

USPEŠNI ŠOLARJI

DOBREPOLJE - Učenki 8. razreda osnovne šole Dobrepolje Vilma Šuštar in Tanja Sawish sta že osvojili zlati Cankarjevi priznanji. Trije učenci pa so osvojili prva mesta in srebrna priznanja na medobčinskih tekmovanjih, in sicer: Klemen Drobnič iz matematike, Urška Letonja iz angleščine in Katja Koželj iz vesele šole. Vsi se bodo v kratkem na državnih tekmovanjih pomerili za zlata odličja.

M. S.

V NEDELJO BIRMA

TURJAK, ROB - V nedeljo, 4. maja, bo ob 15. uri birma na Turjaku. Svečanost bo v Viteški dvorani turjaškega gradu, ker je grajska kapela premajna. Zakrament birme bo prejel petnajst mladih. Na Turjaku ni bilo birme že od leta 1939. Na Robu pa bo birma 1. junija.

Velik strošek letos bo sanacija primarnega dobrepoljskega vodovoda. Svetniki so bili zadovoljni z zagotovilom direktorja, da bo letos vsa amortizacija za Dobrepolje porabljena. Doslej so jih namreč prenašali iz leta v leto,

• Direktor Skarlovnik je obvestil svetnike, da so našli lokacijo za novo odlagališče komunalnih odpadkov za vse tri občine, nahaja pa se na meji občin Grosuplje in Ivančna Gorica, in sicer v Špaji dolini. Krajevne skupnosti pa zahtevajo za lokacijo precejšnje ugodnosti kot asfaltiranje nekaterih odsekov cest in še druge ugodnosti. Vse to bo občuten strošek za podjetje in za vse tri občine. Niso pa še z lastniki zemljišč dosegli soglasja o ceni za parcele. Pričakujejo, da bo vse to urejeno do junija.

težave z vodovodom pa so ostajale in se povečevale.

M. STEKLASA

ODMEVNO PREDAVANJE NA GORI

GORA - Na dan Zemlje so v nekaterih prostorih osnovne šole na Gori pripravili odmevno predavanje o učinkoviti rabi energije s poudarkom na varstvu okolja. To področje so predstavili predstavniki tovarne termoizolacijskih materialov iz Škofje Loke, testiranje oken podjetja Rosil iz Ljubljane, uporabo grelnih teles in gorilnikov pa Agencija za učinkovito rabo energije iz Ljubljane. Glavni organizator predavanja in praktičnega prikaza materialov pa je bila Vitra iz Cerknice, ki je v teh krajih in občinah zahodne Dolenjske že dolgo prisotna s svojim svetovanjem. Gotovo je bilo predavanje za ta odmaknjeni del KS Sodražica kar majhen praznik, kar je pokazala izjemno velika udeležba. Gora je namreč skupno ime za več vasi, ki leži med Loškim Potokom in Sodražico. O njih le redu kdo kaj napiše. Nekoč je tu živelo 600 prebivalcev, danes jih le še 160, do tega 30, ki so starejši od 80 let.

A. K.

POHOD PO TRDINOVI POTI

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto priredi v soboto, 10. maja, pohod od Gabra pri Semiču preko Smuka, Jugorja do Vahte. Hoje je za približno 4 ure. Odhod od Semiča z vlakom iz Kandije ob 6.52, povratek pa popoldne z Vahte z avtobusom. Prijave za pohod sprejemajo do četrta, 8. maja, na tel. 22-948 (Marica Praznik).

Drago Požun, predsednik planinskega društva Bohor Senovo

Planinci "odkrili" razgledno točko na Koprivniku

Letos obnova kuhinje

SENOVO - Člani planinskega društva Bohor Senovo so pred kratkim na občnem zboru planincem in drugim ljubiteljem narave prvič predstavili novo planinsko pot od Doma na Bohorju do prelepe razgledne točke na Velikem Koprivniku. Pot od doma do vrha Velikega Koprivnika, ki je na 984 metrih nadmorske višine, je označena in je prehodna v 20 minutah zmerne hoje. Sicer pa je od tam mogoče videti vzhodne obronke Orlice, hrvaško Zagorje, Boč, Pohorje, Peco, Raduho, Ojstrico, Grinovec, pogled seže vse do Kravca, ob lepem vremenu pa je mogoče videti celo vrhove na avstrijskem Koroškem, kot na dlani pa imate Kozjansko. Planinci so razgledno točko opremili s klopcami, celoten projekt Veliki Koprivnik pa je bil izveden ob sodelovanju lovske družine Planina pri Sevnici, lovske družine Senovo in planinskega društva Bohor Senovo.

Sicer pa je za planinci društva Bohor razgibano leto, v katerem so namenili precej pozornosti in dela domu na Bohorju in cesti do doma ter parkirišču, v letošnjem letu pa bodo v planinskem domu obnovili kuhinjo. V društvu bodo z meddržavnim odborom letos pritiskali tudi na planinsko zvezo Slovenije, da se čimprej uredi lastništvo koč, sicer pa imajo planinci tako kot pretekla leta v načrtu precej srečan, akcij in izletov.

T. G.

• Če hočeš spoznati značaj človeka, mu daj oblast. (Lincoln)

• Veliki ljudje navadno svoje napeke priznajo. V tem je tudi njihova veličina. (I. Prijatelj)

Dobra organiziranost sester

Tudi sestre iz novomeške bolnišnice na 1. evropskem kongresu operacijskih medicinskih sester v Bruslju

Od 16. do 19. aprila je v Bruslju potekal 1. evropski kongres operacijskih medicinskih sester (EORNA). V to družjenje je bilo vključenih 15 nacionalnih društev operacijskih medicinskih sester, na otvoritveni slovesnosti v Bruslju pa je bila kot nova članica poleg Češke sprejeta tudi Slovenija. V 30-članski slovenski delegaciji smo bile tudi operacijske medicinske sestre iz novomeške bolnišnice: Zvonka David, Ana Goltes, Marjeta Matoh, Milena Novak, Marija Pišek in Sonja Žagar.

Predavanja so bila strokovno na zelo visoki ravni, največ tem pa je bilo posvečenih dobri organiziranosti teama operacijskih medicinskih sester. Seznanile smo se z "dobrim in slabim teamom" in vlogi teamskega vodje. Veliko smo izvedele tudi o t.i. enodnevnih ambulantni kirurgiji, kjer pacient po dopoldanski operaciji zvečer zapusti bolnišnico, če narava boleznini to mogoča, in o zdravstvenovzgojni vlogi operacijske medicinske sestre v pred- in pooperativni fazi bolnikovega zdravljenja. V živahnih diskusijah se je pokazalo, da se operacijske medicinske sestre v vseh evropskih državah borimo za večje priznan-

je vloge, ki jo imamo. Naše nacionalno društvo si prizadeva za uvedbo standardov, ki naj bi bili enotni za vso Slovenijo. Poleg predavanj je bil na programu ogled velikega razstavnega prostora z medicinsko opremo, pripomočki, operacijskim materialom, operacijskimi instrumenti, aparaturnami.

2. kongres EORNE bo potekal od 13. do 17. junija. 2000 v norveškem mestu Bergen.

SONJA ŽAGAR

MLADI PEVCI V ČRNOMELJ

DOBREPOLJE - Na nedavni medobčinski reviji otroških in mladinskih pevskih zborov v Ivančni Gorici je mladinski zbor Dobrepolje-Struge pod vodstvom Mira Rozmana zmagal in se bo 8. maja udeležil revije najboljših pevskih zborov dolenjske regije v Črnomlju.

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

PARALELNI SLALOM - S paralelnim slalomom za vse kategorije se je tudi uradno končala sezona smučarskih tekmovanj za pokal centralne regije, na katerem so nastopili tudi mladi smučarji Krke Roga iz Novega mesta. Na paralelnem slalomu je med cicibankami Lana Grandovec zaradi poškodbe zmago v finalu prepustila nasprotnici in osvojila drugo mesto, Mateja Spat pa je bila tretja. V skupnem vrstnem redu pokala centralne regije je Lana zmagala med letniki 1987, v kategoriji cicibank letnikov 1986/1987 je zmagala Mojca Mesojevec, Grandovecova pa je bila druga. V skupnem seštevku fantov in deklet v vseh kategorijah so bili Novomeščani tretji.

Sodražica bo nova občina?

Iz Ribnice premalo denarja za naložbe v KS - Dobre izkušnje z nekdanjo občino

SODRAŽICA - Nekdanje vodstvo KS Sodražica se je močno prizadevalo za ustanovitev svoje občine, saj se jim je zdelo, da jim nova lokalna samouprava ni "pisana na kožo". Predsednik KS odvetnik Zvone Janež je trdno prepričan, da izpolnjujejo vse zakonske zahteve za ustanovitev

občine, saj je svet KS pripravil in sprejel posebno študijo, iz katere je razvidno, da z njihovim odhodom sedanja občina Ribnica ne bi izgubila pogojev za občino. V KS so izredno nezadovoljni s sedanjim pravnim statusom KS, zlasti glede pristojnosti; te so skoraj nepomembne, s čimer so povezana izredno majhna sredstva za njihovo delovanje.

"Z denarjem komaj pokriva mo pogodbeno delo tajnika, kar pomeni, da je KS postavljena v funkcijo vaškega odbora. Občina je pokazala podcenjujoč odnos do KS oziroma do urejanja njenih lokalnih zadev," je dejal Zvone Janež. Pobude v občinskem svetu, ki jih dajejo svetniki iz Sodražice, največkrat niso sprejete oziroma so preglasovani. Zato ne vidijo prav nobene prihodnosti za svoje delovanje v sedanji občini; v novi občini pa bi, tako Janež, težave urejali s svojim denarjem. Dokaz za to so nove, tudi majhne občine (Loški Potok). Močan argument za ustanovitev občine je tudi zgodovinski, saj je na območju KS uspešno delovala občina vse do leta 1960.

M. GLAVONJIĆ

Zvone Janež

350 KUBIKOV BETONA - Celih 10 ur je prejšnji četrtek trajalo betoniranje plošče na Krkini parkirni hiši v Ločni. Kamioni mešalci novomeškega Cestnega podjetja so v 78 voznjah pripeljali kar 350 kubikov betona iz njihovih betonarn v Gotni vasi in z bršljinske Livade. Plošča meri 2.200 m2 in to je bilo eno največjih strojnih vgrajevanj betona, vodil pa ga je vodja betonarn Cestnega podjetja Martin Blažič. Krkino parkirno hišo, v kateri bo v treh etažah 240 parkirnih mest, gradi Pionir Standard, avtomobili pa bodo dobili streho do 20. maja. (Foto: A. B.)

Ford PSC Stepan
PSC Stepan, Marjana Kozine 4, Črnomelj
Tel.: 068/52 407, 53 120

PAKET SALON
KLIMA = 1.902 DEM
KOVINSKA BARVA = 899 DEM
RADIO FORD 5000 = 645 DEM
SKUPAJ SAMO = 1.000 DEM

mondeo
ZARADI IZJEMNE ODZIVA
PODALJUJEMO PONUDBO!

FORD MONDEO - DOBAVA TAKOJ!

MODNI KOTIČEK Pomladanski športi

Toplo vreme je pokazalo vse svoje barve, in če za dalj časa še niste pokukali iz svojih zatočišč, je skrajni čas, da si uredite opremo za pomladanske podvige in družino popejete v čudovito naravo. Seveda za najrazličnejša športna oz. rekreacijska udejstvovanja potrebujete pravilno opremo, ki vas bo ščitila pred morebitnimi vremenskimi neprilikami oz. vam pomagala obvladovati telesne spremembe.

Najnujnejši del garderobe so anorak, primerna obutev in dodatno toplo oblačilo, če vas vreme preseneti. Pohodi v hribe zahtevajo bombažna, tanjša oblačila za preobleko, ko se prepotite, dodatne nogavice, zaščitna pokrivala kot so najrazličnejše športne kape, morda tudi lahko obutev za čas, ko boste na cilju na planoti kakega osvojenega vrha. Za sprehode ob morju ali v naravi si lahko privoščite elegantnejša, a udobna oblačila, klobuke.

Če pa ste aktivnejši rekreativci, poskrbite za najboljšo športno opremo, ki bo predvsem funkcionalna. Na kolo v kolesarskih dresih: kratke hlače z naramnicami ali brez, majico s kratkimi ali dolgimi rokavi, pulover; z rokavicami, primernim obuvalom in zaradi varnosti s čelado. Kratke hlače, majice, nogavice in izbrani tenis copati so osnova pri vsakem športu, ki jo boste po potrebi dopolnjevali.

In nikoli ne pozabite sončnih očal ter zaščitnih mazil pred škodljivimi vplivi okolja.

JERCA LEGAN

Študentka v gostilni

Piše diplomsko in streže v gostilni Murn na Turjaku

TURJAK - "Rada delam z ljudmi. Klepetam z njimi in tako veliko zvem. O zgodovini Turjaka sem na primer največ zvedela od domačina Pepla, Jožeta Levstika, ki veliko ve in pozna ne le zgodovino, ampak ve tudi za letnice," mi je oni dan povedala 21-letna Alenka Hribar, študentka ekonomije, ki zdaj dela honorarno v Murnovi gostilni na Turjaku. Hkrati pa piše diplomsko nalogo. Po 25 ur na teden dela še za neko lekarno.

Alenka je študentka Pošte Slovenije in tudi njena diplomska naloga ob zaključku višje dveletne šole ima naslov "Finančna funkcija Pošte Slovenije". Ze prej je obiskovala srednjo ptt šolo, po diplomi pa se namerava zaposliti in še naprej študirati ob delu, če ne bo dobila službe, bo pa nadaljevala študij kot redna študentka. Pravi, da je med študenti

ekonomije vedno več deklet zato, ker hočejo fantje čimprej zaslužiti, priti do denarja in avta.

O gostih pravi, da so sami prijazni ljudje, da prihajajo sem v glavnem domačini, ki se ne opijajo in nikoli ne povzročajo izgrediv.

J. P.

Alenka Hribar, študentka in natakarica

M L A D I D O P I S N I K

EKOLOŠKI DAN

Aprila smo učenci predmetne stopnje naše šole imeli ekološki dan. Razdelili smo se v skupine, se dogovorili o namenu akcije in nalogah. Natakali smo si polivinilaste rokavice in odšli v naravo. V Ragovem logu smo poleg papirčkov in plastičnih vrečk pospravili še ogrodje koleša, večje kose železa in pločevine, celo posodo. Po zaslugi sedmošolcev je čist Marof, očistili smo Mestne njive, Portoval in Loko. Skupina učencev je očistila in pometla okoličo šole ter zasadila okrasno grmičevje. Pripomogli smo, da bo naše okolje vsaj nekaj časa čisto, čeprav je ta akcija samo kapljica v morje ob vsem, kar bi lahko storili za naravo.

DANE ŠOBA, 6.d
OŠ Center Novo mesto

DAN ŠOLE NA OŠ TREBNJE

V petek, 18. aprila, smo imeli dan šole. Na ta dan torej nismo imeli običajnega pouka, ampak je delo potekalo drugače. Prve tri šolske ure smo bili v razredih. Osmošolci smo najprej rešili anketo o prostem času, zdravi prehrani, alkoholu, cigaretah. Naslednji dve šolski uri pa smo po skupinah izdelovali plakate o zdravju. Četrto šolsko uro smo odšli v telovadnico, kjer smo si ogledali nekakšno mini tekmoval-

nje - "Igre brez meja". Najprej so tekmovali učenci nižje stopnje, ki so morali v določenem času nabrati čimveč balonov in jih vreči v polivinilasto vrečo. Za tem pa smo prišli na vrsto še učenci višjih razredov. Iz vsakega razreda sta tekmovala po dva fanta in dve dekleti. Ti pa so morali najprej steči po žoge, nato pa jih z določene razdalje metati v mrežo. Zmagal je seveda tisti razred, ki jih je imel največ v mreži. Tako smo torej preživeli ta dan.

MAJA VELEČIČ, 8.c
OŠ Trebnje

RAD SEM NOVINAR

Sem Luka Mittag, mladi novinar OŠ Bršljin. Star sem 13 let, a novinar že tretje leto. Posebno rad pišem o novicah na šoli ter o ligi SKL. Ta je bila zame še poseben izziv. V šoli pripravljamo stencase, da obveščamo sošolce o dogodkih na naši šoli. Učenci pa zelo radi to prebirajo, kar me vedno zelo razveseli. O tem pišemo tudi v druge časopise in revije, in prav vesel sem, če je kaj objavljeno. ŠKL liga pa je vrhunec mojega novinarstva. S sporočili s tekem sem se že videl in slišal po medijih. To me je še bolj navdušilo in sem se resneje oprijel tega dela. Ko bom velik in starejši pa bom pravi novinar.

LUKA MITTAG, 7.a
OŠ Bršljin

BABICA MI JE PAVEDALA

Kolikokrat sem jezna na svojo babico, ko mi predvsem pri kosilu, kadar skuha zelenjavo, ki je ne maram, začne s frazo: "Današnja mladina bi morala okusiti žalost tistih časov, ko sem bila jaz stara kot ti." Kadar je dobre volje in pleče, pogosto omenja svoje otroštvo. Živela je pač v času fašizma na Krasu, obiskovala je italijansko osnovno šolo. Ker je izhajala iz revne partizanske družine, je bilo še toliko huje in oče je bil večkrat interniran v koncentracijskih taboriščih. Starejši brat in sestra sta odšla v partizane, ona pa kot majhno dekletce v Trst k bogati družini za služkinjo. Tistih dni se spominja s solzami v očeh... Kasneje se je poročila, imela štiri otroke in zanje lepo skrbela. Mamica pravi, da nam je prelepo in da bi včasih morali živeti babičino življenje. Večkrat omenja, da je današnji tempo prehitel, da ljudje ne cenijo drugega kot denar, in to večno pehanje za njim, in da so si ljudje včasih, čeprav lačni in skromni, bolj pomagali med seboj in bili ljubeznivejši do drugih kot danes.

ANJA HOZNER, 8.b
OŠ Loka Črnomelj

Srečna sem

Stojim na obali. Približa se mi. Fant mojih sanj. V rokah drži prelepo belo vrtinco. Zre v moje oči. Nenadoma stisne mojo roko. Da mi vrtinco. Zagledam se v njegove svetle lase in sinje oči. Njegov nežni pogled me omami. Njegove ustnice se dotaknejo mojih. Spreleti me srh. Moja lica pa zardijo. Srečna sem.

SANDRA IVANŠEK, 8.a
novinarski krožek OŠ Artiče

Šmihel na dnevih slovenskega izobraževanja

Mesto pod mestom v Cankarjevem domu

Na osnovni šoli Šmihel smo se odločili za sodelovanje na Dnevih slovenskega izobraževanja, in sicer s šolskim projektom Mesto pod mestom. V vsebinskem sklopu Ohranjanje kulturne in naravne dediščine bomo v dneh od 6. do 9. maja razstavljali v Cankarjevem domu. Mesto na okljuku Krke bomo predstavili skozi njegovo zgodovino in sedanjost preko vseh predmetnih področij, od zgodovine, slovenskega in angleškega jezika, kemije, športne, likovne, glasbene in tehnične vzgoje, do matematike. Zaradi majhnega prostora bomo lahko predstavili le delček tistega, kar je ustvarilo 1014 učencev v teku šolskega leta. Razstavili bomo plakate, izdelke iz različnih materialov, seminarske naloge, makete, raziskovalne naloge, tematska glasila. Pripravili smo tudi priložnostna darilca. Na samem prizorišču bodo posamezni učenci izvajali nekatere aktivnosti, hkrati pa bodo učenci na voljo obiskovalcem za pojasnila o delu. Dejavnosti, ki smo jih med projektom izvedli, smo strnili v kratek video posnetek, tako da si bo lahko vsakdo predstavljal naše raznoliko delo.

Vse, predvsem pa starše naših učencev, vabimo v tednu po praznikih, od torika do petka, v Cankarjev dom. Od 9. do 18. ure nas boste našli na razstavišču, ki je namenjen sklopu Ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Označen bo z rdečo barvo. Veseli bomo vašega obiska.

V. d. ravnateljice:
IRENA HLAČA

KLIC V SILI

• Ali ste v stiski, težavah? Želite zaupni in prijateljski pogovor, strokovno pomoč? Pot za to na Dolenjskem oz. v Posavju je klic na številke 068/322-124, int. 229 (v torek in petek med 13. in 16. uro), 21-284 ter 068/20-370 (med 19. in 21. uro).

• NOVO MESTO - Otroci in mladostniki, če ste zaradi neurejenih družinskih odnosov, težav v šoli, sporov z vrstniki ali česa drugega v stiski in potrebujete nasvet oz. pomoč, pokličite - prislunhli vam bodo in vam skušali pomagati strokovnjaki Posvetovalnice za učence in starše iz Novega mesta, in sicer na številki 068/341-304 od ponedeljka do petka (med 14. do 15. uro).

• TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka je 068/44-293.

• ČRNOMELJ - Otroci in odrasli, ki ste v stiski, lahko pokličete vsak drugi in četrty terek v mesecu med 19. in 20. uro na številko 068/53-213 ali se oglasite osebno v pisarni v Ulici Mirana Jarca 8.

• SEVNICA - Otroci in odrasli, ki imate težave ali ste v stiski, lahko pokličete na številko 0608/41-536 vsako sredo med 15. in 16. uro.

• LJUBLJANA - Telefon za otroke in mladostnike je vsak dan od 12. do 20. ure (tudi ob sobotah in nedeljah) na številki 061/323-353. Za vas se bodo potrudili študentje medicine, psihologije, pedagogike in socialnega dela.

LEPO JE ITI PO NAGRADO

Pisani list je tudi letos nagradil najboljša šolska glasila. Med nagrajenimi se je kot izjema znašla tudi pesniška zbirka naše učenke Line Ravbar. Na slovesno podelitev priznanj je Pil povabil tudi nas. Zbrali smo se v Delovi stolpnici. Po podelitvi in pogostitvi so nam razkazali tiskarno. Večina je prvič videla, kako se tiska časopis. Gostitelji so nas nato odpeljali v Mladinsko gledališče, kjer smo si ogledali predstavo Alice v čudežni deželi.

SASA PETELINC, 7.r.
novinarski krožek OŠ Artiče

VABILO MLADIM!

METLIKA - Društvo podelitve mladine Metlika priredi in vabi na prvomajski ples, ki bo v soboto, 3. maja, ob 21. uri v gasilskem domu v Podzemlju. Za zabavo bo skrbel ansambel Dvo breza.

BORIMO SE ZA NARAVO - ZBIRAMO STAR PAPIR - Te dni smo imeli na naši šoli zbiralno akcijo odpadnega papirja. Zbrali smo težkih 14.286 kilogramov papirja. Najbolj so se izkazali učenci 4. d razreda (1.020,5 kg), sledili so učenci 4. c (969 kg) in 5. d (947 kg). Posebno pohvalo zasluži Marko Mrežar iz 6. a, saj je njihova "petka" (na sliki) skoraj pridralsala na šolsko dvorišče. V avtu je bil poleg velikih svežnjem papirja prostor le za voznika. Sodimo, da smo izrazili ekološko zavest in odgovorno varčevanje, zato smo kar malo ponosni sami nase. (Lucija Mlakar, 4. d, novinarski krožek na OŠ Savo Kladič Sevnica)

DEBATNI KROŽEK - V Srednji šoli Črnomelj smo v letošnjem šolskem letu pričeli s krožkom Debata, ki ga financira in organizira Zavod za odprto družbo (Open Society Institute) iz New Yorka. Krožek vodi prof. Rozika Saje in prof. Janja Jankovič. Letos smo se udeležili debatnih srečanj v Ljubljani in Izoli ter srečanja debatnih skupin na ljubljanski vzgojiteljski šoli. Pretekli teden pa sta se obe naši debatni skupini predstavili tudi na naši šoli, saj se zavedamo, da naši učenci še niso seznanjeni z načinom debatanja. Priporočamo pa vsem, ki so nagnjeni k razmišljanju o svetovnih problemih, da se nam pridružijo. (Helena Milinkovič, Bernarda Plavec)

ZAKLJUČEK CICIBRALNE ZNAČKE - Otroci radi prislunhejo pravljicam in se živijo v njihovo vsebino. Radi jih slišijo po kaseti, še rajše pa ji prislunhejo, če jim kdo pripoveduje. Če pa sta to očka ali mamica, je najboljša. Vključevanje družine v vzgojno delo z branjem pravljic otrokom doma je v našem vrtcu doseglo svoj namen. Prebranih je bilo veliko knjig, vsako prebrano knjigo pa smo si označili s simbolom. Naš simbol je bil medved. Ker se jih je preko šolskega leta nabralo veliko, smo staršem skupaj z otroki pripravili bogat kulturni program. Povabili smo tudi šolsko knjižničarko Vido Bukovec, s katero smo uspešno sodelovali. Staršem smo predstavili pesmice, deklaracije, zaigrali smo jim zgodbo Moja Pokraculja. Vse to pa smo se naučili iz knjig, brez katerih ne bi bili duhovno tako bogati in učenji. Knjižničarka je staršem v kratkih besedah razložila pomen knjige za otroka. (Minka Fric)

ODBOJKARSKE PRVAKINJE S PREVOL - Na medobčinskem šolskem tekmovanju v odbojki so slavile učenke osnovne šole Prevole, ki so bile boljše od vrstnic iz Sevnice. Kljub skromnim pogojem za delo, so si pod vodstvom mentorice Marjete Dragičevičeve Suhi krajini priborile laskav naslov. Na sliki: zmagovalna ekipa s Prevola.

Čaj ob petih v šmihelski osnovni šoli

Zgodovinski krožek OŠ Šmihel - Novo mesto tekmuje s 125 takimi skupinami pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije

Učenci 7. in 8. razreda šmihelske osnovne šole, ki pod vodstvom mentorice, učiteljice Janje Bukovec, delajo v zgodovinskem krožku, so 22. aprila popoldne povabili v šolo na čaj ob petih svoje starše in nekaj drugih gostov. Predstavili so jim odlično pripravljeno raziskovalno nalogo z naslovom: Zdravje več velja kot kup zlata.

Ze v lanskem tekmovanju Mesto pod mestom so predstavili precej ugotovitev o domačem kraju in poželi vrsto pohval. Tokrat so zajeli vsebinske naloge v tehle delovnih naslovih: Narava - vir zdravja, Hiša zdravja in Po drugačni poti do zdravja. S sklepno mislijo so zaokrožili 55 tipkanih strani obsežno delo, v katerem je tudi 43 fotografij, ilustracij in raznih tabel. Vse je namenjeno iskanju odgovorov na osrednjo trditve: zdravje je naše največje bogastvo.

Pri tem so se oprli na več izhodišč. Obiskali so znano zeliščarko Jožo Sladič - Florjančičovo Jožo na Lazah pri

Uršnih selih. Bili so v Dolenjski lekarni v Novem mestu in v tovarni zdravil Krka pri vodstvu Zelenih zdravil. Medse so povabili Toneta Gošnika, pisca knjige Prvih sto let novomeške bolnišnice, obiskali pa so tudi direktorja bolnišnice dr. Tonea Starca in tako spoznali kratko zgodovino in sedanje načrte osrednje deželne zdravstvene ustanove.

Z anketo so dobili 20 odgovorov občanov, ki so jim povedali, kaj vedo prebivalci Novega mesta o domačem podjetju Vitalis, in o njegovih zdravstvenih pripomočkih. O kosmodisku so zvedeli vse potrebno pri zagorskem podjetju Studio Moderna; tudi tu so dobili dodatne odgovore pri 17 naprošenih anketirancih.

Opravljenno delo in lično urejeno vezano nalogo so pokazali staršem in gostom. Učenka Karmen Jenič je predstavila povzetek celotne naloge, o njenih posameznih delih pa so poročali Petra Urbančič, Tadej Jakše, Admir Kršič, Radovan Trifkovič in Jure Gašperšič. Nad zavzetostjo mladih raziskovalcev so bili zadovoljni vsi, še posebej starši.

Čaj so seveda zares ponudili! Gostja, zeliščarka Joža Sladič, jim je prinesla na srečanje dobro potico in povedala marsikaj iz svojih bogatihkušenj v naravi. Konec maja bosta dve članici krožka skupaj z mentorico Janjo Bukovec v Murški Soboti zagovarjali zdaj opravljenno delo. Želimo jim kar najboljši uspeh, zasluži so si ga!

G. A.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 1. V.

- SLOVENIJA 1**
 7.15 - 1.35 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 8.35 VIDEORING
 9.05 POČITNIŠKI PROGRAM
 JUNAKI PETEGA RAZREDA, mlad. film
 MOESHA, amer. naniz., 4/14
 11.00 FANT IN POL, amer. film
 12.30 SVET DIVJIH ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 9/13
 13.00 POROČILA
 13.05 KOLO SREČE, ponov. tv igrice
 13.35 DOLINA MIRU, slovenski film (čb)
 15.05 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
 15.30 V VRTINCU
 16.05 DOŽIVETJE V LJUBEZNI, franc. drama, 2/2
 17.00 OBZORNIK
 17.10 SPREHODI V NARAVO
 17.25 QUASIMODOVE ČAROBNE DOGODIVŠČINE, fran. serija, 2/26
 18.00 PO SLOVENIJI
 18.40 KOLO SREČE, tv igrice
 19.15 RISANKA
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 20.00 TEDNIK
 21.00 FORUM
 21.10 FRASIER, amer. naniz., 10/24
 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
 22.15 OMIZJE

- SLOVENIJA 2**
 9.00 Euronews - 11.00 Tedenski izbor: Domače obrti na Slovenskem; 11.30 Koncert simfoničnega orkestra; 13.00 Posadka, amer. naniz., 11/20 - 13.20 Košarka - 14.45 Presaditev, dok. oddaja - 15.25 Band of the River, amer. film - 16.55 Izzivalci, franc. naniz., 4/52 - 17.25 Svoje glavi politik, angl. nadalj., 3/7 - 18.15 Globus - Portugalska - 19.00 Oddaja o računalništvu - 19.30 Izzivalci, franc. naniz., 5/52 - 20.00 Štrajk v Avstraliji, avstral. film - 22.30 Naslednja postaja Greenwich Village, amer. film

- KANAL A**
 10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'alo, 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Vojak naj bo (ponov.) - 15.00 Dannyjeve zvezde - 16.00 Oprah show (ponov.) - 16.50 Drzini in lepi (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi (121. del) - 17.45 Rajska obala (119. del) - 18.10 Očka major (25. del) - 18.40 Nora hiša (119. del) - 19.05 Družinske zadeve (120. del) - 19.35 Cooperjeva družina (37. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (120. del) - 20.30 Nujni primeri (12. del) - 21.20 Odklop (9. del) - 22.45 'alo, 'alo (14. del) - 23.20 Vitez za volanom (47. del) - 0.05 Dannyjeve zvezde

- HTV 1**
 7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Marisol (serija, 78/145) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.15 Izobraževalni program - 16.45 Hugo, tv igrice - 17.15 Hrvaška danes - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Dok. oddaja - 19.10 Hrvaška spomin-ska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Ekran brez okvirja - 21.20 Zeljka Ogresta in gostje - 22.20 Opazovanja - 22.50 Klub d.d. - 23.10 Sum (film) - 0.45 Poročila
- HTV 2**
 14.20 Tv kolektor - 14.30 Potovanje (dok. serija) - 15.20 Zgodba o Benny Goodmannu (amer. film) - 17.15 Telo in duša (serija) - 17.40 Obalna straža (serija) - 18.30 Glasbena oddaja - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Dosje X (serija, 28/49) - 21.10 Oče gospodar (amer. film) - 23.00 Filmska gibanja - 23.40 Seinfeld (hum. serija)

PETEK, 2. V.

- SLOVENIJA 1**
 7.15 - 1.45 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 8.10 POČITNIŠKI PROGRAM
 DENVER, POSLEDNJI DINOZAVER, amer. naniz., 13/20
 8.35 PETER IN PETRA, mlad. film
 9.25 SPRICEVALO ZA NEBESA, šved. nadalj.
 10.25 SVOJEGLAVI POLITIK, angl. nadalj., 3/7
 11.15 ŠTRAJK V AVSTRALIJI, avstral. film
 13.00 POROČILA
 13.05 KOLO SREČE, ponov.
 13.35 POTOVANJE NA MELANIJO, šved. film
 15.25 KONCERT GLASBENIH ŠOL SLOVENIJE
 15.50 PALETE, ponov.
 17.00 OBZORNIK
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 18.00 PO SLOVENIJI
 18.40 HUGO, tv igrice
 19.15 RISANKA
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 20.05 PLANET IN
 21.30 CLIVE JAMES, angl. dok. serija, 4/6
 22.25 ODMEVI, VREME, ŠPORT
 22.40 MURPHY BROWN, amer. naniz.
 23.05 DARKMAN, amer. film

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 10.05 Videoring - 13.05 Aerobika - 13.20 Tedenski izbor: Mostovi; 13.50 Oddaja o računalništvu; 14.20 Forum - 14.30 Zgodbe iz školjke - 15.00 Frasier, amer. naniz., 10/24 - 15.25 Tistega lepega dne, slovenski film - 16.50 Izzivalci, franc. naniz., 5/52 - 17.20 Saga o Mcgregorjevih, avstral. nadalj., 9/26 - 18.10 Sonce ne sije vsak dan, češka nadalj., 5/6 - 19.00 Humanistika - 19.30 Izzivalci, franc. naniz., 6/52 - 20.00 Kralja Mamba, amer. film - 21.45 Parada plesa - 22.45 Tv avtomagazin - 23.15 Tok noč tok - 0.15 Slovenski jazz v klubu Gajo

KANAL A

- 10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'alo, 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Vitez za volanom (ponov.) - 14.50 Karma - 16.00 Oprah show (107. del) - 16.50 Drzini in lepi (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi (121. del) - 17.40 Kuharska oddaja - 17.50 Rajska obala (120. del) - 18.15 Očka major (26. del) - 18.40 Nora hiša (120. del) - 19.05 Družinske zadeve (121. del) - 19.35 Cooperjeva družina (38. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (121. del) - 20.30 Ned in Stacey (24. del) - 21.00 Vzdig srca (film) - 22.40 Karma - 23.50 Ulica ljubezni (24. del)

HTV 1

- 7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Marisol (serija, 79/145) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.15 Izobraževalni program - 16.45 Hugo, tv igrice - 17.15 Hrvaška danes - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Govorimo o zdravju - 19.10 Hrvaška spomin-ska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Lepa naša (show program) - 21.40 Pol ure kulture - 22.15 Opazovanja - 22.45 Potovanje (dok. serija, 1/39) - 23.40 Glasbena oddaja - 0.25 Poročila

HTV 2

- 12.25 Tv kolektor - 12.35 Seinfeld (hum. serija) - 13.00 Otroci v Broadwaju (amer. film) - 14.55 Hišice v cvetju - 16.20 Triler - 17.20 Telo in duša (serija, 15/120) - 17.45 Zvezdne steze (serija) - 18.30 Kronika - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Zakon v L.A. (serija, 28/44) - 21.10 Kdo je moj šef? (serija, 17/22) - 21.40 Sojenje lordu Lucanu (brit. film) - 23.05 Prihaja dr. Beeching (hum. serija, 7/9) - 23.40 Osmi potnik (amer. film) - 1.40 Košarka

SOBOTA, 3. V.

- SLOVENIJA 1**
 7.15 - 1.15 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 7.45 OTROŠKI PROGRAM
 RADOVEDNI TAČEK
 8.00 MALE SIVE CELICE
 8.45 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
 9.15 EYROMUZIKA
 9.50 TEDENSKI IZBOR
 SAGA O MCGREGORJEVIH, avstral. naniz., 9/26
 10.35 HUGO, tv igrice
 11.05 TEDNIK
 12.00 PARADA PLESA
 13.00 POROČILA
 13.05 KARAOKE
 14.05 POLICISTI S SRCEM, avstral. naniz., 25/26
 14.50 TABORNIKI IN SKAVTI
 15.05 SPREHODI V NARAVO
 15.20 SLON V BOLNIŠNICI, nem. film
 17.00 OBZORNIK
 17.10 KRONIKA DIVJE NARAVE, franc. poljudnoznan. serija, 10/12
 18.00 NA VRTU
 18.25 OZARE
 18.35 HUGO - TV IGRICA
 19.10 RISANKA
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 19.50 UTRIP
 20.10 ZLATA ŠESTDESETA SLOVENSKE POPEVKE
 21.00 EUROSONG 1997
 0.00 ODMEVI, VREME ŠPORT
 0150 ZLATA NAVEZA, angl. nadalj., 1/12

SLOVENIJA 2

- 8.00 Euronews - 10.35 Tedenski izbor: Tv avtomagazin; 11.00 Sonce ne sije vsak dan, češka nadalj., 5/6; 11.50 Kralja Mamba, amer. film; 13.30 Roka rocka - 14.30 Izzivalci, franc. naniz., 6/52 - 14.55 Nogomet - 16.50 Košarka - 19.30 Izzivalci, franc. naniz., 7/52 - 20.00 Made in Amerika, amer. film - 21.45 Za tv kameru - 21.55 Življenje na zemlji, jap. dok. serija, 7/9 - 22.45 V vrtincu - 23.15 Sobotna noč

KANAL A

- 8.40 Risana serija - 9.00 Kaličopko - 10.00 Risana serija - 10.30 Nora hiša (ponov.) - 10.55 Očka major (ponov.) - 11.20 Cooperjeva družina (ponov.) - 11.45 Ned in Stacey (ponov.) - 12.10 Deklica za vse (film) - 13.50 Kako je bil osvojen divji zahod (17. del) - 15.35 Ta čudna znanost (23. del) - 16.00 Alif (47. del) - 16.30 Mupet show - 17.00 Aladin; Račje zgodbe - 17.50 Miza za pet (23. del) - 18.40 Atlantis - 19.50 Fawly Towers (5. del naniz.) - 20.00 V znamenju meča (film) - 21.35 Povračilni udarec (film) - 23.10 Vroč pogovori (6. del) - 23.40 Diamanti (erotični film)

HTV 1

- 7.45 Tv kolektor - 7.55 Poročila - 8.00 Risana serija - 8.25 Risanka - 9.00 Dobro jutro, Hrvaška - 11.05 Dok. oddaja - 12.00 Poročila - 12.20 Ita

- lij. film - 14.20 Briljant - 15.05 Filipovi otroci - 16.05 Dok. oddaja - 16.40 Televizija o televiziji - 17.10 Poročila - 18.15 Potovanje po Hrvaški - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvaška spomin-ska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Coca - cola nagradno zrebanje - 20.15 Zabavno-glasbena oddaja - 21.00 Evrovizija 1997 - 23.35 Opazovanja - 0.10 Film

HTV 2

- 11.00 Tv kolektor - 11.10 Obalna straža - 14.15 S knjigo v glavo - 15.00 Telo in duša - 16.50 Zakon v L. A. (serija, 28/44) - 17.40 Skrita kamera - 18.05 Kitajska umetnost - 18.50 Risanka - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Triler - 21.20 Amer. film - 23.05 Hišice v cvetju (serija, 2/45) - 23.50 Na zversku Filipinov (serija)

NEDELJA, 4. V.

- SLOVENIJA 1**
 7.15 - 0.10 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 8.00 OZARE
 8.05 OTROŠKI PROGRAM
 ŽELJKO, avstral. naniz., 8/13
 8.35 ŽIVČAV
 9.25 DODOJEVE DOGODIVŠČINE
 9.30 NA VRTU
 9.55 NEDELJSKA MAŠA
 11.00 SVET DIVJIH ŽIVALI, amer. dok. serija, 10/13
 11.30 OBZORJE DUHA
 12.00 POMAGAJMO SI
 12.30 NEDELJSKA REPORTAŽA
 13.00 POROČILA
 13.05 LJUDJE IN ZEMLJA
 13.35 PLANET IN
 15.00 ŽENSKA NA OKNU, fran. film
 17.00 OBZORNIK
 17.10 POPOLNA TUJCA, amer. naniz., 17/22
 17.35 PO DOMAČE
 18.35 KORENINE SLOVENSKE LIPE, 3/6
 19.05 RISANKA
 19.15 LOTO
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 19.50 ZRCALO TEDNA
 20.10 ZOOM
 21.15 RONDO KVIZ
 21.35 VEČERNI GOST
 22.25 ODMEVI, VREME, ŠPORT
 22.35 KUPNINA ZA NEVESTO, angl. film

- SLOVENIJA 2**
 8.00 Euronews - 9.25 Mali oglasi - 10.10 Tedenski izbor: Lahkih nog naokrog; 10.55 Globus - Portugalska; 11.40 Zlata šestdeseta slovenske popevke - 12.25 Motociklizem - 15.10 Izzivalci, franc. naniz., 7/52; 15.35 Nibelunski prstan - 16.55 Odbojka - 8/52 - 20.00 Bramwell, angl. nadalj. - 20.55 Slovenski magazin - 21.25 Svet čudes, avstral. dok. nadalj., 2/13 - 21.50 Šport - 22.35 Popularna glasba

KANAL A

- 8.40 Risana serija - 9.00 Kaličopko - 10.00 Risana serija - 10.25 Atlantis (ponov.) - 11.10 Dediščina sončnih bogov (6. del dok. oddaje) - 11.45 V znamenju meča (film) - 13.15 Kuharska oddaja - 13.25 Daktari (35. del) - 14.20 Miza za pet (ponov.) - 15.10 Najstniki proti vesoljcem (24. del) - 15.35 Super samuraj (24. del) - 16.00 Alif (48. del) - 16.30 Mupet show - 17.00 Otroci (mlad. film, 2. del) - 17.50 Korak za korakom (20. del) - 18.15 Svoboden (film) - 20.00 Mantis (6. del naniz.) - 20.45 Kung Fu (serija) - 21.35 Avtovizija (ponov.) - 22.05 Silvestrone - 23.05 Vitez za volanom (48. del) - 23.55 Odklop - 0.25 Vročica noči (24. del)

PONEDELJEK, 5. V.

- SLOVENIJA 1**
 7.15 - 1.50 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 8.30 EURONEWS
 9.30 VIDEORING
 10.00 TEDENSKI PROGRAM
 POPOLNA TUJCA, amer. naniz., 17/22
 10.25 KUPNINA ZA NEVESTO, angl. film
 12.00 ZA TV KAMERO
 12.10 UTRIP
 12.25 ZRCALO TEDNA
 12.40 RONDO KVIZ
 13.00 POROČILA
 13.05 HUGO, ponov.
 14.00 TEDENSKI IZBOR
 ZOOM
 15.00 LJUDJE IN ZEMLJA
 15.30 VEČERNI GOST
 16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
 17.00 OBZORNIK
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 18.00 PO SLOVENIJI
 18.30 O NARAVI IN OKOLJU
 18.40 LINGO, tv igrice
 19.10 RISANKA
 19.15 ŽREBANJE 3 X 3
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 20.05 SVET NA ZASLONU
 21.00 ODDAJA O TURIZMU
 21.20 OSMI DAN
 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
 22.40 HUDSONOVA ULICA, amer. naniz., 5/21
 23.05 V TEMI, špan. film

- SLOVENIJA 2**
 8.35 Na potep po spomenu - 9.40 Tedenski izbor: Humanistika; 10.10 Evromuzika; 10.40

- Clive James, ang. dok. serija, 4/6; 11.30 Obzorje juha; 12.00 Koncert - 12.45 Bramwell, angl. nadalj., 2/7 - 13.35 Izzivalci, franc. naniz., 8/52 - 14.05 Jake in debeluh, amer. naniz., 5/23 - 14.55 Hokej - 17.15 Košarka - 19.00 Oddaja o zdravju - 19.30 Simpsonovi, 78/92 - 20.00 Komisar Rex, nem. naniz., 10/15 - 20.50 Nebeška bitja, angl. dok. oddaja - 21.50 Roka rocka - 22.50 Brane Rončel izza odra

KANAL A

- 10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 Vitez za volanom (ponov.) - 12.40 Super samuraj (ponov.) - 13.05 Kung Fu (ponov.) - 14.00 Mantis (ponov.) - 15.00 Dannyjeve zvezde (ponov.) - 16.00 Oprah show - 16.50 Drzini in lepi (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi (122. del) - 17.45 Rajska obala (121. del) - 18.10 Očka major (27. del) - 18.40 Nora hiša (121. del) - 19.05 Družinske zadeve (122. del) - 19.35 Cooperjeva družina (39. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (122. del) - 20.30 Sam svoj mojster (25. del) - 21.00 Filmska uspešnica: Indijansko poletje - 22.40 'alo, 'alo (15. del) - 23.05 Tihotapci (5. del) - 0.00 Dannyjeve zvezde

TOREK, 6. V.

- SLOVENIJA 1**
 7.15 - 1.25 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 10.10 VIDEORING
 10.40 TEDENSKI IZBOR
 JAKE IN DEBELUH, amer. naniz., 5/23
 11.30 PAGANINI, švic. film
 12.40 KORENINE SLOVENSKE LIPE, 3. del
 13.00 POROČILA
 13.05 LINGO, TV IGRICA
 14.15 TEDENSKI IZBOR
 PO DOMAČE
 15.15 SVET NA ZASLONU
 16.05 ODDAJA O TURIZMU
 16.20 MOSTOVI
 17.00 OBZORNIK
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 TABORNIKI IN SKAVTI
 17.25 ŽELJKO, avstral. naniz., 9/13
 17.50 DODOJEVE DOGODIVŠČINE
 18.00 PO SLOVENIJI
 18.40 KOLO SREČE, tv igrice
 19.15 RISANKA
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 20.05 PALETE, franc. dok. oddaja, 2/3
 21.05 STUDIO CITY
 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
 22.40 BERLIN ALEXANDERPLATZ, nem. nadalj., 6/14
 23.40 SVET POROČA

- SLOVENIJA 2**
 9.00 Euronews - 11.10 Tedenski izbor: Sobotna noč; 13.10 Pomagajmo si; 13.40 Oddaja o zdravju; 14.10 Nedeljska reportaža; 14.40 Murphy Brown, amer. naniz.; 15.05 Osmi dan; 15.35 Nebeška bitja, angl. dok. oddaja; 16.30 Slovenski magazin - 17.00 Komisar Rex, nem. naniz., 10/15 - 17.45 Simpsonovi, amer. naniz., 78/92 - 18.15 Vesoljska policija, amer. naniz., 18/24 - 19.00 Volja najde pot - 19.30 Izzivalci, franc. nadalj., 9/52 - 20.00 Fantom svobode, fran. film - 21.45 Obiski - 22.15 Izgubljeno obzidje, amer. film (čb)

KANAL A

- 10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'alo, 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Tihotapci (ponov.) - 15.00 Živeti danes - 16.00 Oprah show (ponov.) - 16.50 Drzini in lepi (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi (123. del) - 17.45 Rajska obala (122. del) - 18.10 Očka major (28. del) - 18.40 Nora hiša (122. del) - 19.05 Družinske zadeve (123. del) - 19.35 Cooperjeva družina (40. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (123. del) - 20.30 Ellen (25. del) - 21.00 Nema priča (5. del) - 21.55 Anastazija (3. del) - 22.45 'alo, 'alo (16. del) - 23.25 Bergerac (24. del) - 0.20 Živeti danes

SREDA, 7. V.

- SLOVENIJA 1**
 7.15 - 1.50 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 9.40 VIDEORING
 10.10 TEDENSKI IZBOR
 VESOLJSKA POLICIJA, amer. naniz., 18/24
 10.55 FANTOM SVOBODE, fran. film
 12.35 SVET ČUDES, avstral. dok. serija, 2/13
 13.00 POROČILA
 13.05 KOLO SREČE, ponov.
 13.30 KRONIKA AFRIŠKIH ŽIVALI, franc. oddaja, 10/12
 16.20 SLOVENSKI UTRINKI
 17.00 OBZORNIK
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 18.00 PO SLOVENIJI
 18.40 KOLO SREČE, tv igrice
 19.15 RISANKA
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 20.05 TRIO, češka drama
 21.20 MADE IN SLOVENIA
 22.40 ODMEVI, VREME, ŠPORT
 22.55 POSADKA, amer. naniz., 12/25
 23.10 SULIVANOVA POPOTOVANJA, amer. film (čb)

- SLOVENIJA 2**
 8.30 Tedenski izbor: Svet poroča; 9.00 Volja najde pot; 9.30 Izgubljeno obzorje, amer. film; 11.25 Obiski; 11.55 Hudsonova ulica, amer. naniz., 5/21; 12.20 Življenje na zemlji, jap. dok. serija, 7/9; 13.10 Studio City - 13.55 Berlin Alexanderplatz, nem. nadalj., 6/14 - 14.55 Hokej - 17.15 Izzivalci, franc. naniz., 9/52 - 17.40 Moesha, amer. naniz., 5/14 - 18.00 Karaoke - 18.55 Košarka - 22.25 Zavrtno stare kolute - 22.55 Koncert simfoničnega orkestra

KANAL A

- 10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'alo, 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Bergerac (ponov.) - 15.00 Atlantis (glas. oddaja) - 15.50 Kuharska oddaja - 16.00 Oprah show - 16.50 Drzini in lepi

- (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi (124. del) - 17.45 Rajska obala (123. del) - 18.10 Očka major (29. del) - 18.40 Nora hiša (123. del) - 19.05 Družinske zadeve (124. del) - 19.35 Cooperjeva družina (41. del naniz.) - 20.00 Princ z Bel Aira (124. del) - 20.30 Groljiva zgodba (film) - 22.25 Avtovizija - 22.55 Klic dolžnosti (24. del naniz.) - 23.25 'alo, 'alo (17. del) - 0.20 Vojak naj bo (25. del) - 1.15 Dediščina sončnih bogov

LE V KLUB, UBOGA GMAJNA

Impro v vsako slovensko vas

Tekme v gledaliških improvizacijah, bolj poznane kot impro liga, ki so domači prostor našle na odru ljubljanskega KUD-a France Prešeren, prihajajo do vrelišča. Liga se preveša h koncu, tekme uvodnega dela so končane, znani pa so tudi polfinalisti. Poleg Radia Student, ki je edini končal sezono brez poraza, se bodo za vstop v zaključni del potegovali še: Gledališče Ana Monro, ki je veljalo za enega favoritov, Piloti, lanskoletni zmagovalci, Improvokator, letošnje presenečenje lige, in Šetjakovski gledališče, ki je od tekme do tekme boljše.

Kaj impro liga sploh je? Pred temi leti so jo iz tete Evrope uvozili monrojevci, jo nekaj časa uvožljali na svojih predstavah, potem pa izučili še nekaj ekip ter ustanovili ligo. Tekme potekajo med dvema ekipama, od katerih vsaka šteje najmanj pet članov. V ekipi sta obvezno zastopana oba spola z najmanj po enim članom. Izmed petindvajsetih disciplin, ki so določene za tekočo sezono, sodnika izrečata šest, v njih pa vse pomenita ekipi. Vse discipline razen treh že v osnovi določajo sodelovanje publike; ta namreč določa žanr, osebe, postavitev na

odru, čustva, ki naj jih igralci odigrajo itd. Ekipa je potem v določenem času, največkrat je to tri minute, postavljena pred nalogo, da po določenih parametrih odigra predstavo. Tekmo povezuje moderator, ki je za sam potek tekme izredno pomemben, saj sprejema predloge publike in je tudi nespoma zvezda same tekme, saj s svojimi domisljicami mnogokrat drži celo tekmo pokonci. Do zdaj sta v tej vlogi blestela Matjaž Javšnik iz ekipe Improvokator in Boštjan Napotnik iz ekipe Radia Student. Na koncu se upoštevatva oceni publike, ki ju seveda določi moderator, in ocena sodnikov, ki pa je postavljena na bolj strokovnih temeljih. Štejejo seveda duhovite domisljice in improvizacije ter ostali nepričakovani elementi.

Vskanjanje življenje nas mnogokrat postavlja v situacije, ko moramo hitro reagirati, vendar se nam še prava rešitev v glavi pojavi šele veliko kasneje. Zato bi bili tečajji improvizacije, ki so se v Ljubljani razširili tudi po srednjih šolah, nujno potrebni v vsaki slovenski vasi. Če ne zaradi drugega, pa zato, da bi sosedu končno zabrusili, kar mu gre.

BORIS PETKOVIČ

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

Za Minkin življenjski praznik

Adamčkova Minka izpod Plešivice praznuje visok jubilej, 88-letnico življenja - Med vojno je skusila njene strahote, do konca vojne pa je podpirala partizane

Minka Blatnik, poročena Pucelj, je bila rojena še v stari Avstriji leta 1909 v Ponikvah v Dobropolju. Od številne devetčlanske družine je še edina živa iz njihovega rodu. Po domače se jim je reklo pri Trčkovih. Njen oče je bil priznan zidarski mojster, ker pa takrat na Kranjskem ni bilo zasluzka, je odšel v Ameriko, doma pa je ostala mati s petimi otroki. Minka se svojega otroštva spominja z velikim spoštovanjem in pove, da je bila njena mati zlata, ker je vedno znala poskrbeti, da otroci niso bili preveč lačni. Jedli so skupaj iz lončene skledke, zavrgli pa niso niti žgančevke. Obdelali so tudi vsak košček zemlje, pokosili vsak laz.

Ko je prišel oče iz Amerike, se je s svojo zidarsko skupino napotil v Sotesko, saj je bil zaslužek le v okolici gradov. Še danes stojijo njegove hiše v Soteski in so v ponos njegovi zidarski "arhitekturi". Okrog leta 1930 je šel še po svoje sinove in jim sezidal mesarjijo, ki je takrat zaslovela daleč naokoli po Blatnikovih salamah. Minka, ki se je predtem izučila za šiviljo je tudi šla z brati v soteško dolino in jim gospodinjala celih deset let. Zaslovela je kot dobra kuharica, zato je kuhala tudi na ohceti, prošenjih in veselicah.

Mesarjeva Minka je bila zelo zalo dekle, za otroke tod okoli je vedno našla čas, da nas je ob nedeljah popeljala v gozdove in nam pripovedovala čudovite zgodbe. Danes pa pove, da je bila edinemu fantu, ki je bil kasneje njen mož, zvesta vse življenje. Tako me je učila moja mama in taka je bila takrat dekliska pa

NARAVA NAM PONUJA

Tudi jaz sem del narave. Tako kot človek tudi živali in rastline za svoj obstoj potrebujejo hrano, vodo, svetlobo in zrak-kisik. Narava nam nudi zemljo, na kateri lahko pridelamo hrano, vzgajamo domače živali, ki nam služijo, nekatere pri delu, druge pa nam dajo mleko, jajca ter meso. Tudi v gozdu najdemo hrano: jagode, gobe, maline, borovnice, kostanj, ter drva za mrzle zimske dni. Narava je lepa in človeku mnogo nudi. **MOJCA ŠPOLAR, 5.a OŠ Mirna Peč**

• Grob je zmeraj najboljša utrdba zoper viharje usode. (Lichtenberg)

tudi fantovska zvestoba. Adamčkova Minka je bila tako desetletja mati in gospodinja na gruntu v Drenju. Tam je dala svoje zrele moči, ko pa je umrl mož, je skupaj s sinom v podnožju Plešivice zgradila nov dom, kjer živi še sedaj in je zlata stara mama svojim vnukom.

Ob spomenu na prehojeno pot pa ne more pozabiti strahot druge svetovne vojne, ki jih je občutila v zaporih, konfinaciji, in ob strahovanju okupatorja. Z vsem spoštovanjem pove, kako je Trčkova rodovina do zadnjega zvesto podpirala partizane. Ob tej priložnosti bi se Minki rad zahvalil še za tiste skorjice kruha, ki mi jih je dala kot partizanu, pa ne le meni, ampak še mnogim mojim tovarišem iz brigade, ko smo v temnih nočeh obiskali njihovo hišo v Ponikvah v Dobropolju. Še na mnoga leta, Minka!

T. VIRANT

Minka Pucelj

Mihaela Miklič-Ela

Živi, da štika

Zgleden odnos snaha

DOBREPOLJE - Mihaela Miklič, ki jo kličejo kar Ela, je stara 76 let, zaposlena je bila v Stolarni Dobropolje, zdaj pa je že 21 let upokojena. Vendar ne miruje, ampak je začela štikati prte, najprej zase, zdaj pa se z njenimi prti ponašajo že cerkve na Vidmu, v Kompoljah, Podpeči in Podgori, za rodno Podgorico pa je naštikala tudi duhovniško haljo (albo), ki jo obleče tisti duhovnik, ki pride sem opravljat cerkvene obrede.

Ela pravi, da zaradi štikanja z rokami nima težav, pač pa s hrbtenico. Zato mora med delom večkrat vstati in se sprehoditi pa spet gre. Očala pa ima že 20 let.

Živi v mamini hiši v Podgorici, ki ji jo je mama zapisala do smrti, potem pa bo lastnik brat. Dobil sem jo pri sinu Jožetu na Vidmu. Dejala je, da je nekoliko bolna in je zato zimo in mrzlo obdobje preživela pri sinu, ki ima v stanovanju centralno kurjavo. Na vprašanje, kako se razumeta s snaho, pa je odgovorila:

"Snaha Ivanka je zlata duša. Že tri mesece sem tu, pa me še vedno lepo streže. Hrano mi skuha kar po želji. Se počutim, kot da sem na rivierii."

J. P.

V SPOMIN

V spomenu našem večno boš živela. Za tabo ostala je praznina, a v srcih naših težka bolečina.

1. maja mineva leto žalosti in bolečin, odkar nas je zapustila naša draga žena, mama in stara mama

ANTONIJA ŠKRBEČ

z Jugorja 4

Vsem, ki se je spominjate, postojite ob njenem grobu, ji pri našate cvetje in prižigate sveče, prisrčna hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Delo, skrb in trpljenje, mama, tvoje je bilo vse življenje.

V 69. letu nas je zapustila

CECILIJA MURN

Vel. Orehek 18

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem ter vsem, ki ste jo poznali, ji darovali cvetje, sveče, za svete maše in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala Domu starejših občanov Šmihel, Nevrološkemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto za pomoč, g. župniku za lepo opravljen obred, kolektivom Krka, Sektorju za ugotavljanje kakovosti, Sektorju oskrbe in energetike, OŠ Stopiče, VVO Stopiče, pevcem, pogrebem in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali. Ponovno prisrčna hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustila naša zlata mama, stara mama in teta

FRANČIŠKA LUZAR

iz Dol. Maharovca 2 pri Šentjerneju

Najlepše se zahvaljujemo Internemu oddelku Bolnišnice Novo mesto za nego, Mlekarni Trška gora, g. župniku Trpinu, pevcem in govorniku Jožetu Grgoviču. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Z ljubeznijo in bolečino v srcu smo se v njegovem 83. letu starosti poslovili od preljubega moža, očeta, starega očeta, tasta, brata, strica in svaka

ALOJZA PUHANA

iz Podturna 45 pri Dolenjskih Toplicah

V trenutku, ko težko dojamemo, da ga ni več med nami, ko ste nam lajšali bolečino, darovali cvetje in sveče, nam s stiskom rok izrazili sožalje, smo spoznali, koliko prijatelj je imel in jih imamo tudi mi. Beseda hvala je premalo, da bi lahko izrazili hvaležnost vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so njemu in nam v teh težkih trenutkih stali ob strani ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala govornikom za poslovilne besede, osebju Splošne bolnišnice Novo mesto ter gasilcem, pevcem in Pogrebniemu zavodu za vzorno opravljen pokop.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Celo življenje si garala, vse za dom, družino dala, sledi tvojih pridnih rok za vedno ostale so povsod. Niti zbogom nisi rekla niti roke nam podala, smrt te vzela je prerano a v srcih naših boš ostala.

V 70. letu starosti nas je tragično zapustila naša draga mama, stara mama, tašča, sestra in teta

TEREZIJA AVSEC

roj. Nosan

z Malega Slatnika 28

Z globoko žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste nam v trenutku slovesa stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Hvala sodelavcem Laboda, Revoza-proizvodnja II ter vsem, ki ste pokojnico ob koncu življenjske poti zasuli s cvetjem, se poslovili od nje, ji darovali sveče in sv. maše ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Lepo se zahvaljujemo tudi pevcem, Pogrebni službi Oklešen, g. Brarju za odigrano Tišino in g. patru Felicijanu za lepo opravljen obred. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

35 LET MOJSTRSTVA VKLESANEGA V KAMEN

Ob jubileju se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v preteklih 35. letih zauzali!

MARJAN STEPAN

8000 NOVO MESTO, VOLČIČEVA 17, Tel./Fax: 068/21-188

IZDELUJEMO IN MONTIRAMO NAGROBNE SPOMENIKE UNIKATNE IZVEDBE PO VAŠIH ALI NAŠIH ZAMISLIH.

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

Mobitel: 0609/615-239

0609/625-585

Delovni čas: **NON STOP**

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je zapustil naš dragi

FRANC JARC

iz Žužemberka

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje. Posebno zahvalo izrekamo sorodnikom ter dr. Ropretovi in patronažni sestri za vso skrb v času bolezni, organizatorjem pogreba Lovski družini Plešivica Žužemberk, Zvezi lovskih družin Novo mesto in ostalim lovskim tovarišem. Zahvaljujemo se vsem govornikom, KS Žužemberk, GD, DU, ZB iz Žužemberka ter predstavnikom ostalih organizacij in društev, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, pokojnikovim bivšim sodelavcem iz podjetja Dolenjka in ostalim delovnim organizacijam. Hvala vsem, ki so mu v zadnje slovo poklonili cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Potem, ko smo se za vedno poslovili od našega dragega

TONETA KOŠAKA

iz Novega mesta, Lastovče 39

se želimo zahvaliti vsem, ki ste bili njemu in nam v pomoč. Posebna zahvala velja dobrim sosedom, prijateljem, sorodnikom, sodelavcem, g. župniku, zdravnikom in drugemu osebju Nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto in vsem, ki ste bili z nami in nam izrazili sožalje. So trenutki v življenju, ko so dobre misli, besede tolažbe, stisk roke prijatelja velika opora človeku, ki je v stiski. Hvala vam za vse!

Vera, Mirjana in Ernest v imenu vsega sorodstva

Lastovče, 22. aprila 1997

PLESKARSTVO! Barvanje napuščev, fasad, plastični obrizg (Jaeger) in vsa ostala pleskarska dela opravljamo. ☎ (068)23-309. 4611

PROSTOR v Novem mestu ali bližnji okolici, primeren za mirno proizvodno dejavnost, do 200 m², iščem. ☎ (0609) 628-612. 4625

VODIM poslovne knjige (enostavno ali dvostavno knjigovodstvo) za samostojne podjetnike ali posameznike. ☎ (068)49-734. 4632

ZIDAR, mlajši upokojenec, izdeluje kamnite škarpe in opravlja druga gradbena dela. ☎ (068)45-062. 4663

GOSTINSKI LOKAL na Prevolah oddam v najem. ☎ (068)43-973. 4703

KEMIO in matematiko inštruiram za osnovno in srednjo šolo. ☎ (068)83-544. 4708

TELIČKO, staro 1 teden, prodam. ☎ (068)64-372. 4612

KRAVO s teletom in bikca sivca za zakol, težkega 200 kg, prodam. ☎ (068)45-296, po 15. uri. 4616

BIKCE, stare 1 teden, rezan les za hišo, tribrazadni plug in rabljena vhodna hrastova vrata prodam. ☎ (068)40-005. 4617

10 OVC, brejih ali z mladiči, prodam. Peter Lukežič, Vavpčja vas 20, Semič. 4618

BIKCA FRIZIJCA, starega 1 teden, prodam. ☎ (068)78-526. 4620

TELE, staro 7 dni, prodam. ☎ (068)78-156. 4623

MLADIČE, čistokrvne nemške ovčarje brez rodovnika, prodam. ☎ (068)65-527. 4629

PRAŠIČA, težkega 100 kg, krmljenega z domačo hrano, prodam. ☎ (068)49-011. 4631

2 MLADI kobili prodam. ☎ (068)76-696 ali 73-317. 4639

2 BIKCA, težka cca 250 kg, prodam. ☎ (068)65-056. 4641

10 DNI staro tele in travniške brane prodam. ☎ (068)76-533. 4655

2 TELIČKA, stara 1 teden, eden sivček, drugi križanec, ugodno prodam. ☎ (068)30-242.d 4659

PSE DOBERMANE, stare 8 tednov, zelo dobre čuvaje, prodam. ☎ (0608)75-307. 4667

OVC po izbiri, z mladiči ali brez njih, prodam. ☎ (068)67-222. 4679

TELIČKO SIVKO, staro 10 dni, prodam. ☎ (068)45-542. 4682

7 OVC solčavske pasme in enega koštruna prodam. ☎ (068)84-019. 4690

10 DNI starega telička bikca in 30 špirovcev, 8 m, obžaganih, prodam. ☎ (068)76-128. 4697

SIMENTALCA, starega 1 teden, prodam. ☎ (068)78-534. 4702

PRAŠIČA, cca 100 kg, odojka, primerne za zakol, telico, breje 7 mesecev in avto Z 101, letnik 1983, neregistriran, prodam. ☎ (068)325-308, zvečer. 4706

RADIO MAX
88,90 MHZ
89,70 MHZ

na vašem kanalu

VEDEŽEVANJE
090 44 09
HARRAN 156 sit min

SALON ZA PSE
BUDIM UL. TALCEV 12 NOVO MESTO
☎ (068) 324-377

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

KMEČKA ZADRUGA BREŽICE
Pod obzidjem 39
8250 BREŽICE

objavlja prosti delovni mesti:

- DIREKTORJA KMEČKE ZADRUGE BREŽICE**
Razpisni pogoji so:
- splošni pogoji
- da ima visoko ali višjo izobrazbo agronomske, ekonomske smeri ali druge enakovredne izobrazbe
- da ima tri oziroma pet let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delovnih opravilih oz. tolikšno dobo vodi kmetijo
- da predloži program razvoja zadruga
- VODJA RAČUNOVODSKO-FINANČNE SLUŽBE**
Razpisni pogoji so:
- splošni pogoji
- vozniški izpit B-kategorije
- diplomirani ekonomist ali ekonomist
- poznavanje del z računalniki
- tri ali pet let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delovnih opravilih

Rok za prijavo na oba razpisa je 8 dni!

DOLENJSKI LIST

službo dobi

ZA PRIDNE predstavnice ženskega spola dober zaslužek! Če imate avto in proste popoldneve, pokličite na ☎ (066) 272-111, od 8. do 13. ure. 4021

KUHARJA (-ICO) in natakario s prakso zaposlim. ☎ (068)322-642, od 19. do 21. ure. 4357

ZA AKVIZITERSKO PRODAJO nagrobnih sveč redno zaposlimo komunikativne moške ali ženske z lastnim prevozom. ☎ (0609)622-668. 4402

DEKLE za pomoč v kuhinji redno zaposlimo. Nudimo stanovanje. ☎ (061) 666-067. 4548

KV NATAKARICO ali kuharico redno zaposlimo. ☎ (068)81-188. 4551

ZA DELO NA TERENU vabimo k sodelovanju komunikativne ljudi za prodajo orodja (žage, svedri, pritrilna tehnika). Informacije na MTF, d.o.o., ☎ (062)29-077, ob delavnikih od 8. do 12. ure. 4606

V PRIUČITEV vzamemo ali z izkušnjami zaposlimo delavca v mizarstvu. ☎ (068)78-066. 4610

REDNO ali po pogodbi zaposlimo več oseb za akvizitersko prodajo. ☎ (068)89-251, dopoldan. 4671

SLIKOPLESKARJA, veččega finalne obdelave sistema Knauf (figuriranje, bandažiranje) ter gradbenega tehnika, inženirja ali trgovca, ki se spozna na gradbeni material, zaposlimo. ☎ (068)321-028, 322-944 ali 325-037. 4685

službo išče

ZDRAVSTVENA TEHNICA išče delo. ☎ (061)805-120. 4662

stanovanja

ENOSOBNO opremljeno stanovanje oddam. ☎ (068)27-134. 4637

STANOVANJE, 76 m², v Metliki prodam. ☎ (068)58-460, od 7. do 18. ure. 4652

OPREMLJENO STANOVANJE v Mirni Peči oddam. ☎ (068)78-393. 4704

živali

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)71-375. 3705

PURANI, 6-tedenski, rjave jarkice pred nesostjo ter beli piščanci, kilogramski, bodo v prodaji od 24. aprila dalje. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ (068)42-524. 4157

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Metelko, Hudo Brezje 16, Studence, ☎ (0608)89-038. 4389

RJAVE JARKICE in bele piščance bomo prodajali od 25. aprila dalje. Prevolski, Čatež, ☎ (068)48-366. 4413

MLADO KRAVO sivko, A kontrola, brejo, prodam. ☎ (068)73-000 4542

OVC in ovna prodam. ☎ (068)43-980. 4543

TELETA prodam. ☎ (068)78-425. 4544

TELE BIKCA, staro 8 tednov, prodam. ☎ (068)83-373. 4553

KRAVO za zakol prodam. ☎ (068)42-573. 4583

KOBILO, staro 8 let, z žrebetom, vajeno vseh kmečkih del, prodam. ☎ (0608)78-048. 4588

TELIČKO, staro 8 tednov, simentalco, primerno za nadaljnjo rejo, in teličko sivko, staro 10 dni, prodam. ☎ (068)85-878, po 19. uri. 4602

TRI PRAŠIČE, težke cca 90 kg, prodam. ☎ (068)49-508. 4607

ROLETARSTVO

Šentjernejska c. 13, N. m.
Tel.: 068/323-673, 341-673

V našem RAZSTAVNO-PRODAJNEM SALONU Vam nudimo bogato izbiro vseh vrst senčil:

- ROLETE (PVC in ŽALUZIJSKE)
- ŽALUZIJE (preko 60 BARV)
- LAMELE IN PLISE ZAVĚSE
- ZAŠČITNE MREŽE PRED INSEKTI
- TENDE, MARKIZE

Z dolgoletnimi izkušnjami vam pomagamo z nasveti pri izbiri ustreznega senčila za vsako okno.

- 2 do 5-letna garancija
- možnost obročnega odplačevanja

OBIŠČITE NAS!

kobra
Pobližnec zastopnik za svetovalne, montažo in servis mobilitel.

ŠMARJE 13, 82310 ŠENTJERNEJ
tel.: 068/81-110, fax: 068/81-119

P.E. Novo mesto
Ljubljanska 27 - BTC
tel.: 068/323-000

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.** Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnege nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

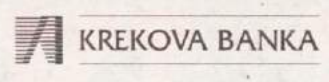
Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.

Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 1997.

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

Vam do izpolnitve cilja manjka samo še korak?

V KREKOVI BANKI, D.D., MARIBOR, ponujamo široko paleto **NAMENSKIH in GOTOVINSKIH KREDITOV**

za komitente in nekomitente z odplačevanjem tudi do 5 let.

Nova, nižja izhodiščna obrestna mera že TOM + 7,5%.

Dobrodošli, več informacij vam bomo z veseljem posredovali v

poslovni enoti Novo mesto, Prešernov trg 1, tel. 068/322-190.

Da bo denar v službi človeka

VEDEŽEVANJE — TAROT
POGOVORI V STISKI — SVETOVANJE
razlaga SANJ
NUMEROLOGJA ZDRAVJE
090 44 89 POSEL - DENAR
090 44 90 LJUBEZEN
PARTNERSTVO
ŠOLA
NON-STOP
1 min 156 SIT

Vse, kar želite izvedeti o sebi in svoji prihodnosti!
Zaupajte najboljšim!
090/41-29
090/42-38

BIOENERGETIK JASNOVDEK IRIDILOG ERIK
LJUBEZEN ZDRAVJE KARIERA DENAR
RUBIKON
VEDEŽEVANJE
24 UR DNEVNO POKLIČITE ZDAJ! **090 42 70**

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 3. maja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Market Drska od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7.30 do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 8. do 20. ure: trgovina Žeppek, Ragovska od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas od 7. do 20. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 14. ure: trgovina Sabina Stopiče od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njive od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- **Uršna sela:** od 8. do 12. ure: Urška
- **Straža:** od 8. do 11. ure: Prodajalna Straža
- **Šentjernej:** od 8. do 11. ure: Market od 8. do 12. ure: trgovina Kias, Šmarje pri Šentjerneju
- **Žužemberk:** od 8. do 11.30: Market
- **Skočjan:** od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- **Trebnje:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- **Mirna:** od 7.30 do 11. ure: Grič
- **Mokronog:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- **Črnomelj:** od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- **Semič:** od 7.30 do 10. ure: Market
- **Metlika:** od 7. do 21. ure: Prima

V nedeljo, 4. maja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Prodajalna Vodnjak, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, Market Seidlova

• V četrtek, 1. maja, bodo v Novem mestu zaprte vse prodajalne Mercator-Dolenjske, PC Standard Detalj, v petek, 2. maja, pa bodo od 8. do 11. ure odprte: Prodajalna Pogača Glavni trg, Nakupovalni center Ločna, Nakupovalni center na Kandijski in Samopostrežba v gotni vasi.

VI NAM — MI VAM

oglas na kratko s pošto po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116 odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU

SUZUKI ALTO
ŽE ZA 12.990 DEM
Če iščete avto za vsakodnevne potrebe, je novi ALTO prava rešitev. Opremljen je z 1.0 l motorjem, ki premore 52 KM in pri 90 km/h porabi le 4,2 l goriva, servo zavorami, bočnimi ojačitvami, usnjenim volanom... Prodaja, servis in rezervni deli: AVTOSERVIS MURN, Resslerova 4, Novo mesto, ☎ 068/24-791.

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
☎ 068/321-751
ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE
APROS, d.o.o., Novo mesto
Tridnevni osnovni in nadaljevalni tečaji WINDOWS, WORD, EXCEL in INTERNET popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto. Prijave in informacije na ☎ 068/321-926, g. Zdenko Potočar.

PARKETARSTVO IN TALNE OBLOGE
Ravbar Matej, s.p.
K Roku 36, Novo mesto
☎ 068/ 27-033
Polaganje, brušenje in lakiranje vseh vrst parketov ter obnova starih. Polaganje tapisonov, plute in toplih podov. Storitve opravljamo z vašim ali našim materialom. Plačilo na več čekov.

Jelka Habjan

ljudi. Ti se znajdejo, eden tako, drugi drugače, ampak uničili so vpeljano tovarno, ki je dobro delala in imela dovolj dela. Ne samo nesposobna vodstva in kar je bilo zadaj umazanih zadev, tudi sindikat takrat ni ravnal pametno in koristno!" Habjanova misli, da so se na račun propada Konfeksije nekateri tudi lepo okoristili. Dokazati se seveda ne da nič, dejstvo pa je, da so se vsi vodilni pravi čas umaknili in vsi imajo danes dobre službe in veliko premoženje; delavci, proletarci, tisti, ki nimajo drugega kot svoje roke, so pa na zavodu za zaposlovanje.

Habjanova razmišlja o delu kot vrednoti na precej neobičajen način. "To, da delo kar naprej proglašajo za veliko in pomembno vrednoto, stvar samo še otežuje. Človeku, ki dela nima, ki ga izgubi, je zato samo še težje, izgubil je ne samo vir preživljanja, ampak vrednoto, če nima službe, je manj vreden." Na vso stvar pa gleda še širše. "Danes delavec proletarec nima nikogar, ki bi se zanj postavil. Pa ne samo pri nas v Sloveniji, ampak v svetu nasploh. Odkar je propadla Sovjetska zveza, ni več delavske države. Včasih, ko je bila Rusija še močna, je njihova beseda veljala tudi v svetu in so tudi delavci imeli v njej nekakšno zaslombo. Danes pa so na milost in nemilost prepuščeni izkoriščanju. Prevladala je ameriška globalizacija, ko naj bi ena država in nekaj ljudi vodilo cel svet."

Na to, da bi dobila tisto, kar ji propadla Novoteksova Konfeksija dolguje, Habjanova ne računa. "Živeti in preživeti pa je treba. Zase in za svoje sem prepričana, da bomo. Celo življenje živimo skromno in celo življenje vsi delamo. Nekaj sem pa tudi sklenila: da me ne bo nikoli več nihče izkoriščal."

Habjanovi imajo hišo tik ob Novoteksu. Postavil jo je Jelkin stari oče, ki je z ženo po prvi svetovni vojni, ko so Primorsko dodelili Italiji, brez vsega prebežal v Novo mesto in se zaposlil na železnici. Jelka je kot otrok staremu očetu na udarniškem delu pomagala saditi smreke in bore ob robu takrat nastajajoče tekstilne tovarne Novoteks. Danes so jih že veliko podrl. Po nepotrebnem.

ANDREJ BARTELEJ

Odkrili ducat novih vrst ptic, vsaj za Posavje

Ornitologi sevniske šole na dnevih izobraževanja

SEVNICA - Na dnevih slovenskega izobraževanja '97, tokrat prvič kot samostojni prireditvi v Cankarjevem domu v Ljubljani, se bodo od 6. do 9. maja predstavili tudi prizadevni člani ornitološke sekcije na sevniski osnovni šoli Sava Kladnika. Kot je povedal mentor sekcije, profesor biologije in kemije na tej šoli Dušan Klenovšek, bodo v razstavnih prostori tudi s fotografijami predstavili dve mladinski raziskovalni nalogi, in sicer "Ptice akumulacije hidroelektrarne Vrhovo" ter "Prodišča in gnezdenje malega deževnika." Pripravili so tudi dve razglednici; na eni je gnezdo nalega deževnika, na drugi pa črna štoklja, ki je redkost ne le za Slovenijo, temveč za Evropo. Mladi sevniski ornitologi so pod vodstvom prof. Klenovške opazili več kot 120 vrst ptic; od tega je bilo vodnih 52; večina jih je prezimila, med njimi celo morska raka - gaga, kar je tudi precejšnja redkost. Nekaj je bilo tudi selivk, nekaj jih bo skušalo tudi gnezdit. Odkrili so za Posavje vsaj 10 novih vrst ptic! Posebnost za ljudi je bila družina 6 labodov, ki se je ugnedzila prav na jezu HE Vrhovo in se privadila ljudem.

Mali deževnik (Charadrius Dubius) gnezdi na prodiščih (opazili so ga ob Savi na Brezovem in Pijavškem, našli pa so ga tudi okoli HE Vrhovo), nepremišljeni posegi v okolje pa njegov življenjski prostor vse bolj zmanjšujejo.

P. PERC

SKUPINA K-PASSA V NOVO MESTU

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov je v Novo mesto povabilo eno najbolj vročih folk rock zasedb britanskih poletnih festivalov skupino K-Passa. V novomeški Piceriji bodo nastopili 2. maja.

SREČANJE GORJANSKIH ŠKRATOV IN GOSPODIČEN

GOSPODIČNA NA GORJANCIH - V soboto, 3. maja, bo na Gorjancih pri Gosposdični srečanje gorjanskih škratov in gospodičen, kjer bodo ljubitelji planin prevzeli letošnje članske majice. Prvomajski prazniki bodo še lepši, če boste vsaj en dan preživeli v naravi na Gorjancih.

Jurij in cvrtje pomladi v pozdra

Pečenje cvrtja na Jurijevo nedeljo se je na Zdolah ohranilo menda še iz časov Avstro-Ogrske - Kres, pritrkavanje zvonov, budnica, športne, zabavne in kulturne prireditve

ZDOLE - Zdole z okoliškimi vasi, ki ležijo v vzhodnem delu občine Krško na slemenu Zdolskega hriba, so v častitljivi zgodovini - iz virov je namreč prvo omembo vasi Zdole zaslediti že leta 1249, ko so jo takratni lastni-

ki salzburški škofje imenovali Villa in Monte suppani Santi Georgii ali vas na hribu pri Svetem Juriju - ohranili precej drugod že pozabljenih in uničenih zanimivosti in običajev, med drugim tudi pozdrav pomladi - jurjevanje. Na Zdo-

lah namreč stoji cerkev sv. Jurija, zgrajena okoli leta 1700.

Pečenja cvrtja se starejši ljudje spominjajo še iz časov pred drugo svetovno vojno, ko so se na Jurijevo nedeljo farani zbrali po maši pred cerkvijo in ob klepetu in zabavi preživeli skupaj kakšno urico. "Točnih podatkov o tem, kdaj so začeli vaščani na tak način pečiti jajca, sicer ni. Moj stari oče Martin Pleterski je še v času Avstro-Ogrske zato, da bi se ljudje dobro imeli, začel s takšnim druženjem, seveda pa je bilo takrat to še zelo skromno," se spominja 68-letni Rudi Pleterski, ki pravi, da takšno praznovanje pomladi, ki se je spremenilo v pravi vaški praznik in sedaj tudi v osrednji praznik krajevne skupnosti Zdole, po drugi svetovni vojni ni bilo zaželeno, saj je takratna oblast poskušala po takšnem druženju pri cerkvi preganjala. Kljub temu ljudje na peko jajc - številni pa so jajca zamenjali za druženje ob drugi hrani - niso pozabili.

Pred 17 leti je odločen korak na Zdolah naredil Martin Živič, ko je začel z motorjem po vaseh pobirati jajca in druge dobrote s kmetij, kar so v nedeljo zjutraj spekli, zadnja leta pa je praznovanje pomladi dobilo širše razsežnosti. Organizacijo prireditve je vzelo v roke Turistično-hortikulturno društvo Zdole, tako da dnevna prireditev, ki se začne že v soboto z organiziranim pobiranjem dobrot s kmetijskimi vpregami in zadnja tri leta tudi z zelenim Jurijem, privablja na Zdole vse več ljudi iz širše okolice. Največ v nedeljo, saj se prireditve začne že ob 5. uri zjutraj s kurjenjem kresa, pritrkavanjem zvonov, budnico in seveda s prvim najčim cvrtjem. Ob kulturnem in zabavnem programu pa je veselo cel dan.

T. GAZVODA

• Svarilo pred prvomajskimi prazniki: ko vi počivate, vlomilci delajo. (Cjuha)

JAJCE BILO DOVOLJ ZA VSE - Na Zdolah so prejšnjo soboto po vaseh nabrali kar 2.500 jajc in drugih dobrot in jih v nedeljo vse dopoldne ponujali obiskovalcem jurjevanja. (Foto: T. G.)

Namočeni pomladni svetnik

Jurijev sejem na Muljavi kazilo deževno vreme - Razstava dobrot iz kmečkih kuhinj treh občin

MULJAVA - Slabo vreme je preprečilo, da bi kaj več ljudi obiskalo tradicionalno turistično kulturno prireditev, ki so jo pod nazivom Jurijev sejem letos že sedmič pripravili v nedeljo, 27. aprila, na Jurčičevi domačiji na Muljavi. Sv. Jurij, znanilec pomladi in priljubljeni kmetov zavetnik, ni šel na roko prirediteljem in je neutrudno zamakal nedeljo z dežjem.

Prizadevni organizatorji, Turistično društvo Muljava ter ZKO občin Ivančna Gorica, Dobropolje in Grosuplje, so kljub temu izpeljali nekoliko okrnjen kulturni program, v katerem so nastopile muljavske predice, folklorna skupina Vidovo iz Šentvida, otroški pevski zbor VVZ Ivančna Gorica in ljudska pesnica Ahlinova, odprli so razstavo izdelkov domače in umetne obrti, pripravili srečelov, prodajo na stojnicah in veselico. Še posebej je obiskovalce pritegnila razstava dobrot iz domače kuhinje. Gospodinje iz vseh treh občin, združene v društvenih podeželskih žena, so pokazale, kaj vse se je dobrega za pod zob ohranilo v izročilu in kaj vse znajo še danes pripraviti v kmečkih kuhinj. Na Jurjevo, ko so pastirji prvič gnali krave na paše, so gospodinjice nekdanje napikle dobrot, da je bilo veselje pri hiši, kot se za ta kmečki praznik spodobi, dandanašnji pa roke kmečkih gospodinj niso prav nič manj spretne. To so dokazale z razstavo, ki so ji poglaviti pečat tokrat dajali štruklji, gotovo ena najbolj znanih dolenjskih in sploh slovenskih jedi. Etnolog in poznavalec slovenske kuhinje dr. Boris Kuhar je skupaj

s pekovskim mojstrom Tomažem Blatnikom iz Dobropolja poskusil kakih 20 vrst različnih štrukljev, ki jih je pripravilo 15 gospodinj, odločitev pa je bila tako težka, da sta ocenjevalca prvo mesto prisodila kar štirim kmečkim gospodinjam: Mariji Erjavec iz Gorenje vasi, Ivici Picihar iz Grosupljeja ter Fani Cimerman in Mariji Nučič iz Dobropolja. Vse ostale so se častno uvrstile na drugo mesto. Dr. Kuhar je bil nad pestrostjo in slastnostjo dolenjskih štrukljev tako navdušen, da je predlagal, naj bi prihodnje leto na Jurjevo na Muljavi pripravili kar štrukljajo.

MiM

DOŠEL JE ZELENI JURE - Mladi viniški folkloristi so se na jurjevo, 24. aprila, zbrali na trgu v Vinici in zaplesali belokranjska kola z Zelenim Juretom v sredini. Š tem naj bi dokončno odgnali zimo. Potem pa so osmošolci po več kot 40-letni tradiciji razkropili po vsej krajevni skupnosti. Hodili so od hiše do hiše, vodili s seboj Zelenega Jureta, piskali na piščali, peli pesem "Prošel je, prošel pisani vuzem, došel je, došel Zeleni Jure..."; dajali za srečo in dobro letino brezove vejice in seveda vzeli vse, kar so jim vaščani dali. Najpogosteje je bil to denar. In potem, ko so vsi, ki jih je obiskal Jure s spremstvom, vejico "shranili za streho", so mladi obljubili, da se prihodnje leto zopet oglašijo. (Foto: M. B.-J.)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Dovolj medsebojnih obtožb zaradi Judeževih grošev - Komunisti pobijali, Cerkev nedolžna - Hitlerjevi hlapci in general Kolšek - Neprimerno zbiranje denarja za izlet

Tako kot vsak četrtek težko čaka naš časopis, je naša bralka Ana iz Kopa težko pričakala četrtkovo, na kasnejšo uro predstavljeno dežurstvo. Gospa Ana že dolga desetletja živi na Primorskem, doma pa je iz Kostanjevice na Krki in je že več kot 30 let naročnica Dolenjskega lista. Tako ohranja vez z ljubimi ji domačimi kraji. "Res težko čakam ta naš Dolenjski list in zelo rada preberem kaj lepega in aktualnega o stvareh iz mojih domačih krajev. In prav tega, lepega, aktualnega in zanimivega naj bo čim več. Tega prekanja v zvezi s knjigo Judeževi groši imam pa res dovolj. To že ni več spodobno! In koliko prostora zavzame to pisanje! Mene in, prepričana sem, večine bralcev to nič ne zanima. Če se bom hotela poučiti o tistih časih,

si bom kupila kakšno zgodovinsko knjigo. Ti, ki se sedaj po časopisih pripravajo, kaj je bilo med partizani in belogardisti, naj se o tem zmenijo med sabo."

Ne misli pa tako bralec Franc iz Žužemberka. "Zabolelo me je, ko sem bral v zadnjem Dolenjcu pisanje Darinke Tratar iz Smarjete. Vojno sem doživljal kot odrasčajoč otrok in so mi krutosti komunistov, ki so jih počenjali v naših krajih, ostale v neizbrisnem spominu. Z našiljem so začeli komunisti, ne Cerkev. Komunisti so v Hinjah ubili novomašnika Henrika Novaka in učiteljico. Kdo je požigal gradove, cerkve, kulturne spomenike? Komunisti. Hranili so se pa pri kmetih, jih ropali in nas še 50 let po vojni zatirali. Zažgali so Hinje, Zvirče ter otroke, starce in žene po snegu pognali k okupatorju, da so lahko naropali živež. Kaj bojo sedaj kazali na domobrance, saj jih ni, vsi so v grobovih! Naj gospa Tratarjeva pove, kje so množični grobovi tistih žrtve, ki jih je pobila Cerkev. Po vojni pa so se komunisti spravili še na svoje tovariše: dahavski procesi, Goli otok, polni zapor! Cerkev ne more nihče nič očitati. Brez katoliške Cerkve bi bil slovenski narod brez zgodovine."

Bralka iz Velikih Malenc pa se sprašuje: "Kje so bili borci, ki nasprotujejo vračanju gozdov, leta 1942 in 1943, ko so Italijani na veliko uničevali naše gozdove in delali 100 metrov široke poseke od Stojdrage preko Gadove peči, mimo Kostanjevice do Novega mesta, na vsakih 300 m pa so iz smrekovega lesa zgradili bunker?"

Marija iz okolice Novega mesta pa je pohvalila gostišče Novak v Mahovniku pri Kočevju. "Za pravičen odgovor na nagradno vpraša-

nje na Studiu D sem dobila večerjo za dve osebi v tem gostišču. Šli smo trije, poleg mene še mož in hčerka, sprejeli so nas izredno prijazno in gostoljubno, nam stalno izkazovali pozornost, nas res lepo pogostili in tudi hrane za tretjo osebo niso hoteli računati."

Marija iz Novega mesta pa bralcu s Senovega, ki se je oglašil zadnjič v zvezi z generalom Kolškom, odgovarja takole: "Če so lahko Hitlerjevi hlapci, ki so na to celo ponosni, danes na visokih položajih in dobivajo velike plače, drugi pa pokojnine, zakaj ne bi smeli dobiti pokojnine general Kolšek, ki se je samo v nekem trenutku in ne po svoji krivdi znašel v krizni situaciji? To bi se lahko pripetilo vsakemu."

Našo zvesto bralko Barbaro iz Črnomlja moti nenavaden način zbiranja denarja mladih. "Že večkrat so se pri meni oglašali mladi ljudje, ki, po njihovih besedah, zbirajo denar za maturantski izlet in za prispevek ponujajo vrečke, ključke za perilo ali kaj podobnega. Tako sta hotela denar fant, ki je rekel, da je iz medicinske šole, pa dekletu iz trgovske. Takih šol v Črnomlju ni, kako naj vem, da res zbirajo denar za ta namen? Poleg tega se mi zdi to zelo neprimeren način in mislim, da tega v šolah ne bi smeli dovoliti. Po moje ne bi bila nobena katastrofa, če mlad človek, ki nima denarja, ne bi šel na izlet. Bo šel pa takrat, ko bo sam služil denar."

Bralec Colarič iz Krškega pa je povedal, da stanovalci bloka na Kolodvorski 4 c plačujejo stanovanjskemu podjetju Vidom tudi urejanje zelenice pred blokom, za katero pa že leta skrbijo sami.

A. B.

ODLOČITEV JE BILA TEŽKA - Pekovski mojster Tomaž Blatnik in dr. Boris Kuhar med ocenjevanjem domačih dobrot. (Foto: MiM)

Dolenjske Novice.

1885-1919
kratkčasnice izbral Jože Dular

Umazanost

Gospod, ki se je kopal, gre mimo postrežnice, ne da bi ji dal napitnino. Postrežnica sama pri sebi: "Čuden človek to, iz vode pride in vendar je umazan!"

Zoper stenice

"Kaj želiš, fantek?"
"Prašek zoper stenice!"
"Za koliko?"
"No, za kakih par tisoč!"

Ni treba obupati

Predsednik sodišča: "Komaj ste zapustili ječo, pa ste zaradi ropa zopet obsojeni na deset let zapora. Upam, da se boste sedaj poboljšali!"
Zločinec: "Gospod predsednik, kolikor jaz poznam sam sebe, še ni treba obupati!"

DANCALL
Novi danski GSM
Telefon: ki zna tudi slovensko

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!
Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas izjemoma čakamo že danes, v sredo, med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.